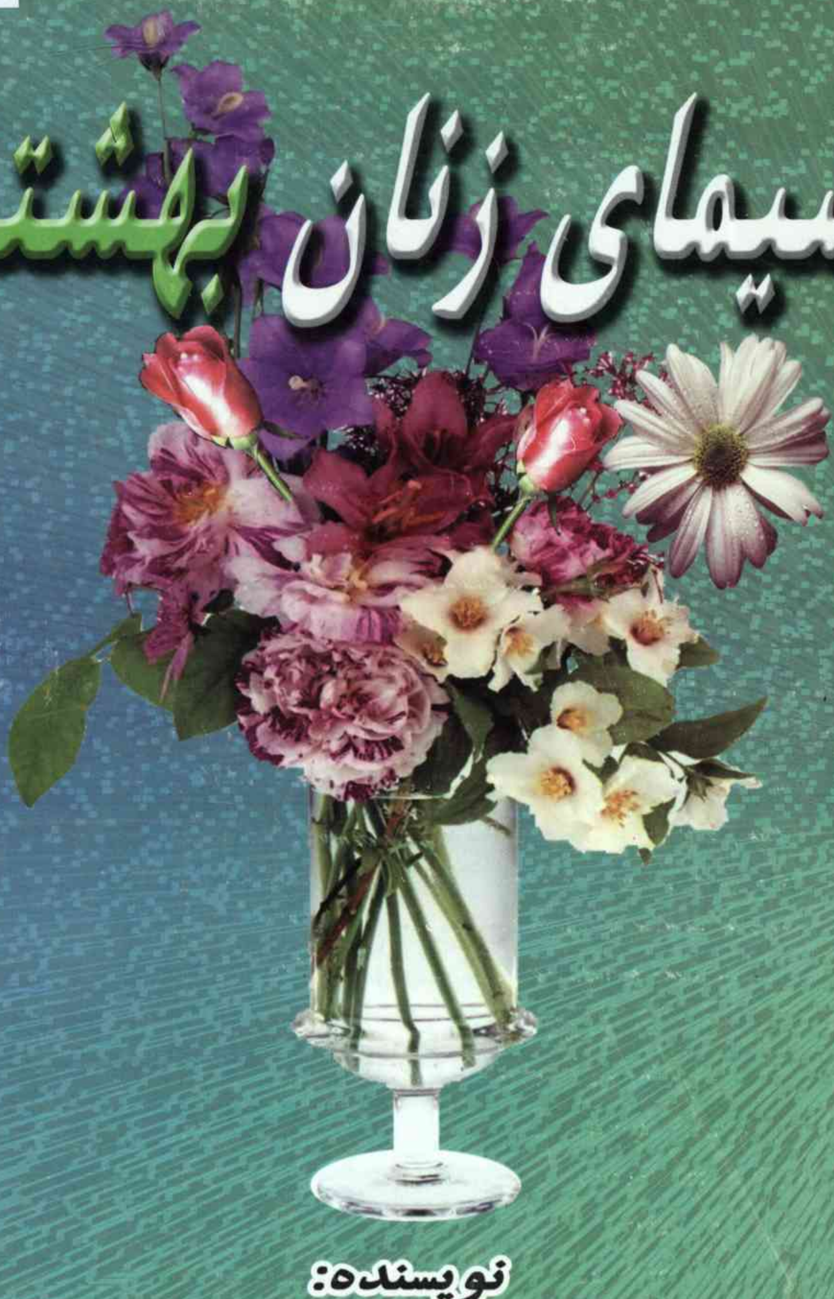
سیمای زنان بهشتی

نویسنده:
مولانا محمد ارشاد قاسمی بهاول پوری
مترجم:
مولوی یارمحمد امراء

سیمای زنان بهشتی

زن بهشتی چه کسی است؟

عن انس بن مالکؓ عن النبیﷺ قال الا اخبرکم بنسآئکم فی الجنة قلنا بلی یا رسول الله ﷺ قال ودود ولود اذا غضبت و اسیئی الیها او غضب زوجها قالت هذه یدی فی یدک لا اکتحل بغمض حتی ترضی[1]

از حضرت انسؓ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: آیا شما را نسبت به زنانتان در بهشت آگاه نکنم؟ گفتیم:

آری !

یا رسول الله ﷺ ما را در جریان بگذارید، رسول اللهﷺ در پاسخ فرمودند: نسبت به شوهر بسیار مهربان و بسیار فرزند بدنیا آورنده باشد، هر گاه خشمگین و یا مورد اذیت و آزار قرار گیرد و یا شوهرش خشمگین گردد، (همین زن به خاطر راضی نگاه داشتن شوهرش) می گوید:

دستم در دست تو است و تا آنوقت نخواهم خوابید، مگر اینکه تو راضی گردی.

۱: ترغیب ج۳ ص۲۷

تشریح:

چه فضیلت بزرگی که بـه خـاطر خـدمت بـه شـوهر و مراعـات نمودن حقوقش مرتبه ای بـه نزدیـک مراتـب شـهداء حاصـل خواهـد گردید، در صورتیکه شوهر هم از انسانهای با ایمان و با عمل باشـد، در بهشت این هر دو با هم خواهنـد بـود، امـا اگـر خـدای ناخواسـته شوهر از اهل بهشت نباشد، در آن صورت این زن بـه نکـاح یکـی از شهداء در خواهد آمد.

کدام زن ملعون می باشد؟

عن ابی هریرةؓقال رسول اللهﷺاذا باتت المـرأة مهـاجرة فـراش زوجها لعنتها الملائکة حتی ترجع[1]

حضرت ابو هریرهؓ می فرماید که رسـول اللهﷺ فرمودنـد: هـر وقـت زنـی (از روی خـشم) جـدا از رختخـواب شـوهرش شـب را بگذراند، تا صبح مورد لعنت فرشتگان قرار خواهد گرفت.

عن ابی هریرهؓ عن النبی ﷺ قال اذا دعا الرجل امرأتها الی فراشه فابت ان تجیئی لعنتها الملائکة حتی تصبح[2]

ازحضرت ابو هریره ؓ روایت شده کـه رسـول اللهﷺفرمودنـد: هر وقت شوهر همـسرش را (بخـاطر حـاجتش) بـه رختخـواب فـرا

[1] : بخاري، مسلم ج۲ ص ۷۸۲

[2] :بخاري ج۲ ص ۷۸۲

خواند و او از آمدن انکار ورزد، فرشتگان تا صبح وی را لعنت می کنند.

تشریح:

از این حدیث معلوم می گردد که بر زن لازم است در برآورده ساختن حاجت (جنسی) شوهرش، در صورتیکه شرعا معذور نباشد مراعات حال وی را بنماید. در صورت عدم مراعات حالش مستحق لعنت فرشتگان قرار خواهد گرفت. در روایتی حضرت ابوهریره﵁ازرسول الله ﷺ اینچنین روایت نموده که: هر گاه شوهر همسرش را به رختخوابش فرا خواند و او انکار ورزد، از طرف اهل آسمان در غیض و خشم سختی روبرو خواهد گشت، مگر اینکه شوهرش را راضی گرداند (به هر طریق ممکن، خواه با برآورده ساختن نیاز جنسی اش و یا از روی گفتگو و سخنهای مناسب و اخلاقی)[1].

در روایتی دیگر از حضرت ابوهریره﵁ وارد شده که رسول الله ﷺ بر **مفسله** و در روایت ابن عمر﵁ بر **مسوفات** لعنت نمودند.[1]

مفلسه به آن زنی می گویند که هر وقت شوهرش وی را برای حاجتش فرا خواند (بدون عذر شرعی) بگوید که در حال حیض می باشم. **مسوفه** به آن زنی می گویند که هر وقت شوهرش

---

[1]: مسلم ، عینی ج۲ ص۱۸۵

[1]: کنز العمال ج۲ ص۱۶۱ ۲: کنز ج ۱۶ ص ۱۶۱

حاجتش را اظهار کند، حاجتش را به تأخیر بیندازد به اینصورت که بسیار خوب همین الآن می آیم، تا اینکه شوهر به خواب فرو رود[1]

از این روایات به صراحت معلوم گردید که بدون عذر موجه و شرعی بی جهت حاجت جنسی شوهر را به تأخیر انداختن جائز نمی باشد، بنابراین هر زنی که مرتکب اینچنین عملی گردد مورد لعنت خداوند قرار خواهد گرفت. بنابر این بر زنان لازم است تا حد امکان مراعات حال جنسی شوهرانشان را بکنند، اینطور نباشد که بر اثر کوچکترین سهل انگاری عکس العمل و نتیجه ی منفی بروز کند.

---

[1] کنز ج ۱٦ ص ۱٦۱

نباید زن را علیه شوهرش بر انگیخته کرد

عن ابی هریرةٌ ﷺ قال رسول الله ﷺ لیس منا من خبب امرأة علی زوجها او عبدا علی سیده[۲]

از حضرت ابو هریره ﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: هر آن شخصیکه زنی را بر علیه شوهرش بر انگیخته کند، از ما نیست.

تشریح:

برخی عادت بر این دارندکه برخی را علیه برخی دیگر برانگیخته می کنند، چنانچه برخی از زنان کارشان این است که زنی را علیه شوهرش بر انگیخته می کنند، نسبت به برخورد شوهرش با او طوری صحبت می کنند که خود به خود نفرت شوهر در قلب زن ظاهر خواهد گردید. مثلا به زن می گویند: درآمد ماهیانه ی شوهرت اینقدر است، اما باز هم بفکر راحت رسانی و آسایش تو نمی باشد، برایت طلا و جواهرات نمی خرد، اما بطور پنهانی نسبت به وضع خواهران و برادرانش، پدر و مادرش خوب می رسد،

---

[۲]: ابو داوود، مشکواه ص ۲۸۲

درآمدش را کلا برای آنان هزینه می کند، آخر به تو چه می دهد؟ به خواهرش فلان چیز را داد و در اینمورد اصلا از تو کوچکترین سوالی هم نکرد.

آری!با مطرح کردن اینگونه مسائل، زن را علیه شوهرش می شورانند، و این عمل تحت هیچ شرائطی جائز نمی باشد، هر شخص از اینکه مرتکب آن بشود جدا خودش را دور نگه دارد، زیرا این روش از روشهای اهل جهنم می باشد.

جهنمی بودن بخاطر خواستن طلاق از شوهر

عن ثوبانﷺان رسول الله ﷺ قال ایما امرأة سألت زوجها طلاقا من غیر بأس فحرام علیها رآئحة الجنة[1]

از حضرت ثوبانﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: هر زنی که بدون عذر (موجه) از شوهرش تقاضای طلاق را بنماید، بر او خوشبوئی بهشت حرام خواهد گردید.

تشریح:

طلاق در نزد الله بسیار مبغوض است، زیرا بر اثر آن، بین دو خانواده اختلافات رونما می گردد، علاوه از جنگ و دعوی، گناهان بسیاری بدنبال خواهد بود، روابط منقطع و ناگوار خواهد گشت، نوبت به طلاق و جدائی خواهد رسید. حالآنکه نسبت به الفت و پیوند زناشوئی تأکید فراوان شده و برای انقطاع روابط وعیدهای سختی بیان گردیده، به همین خاطر بدون عذر موجه مطالبه ی طلاق مذموم

---

[1]: ابن ماجه ص۱٤۸، ابو داوود ص۳۰۳، ترمذي ص۲۲٦

و در حق اینچنین زنی وارد شده که از نعمت عظمای بهشت محروم خواهد گردید.

عموما بین زن و شوهر در ارتباط با مسائل خانوادگی و زناشوئی اختلاف نظرهائی بروز می کند، در همچنین مواقعی بجای اینکه زن اظهار صبر و شکیبائی نماید، برعکس بیاید و عکس العمل منفی از خودش بروز داده و در پی مطالبه ی طلاق بشود، از سوی دیگر شوهر هم تحت فشار شدید روحی قرار گرفته احتمال دارد فورا اقدام به طلاق دادنش بکند، بنابراین زن نباید از خودش عکس العملی نشان دهد که بعداً موجب پشیمانی شوهر و خودش گردد، تا جائیکه امکان دارد باید طرفین یکدیگر را طور تحمل نمایند که بی جهت برایشان پشیمانی پیش نیاید.

اما مسائل جزئی و موارد ناگوارموقتی اگر مورد تحمل قرار گرفتند، انشاء الله نتائج خوبی حاصل خواهد گردید.

زنی که در پی خلع باشد، از زمره ی منافقین خواهد بود

عن ابی هریره ﷺان النبیﷺقال المنتزعات و المختلعات هن المنافقات[1]

ازحضرت ابوهریرهﷺ روایت شده که رسول اللهﷺ فرمودند: زنی که می خواهد خودش را از شوهر جدا کند و در پی خلع باشد، از منافقین خواهد بود.

تشریح:

بعد از نکاح، با پیش آمدن یک سری اختلافات جزئی و یا مقطعی، زن بیاید در فکر جدائی و خلع برآید، این عمل بسیار زشت و شنیع می باشد. زیرا بر اثر آن پیوند خانوادگی دو خانواده از هم خواهد پاشید، جای مهر و محبت و الفت را بغض و کینه و دشمنی خواهد گرفت. در ابتداء باید مسئله ازدواج را با احساس مسئولیت ودور اندیشی کامل در پیش گرفت، بعد از ازدواج تا حد ممکن از آن باید پاسداری نمود، یقینا در مواقع و مراحلی اختلاف نظرهائی پیش خواهد آمد، بنابراین بجای عکس العملهای منفی باید آن را حل نمود، مسئله ی عروسی و طلاق امور شوخی نیستند که آنها را از نظر شوخی نگریست، نکاح موجب خرمی و طلاق موجب رسوائی و

---

[1]: مشکواه ص ۲۸٤، نسائي

ویرانی زندگی خانوادگی خواهد گردید. بنابراین مردان و زنان نباید الفاظی را دنبال کنند که بغیر ا ز ندامت ثمره ای دیگر برای آنان نداشته باشد. برخی از زنان بسیار تندخو و شتاب زده می باشند، به محض اینکه از ناحیه ی شوهر مشکلی و یا مورد ناگواری پیش آمد، خواسته ای و یا آرزوئی بر آورده نشد، یا شوهر از قشر پایین جامعه و زن از قشر بالای جامعه باشد، عموما این گفتگوهای تلخ و مطالبه های غیر شرعی پیش خواهد آمد. بنابر این بجای پیش آمدن اینگونه مسائل ناگوار، طرفین سعی کنند با حکمت و دور اندیشی نوبت جدائی هرگز پیش نیاید و در این زمینه والدین طرفین بجای افروختن آتش اختلاف، در پی فرو نشاندن آن باشند، زیرا مسئله ی نکاح یک مسئله ی جزئی و سرسری نمی باشد که اشکالی ندارد اگر این نشد فردا نکاحی دیگر خواهد شد، زیرا زندگی خانوادگی نیاز مبرم به افهام و تفهیم همدیگر دارد، ازحکمتهائی که طلاق در اختیار مرد می باشد یکی همین است که اگر طلاق در اختیار زن می بود، بدون اندیشه و بی جهت زندگی خویش را بر باد می نمود. البته اگر زن تحت هیچ شرائطی نمی تواند به زندگی اش ادامه دهد، در آنصورت برایش جائز خواهد که از طریق شرع، اسباب جدائی خویش را (بصورت مطالبه ی طلاق و یا خلع) فراهم نماید. در همچنین صورتی زن ملعون قرار نخواهد گرفت.

شرح :

در این حدیث صفات زنان اهل بهشت بیان گردیده، یعنی همان زنانی وارد بهشت خوا هند گردیدکه دارای صفات زیر باشند:

(۱): ""**ودود**"": به هر آن زنی می گویند که نسبت به شوهرش بسیار محبت می ورزد، معیار محبتش به اندازه ای است که با احساس کوچکترین ناراحتی، آرامشش به اضطراب و به بی قراری تبدیل می گردد، ثمره ی این محبت واشتیاق قلبی باید به صورتی باشد که خیال و تصورش به جائی دیگر نرود و به خاطر اظهار محبت بیش از حد حاضر خواهد بود تا هر گونه ناگواری و برخورد تلخی از ناحیه ی شوهرش را متحمل شود. و به خاطر همین پیوند مستحکم، امور تلخ و ناگوار شیرین خواهد گشت، و نسبت به هر اذیت و آزاری که از ناحیه ی محبوب برسد، بنابر ایثار و از خود گذشتگی، توجه چندانی به آن موارد نخوا هد گردید. در نتیجه نظام زندگی در منزل به بهترین اسلوبی اداره خواهد گردید. و هر فرد خانواده در فضای مسالمت آمیز مهر ومحبت، ارزشهای روابط خانوادگی را ملحوظ نظر خواهد نمود . و حصول همان آرامشی که متأسفانه در حال حاضر آنرا از دست داده ایم، میسر خواهد گردید. هنگامیکه زن از ناحیه ی عشق و محبت وارد عمل میگردد، یک مرد خشن وسخت را در اعماق قلبش جای خواهدداد و هر گونه حالات نامناسب را متحمل خواهد شد و بجای واکشنهای منفی و غیر قابل قبول، بطور کلی نگاهش آنچنان بر محور مهر و محبت متمرکز

مورد لعنت بودن زن بخاطر خروج از منزل بدون اجازه شوهر

وعن عمررضی الله عنهما قال سمعت رسول الله ﷺ قـول ان المـرأة اذا خرجت من بيتها و زوجها كاره لعنها كل ملك فی السمآء و كل شـیء مرت عليه غير الجن و الانس حتى ترجع.[1]

از حضرت عبد الله بن عمر رضی الله عنهما روايت شده، از رسول الله ﷺ شنيدم كه می فرمودند: زن هنگامی از منزل خارج بشود كه شوهرش راضی نباشد، همه ی فرشتگان آسمان و از هر كجائی كه می گذرند، هر چيزی بغير از انسان و جن ، آنان را لعنت می كنند، تا اينكه دوباره به منزل برگردند. در حديثی ديگر از ابن عباس رضی الله عنهما چنين وارد شده، هر وقت زن بدون از اجازه ی شوهرش ازمنزل خارج بشود، فرشتگان آسمان، فرشتگان عذاب، همگی او را لعنت می كنند، تا اينكه دوباره به منزل برگردد.

تشريح:

پناه بر خدا، هنگاميكه زن بر اثر يک سری اختلافات با شوهرش درگير بشود و از منزل خارج گردد، يا اينكه بدون اجازه ی شوهرش از منزل خارج بشود، آخر از اين عذاب كدام عذاب بزرگتر خواهد

---

[1] : طبرانی، ترغيب ج۳، ص ۳۹

بود که هر چیزی او را لعنت کند. اولاً ناراض نمودن شوهر صحیح نمی باشد، در صورت پیش آمدن ناراضی، بعد از فرو نشستن خشم باید از وی معذرت خواهی نماید، نه اینکه از منزل خارج برود اهل و عیالش را علیه شوهرش بشوراند. به همین صورت در این وعید آن زنی هم شامل می باشد که شوهر به اواجازه خروج از منزل را نداده، اما درصورت عدم حضور شوهر در منزل، بطور پنهانی از منزل خارج می شود. اگر شوهر از رفتن زنش به نزد همسایه ها ممانعت نمی کند، در صورت عدم حضور شوهر در منزل باز هم زن می تواند بدون اجازه ی شوهر از منزل خارج بشود. بر شوهر هم لازم است که زن را بطور کلی در منزل محبوس نکند، بلکه به او اجازه دهد که با مراعات نمودن حجاب اسلامی برود، در صورتیکه شائبه هیچگونه فسادی در پیش نباشد، بجای آوردن حقوق شوهر، فرزندان و همسایگان موجب اجر و ثواب خواهد گردید. مشروط بر اینکه موجب فتنه نگردد.

گرفتار عذاب الهی بخاطر خارج شدن از منزل بدون از اجازه ی شوهر

عن انس ﷺ(مرفوعا) ایما امرأه خرجت من بیت زوجها بغیراذن زوجها کانت فی سخط الله تعالی حتی ترجع الی بیتها او یرضی عنها زوجها[1]

ازحضرت انس ﷺ مرفوعا روایت شده که رسول الله ﷺفرمودند: هر زنی که بدون از اجازه ی شوهرش از منزل خارج بشود در عذاب الهی گرفتار می شود، مادامیکه به منزل بر گردد یا اینکه شوهرش از او راضی گردد.

تشریح:

ازاین حدیث معلوم می گردبد که در صورت نیاز برای زن بدون از اجازه ی شوهر خارج شدن از منزل جائز نمی باشد ، قبل از نکاح ما تحت پدر و مادر و بعد از نکاح ما تحت شوهر قرار می گیرد، در صورت آزاد بودن (خواسته یا ناخواسته) تابع شیطان قرار خواهد

[1] : کنز العمال ج١٦ ص ١٦٠

گرفت. زیرا آزادی غیر مشروع از اسباب غلامی شیطان خواهد بود. بسا اوقات یک زن بنابر اختلافاتی و یا اینکه خودش را از شوهر بزرگتر جلوه می دهد، یا بر اثر مصیبتی در حالت ناخشنودی بدون از اجازه ی شوهر از منزل خارج می شود و به نزد پدر و مادر و یا در پیش یکی از خویشاوندانش می رود، این روش ممنوع و غیر اخلاقی می باشد. و همین چیز داعی قهر و غضب خدا خواهد گردید. پدر و مادر در اینمورد باید همکاری لازم را بنمایند وآنان را از ارتکاب اعمالی که منجر به جدائی و اختلاف می شود باز دارند.

البته زنانی که خویشتن را تحصیلکرده و روشنفکر قلمداد می کنند، شوهرانشان را مقابل خویش و برابر با خودشان تصور می کنند. خدمت کردن شوهر، ماتحت بودن آنانرا برای خودشان موجب ننگ و عارقرار می دهند، پناه بر خدا، بعد از ازدواج نمودن اطاعت نمودن از شوهر بعد از اطاعت نمودن از الله و رسول الله ﷺ می باشد، بدون از اجازه شوهر نباید از منزل خارج شد.

ای بانوان محترم!

امروز با کمی صبر و تحمل، از شوهرانتان اطاعت نمائید و در صورت مشکلات و نابرابری ها با صبر و شکیبائی بر خورد نمائید، و بدون از اجازه ی آنان از منزل خارج نشوید و بر فرائض الهی عمل کنید، انشاء الله در فردای روز قیامت در بخششها و رحمتهای خاص الهی قرار خواهید گرفت.

دعای بد حوران بهشتی بر آن زنی که شوهرش را اذیت می کند

عن معاذ﷜ عن النبیﷺ قال لا توذی امرأة زوجها فی الدنیا الا قالت زوجته من الحور العین لا توذیه قاتلک الله فانما هو عندک دخیل یوشک ان یفارقک الینا[1]

از حضرت معاذ﷜ روایت شده که رسول اللهﷺ فرمودند: هیچ زنی شوهرش را در دنیا اذیت نمی کند مگر اینکه حور (زن بهشتی اش) می گوید: او را اذیت مکن، خدا تو را از بین ببرد، او در نزد تو فقط مدت مختصری را می گذراند، به همین زودی از تو جدا و به ما خواهد رسید.

تشریح:

از این حدیث بوضوح معلوم می گردد در صورتیکه شوهر تنگدست و بینوا وانسان ساده لوحی باشد، یا اینکه ضعیف، بیمار، پیرمرد باشد، اگر زن بیاید حقوق مشروع شوهر را نادیده گرفته و در خدمت رسانی به وی کوتاهی نماید و نسبت به بر آورده ساختن نیازهایش کوتاهی نماید، یقینا نسبت به اینچنین زنانی حورهای

---

[1] : مشکواه ص ۲۸۱، ۲۲۲، ابن ماجه ص ۱٤٥

بهشتی دعای بد می نمایند که خدا تو را (زنی که شوهرش را مورد اذیت و آزار قرار می دهد) از رحمتهایش دور نگه دارد. شوهرت فقط برای چند روزی پیش تو می باشد، پس از آن از پیش تو جدا گشته وبه ما ملحق خواهد شد.[۲]

عموما زنان اینطور مشاهده گردیده اند که هر گاه شوهر به نسبت زنش ضعفی داشته باشد، مثلا شوهر از طبقه ی پایین جامعه و زن از طبقه ی مرفه جامعه، یا هنگام پیری طوری که شوهر نتواند مایحتاج زندگی را بر آورده سازد و در این سن پیری نیاز به خدمت رسانی دارد، زن می آید و در مورد خدمت رسانی به شوهر احساس مسئولیت ننموده و در اجرای حقوقش کوتاهی می نماید. یقینا هیچ عملی شنیع تر از این برخورد زن با شوهر نخواهد بود. زیرا اینچنین زنی بی جهت دعای بد حوران را بدنبال خود خواهد کشاند. (اگر زن صاحب اندیشه و خرد باشد) همین دوران بهترین فرصت برای حصول بهشت برین خواهد بود.

---

[۲]: مرقاه ج۶ ص۴۲

رحمت الهی در حق کدام زن، خواهد بود؟

عن ابی هریره ﷺ قال رسول الله ﷺ رحم الله امرأه قامت من اللیل فصلت و ایقضت زوجها فصلی فان ابی نضحت فی وجهه المآء [1]

از حضرت ابو هریره ﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: هر آن زنی که شب بیدار شود و نماز (تهجد) بخواند و شوهرش را بیدار نماید تا وی نیز نماز بخواند و اگر بر نخیزد بر رویش آب بریزد، بر اینچنین زنی رحمت خداوندی خواهد بود.

تشریح:

مقصود این است، زنیکه بر اثر تقوی و پاکدامنیش به حدی رسیده که شبها را بر می خیزد و نماز تهجد میخواند و در همین ضمن در فکر شوهرش نیز می باشد و او را نیز برای عبادت از خواب بر می خیزاند تا در نصف شب به نحو احسن بتوانند با مولایشان راز و نیاز نمایند، احیانا اگر شوهر بنابر سستی از خواب بر نخیزد با مهر و محبت بر رویش مقداری آب بپاشد، یقینا اینچنین

[1] :ابو داورد ص ۱۸۵، ابن حبان، کنز ص ۱۷۰

زنی که برای اصلاح شوهر سعی می کند تا شوهرش شخصی متدین و مصلح قرار گیرد، بسیار خوش نصیب و مبارک خواهد بود. متاسفانه اینچنین زنانی در حال حاضر بسیار اندک می باشند. در حال حاضر کجا می توان فضای تهجد خوانی برای زنان را فراهم نمود، نماز صبح به مشکل ادا می گردد، خصوصا در سنین جوانی. به خوبی توجه نمائید که در روز قیامت مسئله ی بهشت و جهنم بسیار شگفت آور می باشد. شوهر متقی و پرهیز گار و زن بد کار و فاسق، شوهر به بهشت و زن به جهنم می رود. به همین صورت زن پاکدامن و نیکو سیرت و شوهر بد سرشت و بدکردار در اینصورت زن به بهشت و شوهر به جهنم می رود. چنانچه در قرآن مجید وارد شده: **(کل نفس بما کسبت رهینه)** هر نفسی در عوض عملکردش خواهد بود. واقعا در حال حاضر باید اندیشید که موقعیت فکر و اندیشه ما چگونه می باشد.؟

فقدان سپاسگزاری از شوهر برابر با فقدان الطاف الهی

عن ابن عمر ﷺ (مرفوعا) لا ینظر الله الی امرءﷺلا تشکر لزوجها و هی لا تستغنی عنه[1]

از حضرت ابن عمرﷺ مرفوعا روایت شده که خداوند به آن زنی نگاه لطف و کرم نمی اندازد که از شوهرش سپاسگزاری نمی کند، حال آنکه از وی مستغنی نمی باشد.

تشریح:

از این حدیث معلوم می گردد که الطاف خاص الهی شامل حال همان زنی خواهد بود که در هر حال سپاسگزار شوهرش می باشد، با پیش آمدن نواقص مالی و موارد ناگوار دیگر از وی اعراض نمی کند، مبنی بر اینکه شوهرم اینجوری است، ای کاش اینطور می شد، کارمند فلان اداره می بود، ای کاش مالک اینچنین آپارتمانی می بودیم، پدر و مادر ما را در جهنم انداخته اند، بخت ما خراب می باشد که اینچنین شوهر تنگدست و بیکاری به نکاحم در آمده، یقینا این قبیل الفاظ، تصورات و شکایات از الفاظ ناسپاس و نا

---

[1]: کنز العمال ج١٦ ص ١٦٥

شکری می باشند. این را باید پذیرفت که قسمت و تقدیر هر شخصی مناسب با مصلحت وی می باشد، برخی را تنگدست خلق نمود تا شکر گذار خدا قرار گرفته از او مطالبه ی گشایش نمایند، برخی را در وضعیت آسایش و رفاه پیدا فرمود تا با شکر نعمتهای فراوان الهی در فکر امداد رسانی به اقشار آسیب پذیر جامعه باشند. اگر با شوهر از روی شکر گزاری و سپاس برخورد نشود، بخاطر ناسپاسی، بین آنان فضای مهر و محبت و ایثار و خدمت رسانی به همدیگر بر قرار نخواهد شد، پیوسته فضای بدبینی و شکایت بر محور زندگی آنان حاکم خواهد شد. زندگیشان به نوعی زندگی برده گان مبدل خواهد گردید.

خواهد شد که نظام زندگی و خانواده به بهترین کیفیت مسیرمسالمت آمیز خویش را ادامه خواهد داد.

(۲):"" **ولود**"":به زنی می گویند که قابلیت بار داری و بدنیا آوردن فرزندان زیادی را داشته باشد، (و اینچنین زنی) در پیش رسول الله ﷺ از ارزش و اهمیت خاصی بر خوردار می باشد. به همین خاطر رسول الله ﷺ بطور تأکید می فرمایند:

با زنانی ازدواج نمائید (که صلاحیت بدنیا آوردن فرزندان زیادی را داشته باشند. زیرا از مقاصد اساسی ازدواج ادامه ی حیات و ابقای سلسله ی نسل انسان می باشد و همچنین بسیار لازم خواهد بود که جمعیت مسلمین بر غیر مسلمین افزونی یابد.

از این روایت بصراحت معلوم می گردد آنانیکه در پی فرزندان کمتری هستند و یا اینکه اصلا فرزندی نمی خواهند، (به این دلیل) تا به ظاهر، زندگیشان را در کمال آرامش بگذرانند و همچنین از مشکلات و سختی های تربیت آموزش فرزندانشان محفوظ بمانند. یقینا خدا و و رسولش ﷺ از این وضعیت وحالت راضی نمی باشند. و اینچنین اعمال و برخوردهائی غیر قابل قبول و مورد نکوهش خواهد بود. البته بیماری و حالات اضطراری مسئله ای جداگانه می باشد. این وضعیت از لازمه ی فرهنگ اروپائیان می باشد که اصلا فرزندی نمی خواهند و یا اینکه در پی فرزندان کمتری می باشند تا (بگمانشان) زندگی مرفه و راحتی داشته و در سیر و سیاحت، آزاد و بی فکر باشند.

اولین پرسش از زنان در قیامت

عن انس ﷺ(مرفوعا) اول ما تسئل المرءۀ یوم القیامه عن صلاتها ثم عن بعلها کیف عملت الیه[1]

از حضرت انس ﷺروایت شده که رسول الله ﷺفرمودند: در روز قیامت اولین پرسشی که از زنان می شود در مورد نمازمی باشد. (از اینکه آیا نماز را سر وقت و بطور مرتب و با در نظر گرفتن مسائل و احکامش بجای آورده و یا اینکه خیر)، سپس در مورد شوهرش سوال می شود که برخوردش با او چگونه بوده است.

تشریح:

در روز قیامت روزی که بسیار هولناک است، قبل از هر چیز از عموم مسلمین راجع به نماز سوال خواهد شد. در روایتی دیگر از حضرت انس ﷺ چنین وارده شده که رسول الله ﷺ فرمودند: در قیامت قبل از هر چیز در مورد نماز سوال خواهد شد، اگر پاسخ این سوال (در مورد نماز) صحیح شد، پاسخ در مورد اعمال دیگر نیز صحیح خواهد بود. اگر پاسخ (در مورد نماز) اشتباه در آمد، پاسخ

---

[1]: ابو الشیخ ، کنز العمال ج۱٦ ص ١٦٦

نسبت به اعمال دیگر نیز اشتباه خواهد بود[1] متأسفانه زنان در اقامه ی نماز سستی می کنند، دختران در سنین نوجوانی و جوانی اکثرا تارک نماز می باشند، برخی در پی بهانه های متعدد هستند، بچه ها بر روی لباسها ادرار نموده اند، واقعا جای تاسف است، زیرا هیچ بهانه ای درقیامت قابل قبول نخواهد بود، هر وقت مجازاتهای خطرناک پیش آید در آن وقت حقیقت امر نمایان خواهد گردید. به همین خاطر لازم است که زنان مسلمان در ارتباط با نماز از خویشتن هیچگونه سهل انگاری نشان ندهند، مسئولیت زنان بزرگ خانواده بسیار خطیر می باشد که از ابتداء باید در فکر اصلاح و تربیت دختران، قبل از سن تکلیف باشند، عادت و مواظبت بر نماز و سایر عبادات از کودکی باعث خواهد گردید که اثرش در زنگی یک زن مسلمان نمایان گردد. در قیامت بعد از پرسش از فرائض دینی، راجع به حقوق شوهر و از چگونگی خدمت رسانی به شوهر سوال خواهد گردید. در حال حاضر آن دسته از بانوانی که در اداره ای کارمند می باشند، در اداره جات، دفاتر و کارخانه ای کار می کنند، یقینا در اجرای حقوق شوهر کوتاهی خواهند نمود. تا جائیکه از ناحیه ی این قبیل زنان به سهولت کامل امکانات غذائی فراهم نمی گردد، بدون تردید اینچنین سهل انگاریهائی موجب مجازات در قیامت خواهد گردید.

---

[1] : طبراني، جامع صغير ص ١٦٨

فقدان اطاعت شوهر موجب عدم ادای حقوق الهی

عن ابن اوفیﷺقال رسول الله ﷺ والذی نفسی بیده لاتودیُ المرءۀ حق ربها حتی تودی حق زوجها[1]

از حضرت ابن ابی اوفیﷺروایت شده که رسول اللهﷺفرمودند: قسم به آن ذاتیکه وجودم دراختیارش است، زن هرگز نخواهد توانست حقوق الهی را بجای آورد مگر اینکه حقوق شوهرش را بجای آورد

تشریح:

هر مسلمانی باید این حقیقت را بپذیرد که بر هر شخص دو نوع حقوق مقرر می باشند:

(۱) حقوق الله:

حقوق الهی عبارت از آن حقوقی هستند که اطاعتش آنطور که شایسته است اگر بجای آورده شود و بر فرائض و واجبات مواظبت گردد، پیوسته در یاد الله مشغول باشد، فقط بر او توکل و اعتماد داشته باشد ،از غیر الله منقطع شده فقط امید وار او گردد.

---

[1] : ابن ماجه،ترغیب ج ۳ ص ۳٦

(۲):حقوق بندگان:

مقصود از حقوق بندگان این است که هر آنچه بر عهده ی یک شخص می باشد آنرا به نحو احسن انجام دهد، ادب و احترام بزرگان را، خدمت و اطاعت آنانی که ما تحتشان می باشد را بجای آورد، یک زن بعد از اینکه ازدواج نمود بجای حقوق پدر و مادر حقوق شوهر مقدمتر خواهد بود، بعد از حقوق الهی بر زن لازم است که حقوق مشروع شوهرش را مراعات نماید. چونکه هر شخص محتاج می باشد، به همین خاطر بر او لازم می گردد کلیه ی آن حقوقی که بر عهده ی او هستند را بجای آورد. مسئله ی ازدواج و مسائل زنا شوئی نیز از سلسله ی همین حقوق می باشند. به همین خاطر نسبت به مراعات نمودن حقوق شوهر تأکید بسیارگردیده. برخی از زنان طوری هستند که نسبت به ادای حقوق الهی پیشاپیش هستند، اما راجع به حقوق شوهرانشان سهل انگاری می کنند، نسبت به همچنین زنانی تأکید شده تا حقوق شوهرانشان را بجای آورند ورنه نخواهند توانست که حقوق پروردگارشان را بجای آورند.

عدم اطاعت از شوهر موجب فقدان لذت ایمان

عن معاذ رضی الله عنه قال رسول الله ﷺ لا تجد امرأۀ حلاوۀ الایمان حتی تودی حق زوجها و لو سألها نفسها و هی علی ظهر قتب[1]

از حضرت معاذ رضی الله عنه روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: زن لذت ایمان را نمی تواند حاصل کند مگر اینکه حقوق شوهرش را بجای آورد، (شوهر) اگر او را برای (برآورده ساختن خواهشات جنسی اش) فرا خواند (فورا حاضرشود) اگرچه بر روی پالان شتر نشسته باشد (مقصود این است که زن مشغول هر کاری باشد به محض اینکه شوهر وی را برای مقاربت فرا خواند، در صورتیکه شرعا معذور نباشد، فورا حاضر بشود).

تشریح:

از این روایت معلوم می گردد که حصول لذت ایمانی برای یک زن موقوف به این است که شوهرش را راضی گرداند، گویا ایمانش کامل نمی گردد مگر اینکه زن مراعات حال شوهرش را بنماید، نسبت به بر آورده ساختن نیاز جنسی اش کوتاهی نکند، با او به خوبی

---

[1]: ترغیب ج۳ ص ۳٦

برخورد نماید. ضمنا مقصود از فقدان حلاوت ایمانی به اینصورت هم می باشد که آن اثر ایمانی که موجب حصول نتایج مثبت در دین و دنیا گردد، حاصل نمی گردد. گویا معیار ایمان کامل مربوط به مراعات نمودن حقوق الهی و حقوق بندگان می باشد و در حق زنان بعد از حقوق الهی، حقوق شوهر مقدم می باشد. بنابر این در هر صورت باید از شوهر (به شرط اینکه ارتکاب گناه در پیش نباشد) اطاعت صورت گیرد. اگر زنان خدمت شوهرانشان را در پرتو اخلاق شایسته اسلامی انجام دهند، در فردای قیامت خدمتگزاران بهشت، از آنان پذیرائی خواهند نمود.

زن نباید در گناه از شوهر اطاعت کند

عن عائشةُ ﷺ إن امرءةُ من الانصار زوجت إبنتها فتمعَّطَ شعر رأسها فجائت الی النبی ﷺ فذکرت ذالک له فقالت ان زوجها امرنی ان اصل فی شعرها فقال لا انه قد لعن الموصلات[1]

از حضرت عائشه ﷺ روایت شده که زنی از انصار دخترش را نکاح نمود، (در حالیکه موهای سرش) ریخته شده بود، (به همین منظور) به نزد رسول الله ﷺ آمد وگفت که شوهرش از وی خواسته تا موهای زنی دیگر را با موهایش وصل نماید؟ رسول الله ﷺ فرمودند: نه خیر، در حق زنانی که این کار را می کنند لعنت وارد شده.

عن عبد الله ﷺ عن النبی ﷺ قال السمع و الطاعةُ علی المرء المسلم فیما احب و کره ما لم یومر بمعصیةُ فاذا امر بمعصیةُ فلا سمع و لا طاعةُ[2]

---

[1]: بخاري ج۲ ص ۷۸٤

[2]: بخاري ج۲ ص ۱۰۵۷

از حضرت عبد الله ﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: برای مسلمانان گوش فرا دادن و اطاعت نمودن شایسته است، و در امور ناگوار تعمیل حکم تا وقتی است که دستور به گناهی ندهد.

عن النواس بن سمعان ﷺ قال رسول الله ﷺ لا طاعة لمخلوق فی معصیة الخالق[۳]

ازحضرت نواس بن سمعان ﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: در اموری که خداوند آنها را گناه قرار داده، (در اینچنین اموری) از بندگان اطاعت صورت نمی گیرد (هر کسی که باشد، مثلا پدر، شوهر، برادر.....)

[۳]: شرح السنه ، مشکواه ص ۳۲۱

ناراحت نمودن شوهر مستوجب لعنت می گردد

عن انس بن مالک ﷺقال لعن رسول الله ﷺثلاثة رجل ام قوما و هم کارهون و امرءة باتت و زوجها علیها ساخط و رجل سمع حی الفلاح ثم لم یجب[1]

از حضرت انس بن مالکﷺروایت شده که رسول الله ﷺدر حق سه نفر لعنت فرمودند:

(۱) آن امام جماعتی که مردم از وی راضی نباشند (علت عدم رضایت مردم بنابر امور شرعی باشد و هم اینکه اکثر مردم راضی نباشند) .

(۲): آن زنی که شبش را طوری بگذراند که شوهرش از وی راضی نباشد.

(۳): آن شخصی که صدای موذن که حی الفلاح می گوید را بشنود، باز هم (جهت اقامه ی نماز) به مسجد نیاید.

---

[1]و۲ : ترمذي ج۱ ص۴۷

سمعت اباامامهٔ ﷺ یقول قال رسول الله ﷺ ثلاثـه لاتجـاوز صـلاتهم آذانهم العبد الابق حتی یرجع و امرءهٔ باتت و زوجهـا علیهـا سـاخط و امام قوم و هم له کارهون[۲]

ابو امامه ﷺ از رسـول الله ﷺ شـنیدند کـه مـی فرمودنـد: سـه نفـر هستند که نمازشان از محدوده گوششان هم بالاتر نمی رود.

(۱): غلام فراری مادامیکه دوباره بر نگردد.

(۲): زنی که شوهرش از او ناراحت باشد.

(۳): و آن امامی که مقتدی هایش از وی راضی نباشند[۱]

تشریح:

هدف این است به هر نحوی کـه شـوهر از همـسرش ناخشنود گردد، زن باید بفکر این باشد که به هر صـورت ممکـن شـوهرش را راضی گرداند (بصورت شوخی های مناسـب، تبـسم هـای تـوأم بـا عشق و محبت، ایجاد انگیزه های خدمت)، اینطـور نباشـد بـه محـض اینکه روابط زن و شوهر به هم خورد، بجای اینکه به فکر حل و رفـع آن برآیند، برعکس بر دامنه ی آن جدائی بیفزایند. متأسفانه در حـال حاضر جوّ بی اعتمادی حاکم می باشد، اینچنین زنانی که تا ایـن حـد بی فکر و بی میل هستند ملعون مـی باشـند، نمـا زهایـشان حتـی از محدوه ی سرشان هم تجاوز نمی کنـد. البتـه اگـر عـادت شـوهر بـه

---

[۱] : معارف السنن ص۴۱۳

پناه بر خدا!

اما حقیقت امر این است که وجود فرزندان بیشتر، نعمتی بزرگ و موجب اجر و ثواب فراوانی می باشد.

رسول اللهﷺ می فرمایند:

با همان زنانی ازدواج بفرمائید (که صلاحیت بدنیا آوردن) فرزندان بیشتری را داشته باشند، زیرا در روز قیامت بر کثرت و افزایش جمعیت شما در مقابل سایر ملل و ادیان افتخار می کنم.

این مسئله را نباید فراموش کرد که رسول الله ﷺ درروز قیامت، نسبت به کثرت جمعیت (مسلمین) احساس سربلندی خواهند نمود. اما این نظریه که کثرت فرزندان موجب فلاکت و فقر و تنگدستی میگردد بطور کلی اشتباه میباشد. اگر تعلّیم و تربیت فرزندان ازروی اسلوب صحیحی برنامه ریزی گردد، یقینا کثرت فرزندان موجب ترقی، خوشحالی و دارائی فراوانی خواهد گردید. اما آن نابسامانیهائی که در برخی منازل مشاهده می گردد به خاطر عدم آگاهیهای لازم و نبودن تربیت درست و صحیح می باشد. و نباید این واقعیت را فراموش کرد که فرزندان در حق پدر و مادر موجب خیر و برکت در دین و رستگاری در دنیا و آخرت خواهند گردید. دوران حمل و بارداری، مشکلات زایمان، سختی های دوران شیر خوارگی فرزندان، هرمورد مذکور موجب اجرو مزد و پاداش فراوانی خواهد شد.

در روایتی از رسول اللهﷺ پیرامون زنان، وارد شده:

همین صورت است که زن به هر صورت ممکن در تلاش این است که شوهرش را به گونه ای راضی گرداند، اما بجای اینکه شوهر اصلاح گردد بر عکس بر عناد و اخلاق گذشته اش تأکید می ورزد، در اینصورت زن از روی متانت و سنجیدگی وارد عمل بشود، بعضی مواقع بر اثر مسئله ای زن چهره گرفته اظهار بی میلی می نماید و بعد از آن بدنبال آرامش و راحت رسانی وی نخواهد شد و با سرد مهری با وی پیش می آید، یقینا این برخورد زن نسبت به شوهر مورد نفرین و لعن خواهد بود، زن این حق را ندارد مادامیکه ما تحت شوهر می باشد، بیاید و از وی چهره بگیرد. زیرا این برخورد بیانگر این خواهد بود که زن بدنبال اعراض از شوهرش می باشد و این عکس العمل زن، منافی با حقوق زناشوئی خواهد بود. و بعضی مواقع این حالت به اندازه ای طولانی می گردد که منجر به جدائی و طلاق خواهد گردید و کانون گرم خانوادگی از هم خواهد پاشید.

یقینا بعد از پیش آمدن این حالت (جدائی) ، زن برای همیشه بدبخت و پشیمان خواهد گشت و پس از آن هیچگونه سودی در بر نخواهد داشت. احیانا اگر شوهر قصدا یا اشتباها زنش را مورد شتم و ناراحتی قرار داد، زن به خاطر پاس تعلقات زناشوئی و به خاطر اینکه بعدا حالات ناگواری پیش نیاید، سعی کند این برخوردهای شوهرش را تحمل کند، در این مورد اگر شوهر مقصر باشد (به شرط اینکه زن با صبر و تحمل پیش آید)، خداوند اینچنین شوهر

(ظالمی) را حتما بسزای اعمالش خواهد رساند. برخی از زنان بر اثر واقعه ای از شوهرانشان چهره می گیرند و از سوی دیگر در ذکر و عبادت به نحو احسن مشغول می باشند، اینچنین زنانی به خوبی متوجه شوند که عباداتشان قابل قبول نخواهد بود، بلکه در فضا معلق خواهد بود، لازما اینکه زن چهره می گیرد حتما از ناحیه ی شوهر موردی پیش آمده، قبلا بیان شد که زن این قبیل موارد را تحمل نماید و با عشق و محبت و متانت با وی پیش آید و به او بگوید که این حالات به سود من و تو نمی باشد، از اینکه من و تو از همدیگر چهره بگیریم نه تنها اینکه مشکلاتمان حل نخواهد گردید بلکه با نتایج خطرناک و ناگواری روبرو خواهیم گشت، و این برخوردها نتایج معکوسی در بر خواهد داشت ،خوب است که بجای این اعمال و برخوردهای غیر مناسب در پی اعمالی باشیم که رحمتهای الهی را به دنبال داشته باشد.

آری! برخوردهای مسالمت آمیز نتایج ارزنده ای را در بر خواهد داشت. خلاصه اینکه زن در مقابل هر برخوردی اگر با صبر و شکیبائی پیش بیاید با آینده خوبی روبرو خواهد گشت و کاری به برخوردهای ناشایست شوهرش نداشته باشد، زیرا خداوند وی را به سزای اعمال ظالمانه اش خواهد رساند، واقعا برای زن حیف است که با بودن وکیل مدافع و عادلی چون الله باز هم بیاید و خودسرانه اقدامی نماید.

در غیاب شوهر، زن نباید خودش را آرایش بدهد

عن اسماء بنت ابی بکر ﷺ انها زارت اختها عائشة ﷺ والزبیر ﷺ غائب فدخل النبی ﷺ فوجد ریح طیب فقال ما علی المرءة ان لا تتطیب وزوجها غائب[1]

از حضرت اسماء ﷺ روایت شده که یکدفعه به دیدار بینی خواهرم حضرت عائشه ﷺ رفتم،شوهرم (حضرت زبیر ﷺ) در (شهر) حضور نداشت،(به مسافرت رفته بود)، در همین ضمن رسول الله ﷺ وارد شدند و با احساس نمودن بوی عطر فرمودند: بر زن لازم است مادامیکه شوهرش موجود نباشد (در سفر باشد)، خوشبو (چیزهای آرایشی) را استعمال نکند.

تشریح:

لازم به تذکر است که آرایش زن برای شوهرش می باشد تا روابطشان هر چه بیشتر و توأم با مهر و محبت باشد، و برآورده ساختن نیازهای جنسیشان بطور کامل در پرتو عفاف صورت گیرد، قلب و نگاهشان محفوظ بماند، به همین خاطر برای زن جائز نخواهد

---

[1] : مجمع الزوائد ج٤ ص ٣١٧

بود که آرایش و زینتش را بغیر از شوهرش به معرض دید و نمایش دیگران بگذارد. متأسفانه در حال حاضر زنان در منزل توجه خاصی به زینت وآرایش و بهداشت خودشان نمی کنند، اما به محض اینکه از منزل خارج شدند خودشان را آنچنان آرایش می دهند که قابل بیان نمی باشد.

آخر برای چه؟

حال آنکه آرایش و به نمایش گذاشتنش فقط حق شوهر می باشد نه برای دیگران. اما این روش زن بیانگر این حقیقت است که از این طریق می خواهد که با نمایش گذاشتن آرایش و حسنش دیگران(غیر شوهر)را بسوی خودش بکشاند. این برخورد و این روش غیر مناسب و غیر اخلاقی مروج بین زنان مسلمان زائیده ی اخلاق فاسد و وارداتی از فرهنگ و تمدن غیر مسلمین می باشد، زیرا در فرهنگ آنان(غیر مسلمین)حجاب، مسئله محرم و غیر محرم اصلا وجود قانونی ندارد، زیرا در نزد زنان غیر مسلما ن به نمایش گذاشتن حسن و زیبائی و متوجه نمودن دیگران بسوی خودشان از افتحارات فرهنگیشان بشمار می رود. حالآنکه در شریعت و فرهنگ اسلامی به نمایش گذاشتن آرایش به بیگانگان و آنان را بسوی خود متوجه نمودن از اسباب و مقدمات زنا شمرده می شود. احیانا اگر زنی شوهر نداشته باشد اینطور هم نباشد که بطور کلی خودش را پاکیزه ننماید، زیرا پاکیزگی و طهارت مسئله ای است جداگانه و به نمایش گذاشتن آرایش و حسن مسئله ای است جداگانه.

زن نسبت به شوهرش نباید بی توجه باشد

عن حصین بن محصن انه قال حدثتنی عمتی انها اتت النبیﷺ فسألته عن شیٌ فقال أذات زوج انت؟ فقالت نعم ، قال کیف انت له؟ قالت یا رسول الله لا آلوه فقال فانه جنتک و نارک[1]

از حصین بن محصن روایت شده که عمه اش به نزد رسول اللهﷺآمد و از رسول اللهﷺدر مورد مسئله ای دریافت نمود، رسول الله ﷺ از وی پرسید آیا شوهر داری؟ درپاسخ گفت آری، رسول اللهﷺفرمودند: برخوردت با شوهرت چگونه می باشد؟ گفت: توجه خاصی به او ندارم، رسول اللهﷺفرمودند: با او به خوبی پیش بیا، زیرا شوهرت بهشتت است یا جهنمت.

تشریح:

در این حدیث به صراحت ذکر شده وقتی رسول الله ﷺ از آن زن در مورد شوهرش پرسید و آن زن در پاسخ گفت که نسبت به وی توجهی ندارد، رسول اللهﷺفرمودند: با شوهرت برخورد خوبی

---

[1]: بیهقي في الشعب ج٦ ص٤١٨

داشته باش زیرا وی بهشتت است و یا جهنمت. مقصود از بی توجه بودن با شوهر این است که اصلا در فکر شوهرش نباشد، از اینکه شوهرش نیاز به چه چیز دارد، در فکر تهیه ی غذایش نباشد، لباسهایش را تمییز نکند، در فکر آرامش رساندن به وی نباشد، در صورت بیمار شدن برای بهبودیش اقدامی نکند و او را به حال خودش بگذارد. واقعا اینچنین برخوردهائی منافی با حقوق زوجیت خواهد بود. در برخی خانواده ها مشاهده شده که شوهر صبح زود نیاز به صبحانه دارد تا صبح زود به کارش برود، اما در آنموقع زن در خواب می باشد، شوهر مجبور می شود که شخصا خودش اقدام کند. آری اینچنین برخوردهای زن نسبت به شوهرش بسیار خطرناک و بسا اوقات مستوجب جهنم خواهد گردید. بنابراین شما بانوان محترم همین الآن که فرصت وجود دارد بیائید نسبت به شوهرانتان خدمت کنید و مدام در فکر راحت رسانی به آنان باشید و با تحمل کردن مشکلات جزئی در زندگی زناشوئی خویش اسباب خوشبختی جاودانی را برای خودتان فراهم نمائید.

نباید ناسپا سی شوهر را نمود

عن اسماء رضی الله عنها قالت مر بنا رسول اللهﷺو نحن فی نسوۀ فسلم علینا و قال ایاکن و کفر المنعمین فقلنا یا رسول الله و ما کفر المنعمین؟ قال لعل احداکن ان تطول ایمتها بین ابویها و تعنس فیرزقها الله عز و جل زوجا و یرزقها منه مالا و ولدا فتغضب الغضبۀ فرامت تقول ما رأیت منه خیرا[1]

از حضرت اسماء رضی الله عنهاروایت شده که رسول اللهﷺ یکدفعه از کنار ما (جمعی از زنان) گذشتند در حالیکه به ما سلام دادند فرمودند:به خوبی متوجه باشید، از ناسپاسی احسان کننده جدا دوری کنید. ما گفتیم که ناسپاسی احسان کننده چه است؟ رسول اللهﷺ فرمودند: شما تا مدتی پیش پدر و مادر خویش زندگی می کنید، سپس خداوند به برکت نکاح به شما شوهر عنایت می کنند، از وی به شما نعمت فرزند و مال عنایت می گردد، بعدا اگر بنابر

---

[1] : مسند احمد، الفتح الربانی ج١٦ ص ٣٣٠،کنز العمال ج١٦ ص١١٥

علتـی از وی (شـوهر) ناراحـت بـشوید (بعنـوان طعنـه و تمـسخر) اینچنین می گوئید: اصلا از تو(شوهر) تا بحال نیکی و خوبی ندیدیم

تشریح:

یک انسان خصوصا شخصیکه به خدا ایمان دارد باید نسبت بـه آنچـه خداونـد از مـال و نعمـت بـرایش مقـدر فرمـوده اگـر چـه بـه ظاهرموافق طبع و خواستش نباشد، بازهم راضـی و خـشنود گـردد، هر آنچه را خداوند برایش مقرر فرموده آنرا نعمت شـمرده شـکرش را بجای آورد، بنابراین هر شوهری کـه بـه نکـاحش در آمـد بـر آن راضی باشد، بخاطرنبودن امکانات کافی بدنبال شـکایت و ناسپاسـی نباشد، احیانا اگر در مقطعی از زندگی حالت ناگواری پیش آمد، نباید آنرا معیار قرارداده و کلیه ی احسانات گذشته را فراموش کرد، زیرا عاقبت آن زن به نابودی و تاریکی خواهد انجامید.

برای زن ،خدمت شوهراز هرکاردیگر بهتر خواهد بود

این واقعه مربوط به حضرت اسماء بنت یزیـد رضـی الله عنهـا است که می فرماید: یکدفعه در محضر رسول اللهﷺدر حالیکه جمعی از اصحاب رضوان الله علیهم حضور داشتند آمدم و گفتم: یا رسـول اللهﷺ پدر و مادرم فدایت، من به نمایندگی از زنـان بـه محـضر شـما حاضر گشته ام، جانم فدایت، خداوند شما را به حق بسوی مـردان و زنان مبعوث فرموده اند، ما به شما و به آنچه آورده اید ایمان آورده

ایم، ما زنان در منازل محبوس و نیازهای مردان را برآورده می سازیم، بار سنگین حاملگی و پرورش فرزندان را متحمل می شویم، مردان به خاطر شرکت در مراسم جمعه، احوال پرسی از بیماران، شرکت در تشییع جنازه، شرکت در جهاد، از اجر و پاداش فراوانی بر خوردارمی شوند. وقتی مردان به حج و عمره و در راه خدا (جهت جهاد و تبلیغ دین) می روند، از مال آنان محافظت می نمائیم، برای آنان لباس آماده می کنیم، فرزندانشان را پرورش می نمائیم، (با این تفصیل) یا رسول الله ﷺ آخر در اجر و ثواب چگونه می توانیم برابر بشویم؟(حالآنکه باعتبار ثواب اعمال آنان از ما جلوتر می باشند) . رسول الله ﷺ در آن حالیکه بسوی اصحاب توجه نموده بودند فرمودند: شما سوال این بانو را شنیدید که در مورد دین چه سوال خوبی نمود. اصحاب بزرگوار فرمودند: یا رسول الله ﷺ ما نمیدانیم آیا مثل این بانو دیگران ازاینچنین معلومات و اطلاعاتی آگاهی دارند یا خیر.

بعدا رسول الله ﷺ بسوی آن بانو متوجه شده فرمودند:

برو و به تمام زنان بگو که برخورد خوب شما با شوهران و در فکر راحت رسانی و خوشحالی آنان بودن، پذیرفتن سخنان آنان برابر با اجر و ثواب کلیه ی اعمالی که مردان انجام می دهند خواهند بود. با شنیدن این پاسخ، آن زن از شدت خوشحالی با نعره ی تکبیر و لا اله الا الله از آنجا خارج شد.

مسنون بودن شستن وپاکیزه نمودن لباسهای مرد برای زن

"''' قالت عائشة رضی الله عنها کنت اغسله من ثوب رسـول الله ﷺ ثـم یخرج الی الصلوه ''''[1]

حـضرت عائـشه رضـی الله عنهـا مـی فرمایـد: مـن از لبـاس رسول اللهﷺ نجاست را پـاک مـی نمـودم، سـپس رسـول الله ﷺ آنـرا پوشیده و برای نماز تشریف می بردند.

تشریح:

برای ابقای حسن معاشرت بین زن و مرد لازم است که مراعات حال همدیگر را داشته و با همدیگر همکاری و معاونت داشته باشند، اگر این موارد مـد نظـر نباشـند در آنـصورت ابقـای فـضای مهـر و محبت بین زن و شوهر مشکل خواهد بود و در آنصورت هر یـک از طـرفین بـدنبال بـر آورده سـاختن خواهـشات و آرزوهـای خـویش خواهد بود، به خاطر اینکه فضای خانوادگی بین زن و مـرد هـر چـه بیشتر روحانی تر و مفیدتر باشد لازم است که شوهر تکفـل کلیـه ی ضروریات زن را به عهده گیرد، اخراجات منزلش را فراهم نماید، زن

---

[1] : بخاري ج١ ص ٣٦

آیا شما (زنان) از این امر راضی نمی شوید، هنگام حاملگی در حالیکه همسرانتان از شما راضی می باشند، همانند شخصی مستحق اجر و ثواب می گردید که به خاطر خدا، روزه بگیرد و شبها را در عبادت بگذراند. هرگاه زنی دچار درد زایمان میگردد، برایش در بهشت آنچنان آرامش و اطمینان خاطری مهیا میگردد که فرشتگان در زمین و آسمان از آن بی خبر می باشند. بعد از اینکه بچه بدنیا می آید و برای اولین مرحله، پستان مادر را می مکد به مادر نیکی می رسد، واگر به خاطر فرزند شبها را بیدار بماند، گویا هفتاد برده را (از زنجیر بردگی) رهائی داد[١].

رسول الله ﷺ در روایتی دیگر می فرماید:

زن از هنگام بارداری تا زایمان وتا پایان مدت رضاعت، همانند پاسدارانی می باشد که از مرزهای اسلامی پاسداری می دهند. و اگر در این مدت وفات نماید، همچون شهید مستحق اجر و ثواب خواهد گردید[٢].

در حدیثی که در ابتداء ذکر گردید، در ارتباط با صفات یک زن بهشتی آمده بود که محبت و عشقش نسبت به شوهرش به اندازه ای می باشد که اصلا راضی به این نخواهد شد شوهرش با کوچکترین ناراحتی روبرو شود، احیانا اگر بنابر علتی ناراحت بشود فورا دستش را در دستش نهاده و با کمال میل اظهار مهر و محبت نموده و می گوید: مادامیکه اظهار خوشحالی و شادمانی نکنی مرا اصلا

١: کنز العمال ج ١٦ ص ٤٠٥

٢ کنز العمال ج١٦ ص١١٤

کارهای داخلی منزل را انجام داده در فکر خدمت شوهر و راحت رسانی وی باشد تا مرد با آرامش کامل بتواند نیازهای زندگی را هر چه بهتر فراهم سازد. در ضمن این خدمت رسانی، شستن لباسهای مرد نیز شامل می باشد، چقدر شایسته خواهد بود که زنان مسلمان برای انجام وظیفه، سیرت و زندگانی ازواج مطهرات و دختران پیامبرﷺ خصوصا حضرت فاطمه ی رضی الله عنها و حضرت عائشه رضی الله عنها را سر مشق زندگانی خویش قرار بدهند.

فراهم نمودن آب برای غسل،وضوء

عن عائشهٔ رضی الله عنها قالت کنت اضع لرسول الله ﷺ ثلاثهٔ انیهٔ من اللیل مخمرهٔ اناء لطهوره و اناء لسواکه و اناء لشرابه[1]

حضرت عائشه رضی الله عنها می فرماید: از هنگام شب برای رسول الله ﷺ سه ظرف را پر از آب می نمودم:

(۱): یک ظرف آب برای استنجاء، وضوء.
(۲): ظرفی دیگر برای مسواک نمودن.
(۳): ظرف دیگری برای نوشیدن.

تشریح:

انجام دادن کارهای داخل منزل بر عهده ی زن می باشد، خدمت و راحت رسانی به شوهر نیز در ضمن همین کارها می باشد. بسا اوقات شوهر جهت انجام کارهای معیشتی خسته می گردد، به همین خاطر فراهم نمودن اسباب راحتی برای شوهر از وظائف مهم و

[1]: ابن ماجه ص ۳۰

اخلاقی زن نی باشد. این خدمت زنان (در حق شوهران) مستوجب اجر و پاداش فراوانی خواهد بود.

چون مسواک از سنتهای رسول الله ﷺ و سایر انبیاء علیهم السلام می باشد، به همین خاطر حضرت عائشه رضی الله عنها ترتیب مسواک رسول الله ﷺ را از شب می داد، و در تابستان چون انسان در شب بیشتر تشنه می گردد به همین منظور حضرت عائشه رضی الله عنها هنگام شب برای رسول الله ﷺ ترتیب آب نوشیدنی را می داد، و از سوی دیگر چون رسول الله ﷺ در شبها برای نماز تهجد بر می خاستند به همین خاطر حضرت عائشه رضی الله عنها ترتیب آب طهارت پیامبر ﷺ را از شب می دادند ﷺ از این روایت معلوم می گردد قبل از اینکه شوهر نیاز پیدا کند بر زن لازم می گردد تا ترتیب آب طهارت شوهر را بدهد، زیرا در غیر اینصورت وقت ضرورت احتمال دارد که انسان مواجه با یک سری مشکلات بشود.

حقوق زن بر شوهر

عن حکیم بن معاویۀ القشیری عن ابیه قال قلت یا رسول الله ﷺ ما حق زوجۀ احدنا قال ان تطعمها اذا طعمت و تکسوها اذا اکتسیت و لاتضرب الوجه و لاتقبح و لا تهجر الا فی البیت[1]

درروایتی از معاویه قشیری آمده که از رسول الله ﷺ در مورد حقوق زنان بر مردان سوال نمود، رسول الله ﷺ در پاسخ فرمودند: هرگاه و از هر آنچه خوردی او را بخورانید، هرگاه در فکر پوشاک خود شدید وی را نیز بپوشانید، او را بر چهره نزنید، او را فحش و بد و بیراه نگوئید، بغیر از منزل او را در جائی دیگر تنها نگذارید.

عن عمروبن الاحوص ﷺ قال رسول الله ﷺ حقهن علیکم ان تحسنوا الیهن فی کسوتهن و طعامهن[2]

---

[1]: مشکواه ص ۲۸۱

در روایتی از حضرت عمرو بن الاحوص﵁ آمده که رسول اللهﷺ به هنگام حجة الوداع فرمودند:

حقوق زنان بر شما مردان به اینصورت است که مسئله خوراک وپوشاک وی را به نحو احسن فراهم سازید.

تشریح:

این را باید به خوبی فهمید که تنها مردان بر زنان حقوق ندارند بلکه زنان هم بر مردان حقوق دارند. که مردان باید در فکر آرامش و راحت رسانی به همسرانشان باشند.

مدام همچون حیوانات از آنان کار نگیرند، بدون دلیل آنان را مورد اذیت و آزار و بر هر چیز جزئی آنان را مورد توبیخ و طعنه قرار ندهند نباید به خانواده ی زن بد و بیراه نمود، اینطور نباشد خودش در هتلها و رستورانها بهترین غذاها را میل نماید و در منزل به غذای ساده و معمولی اکتفاء کند، خودش بهترین لباسها را بپوشد اما برای زنش به لباسهای ساده و بی ارزش بسنده کند، بدون تردید

[2]: ابن ماجه، ترغیب ج ۳ ص ۳۳

این برخورد شوهر نسبت به همسرش هیچگونه مشروعیت دینی و اخلاقی نخواهد داشت.

در این روایت به شدت تأکید شده که لباس و خوراک زن بسیار عالی (در حد توان شوهر) باشد.

این را باید درک نمود که خلقت زن از پهلوی کج چپ است، حتما در سرشت و خُلق و خُویَش نیزآثار کجی نمایان می باشد.

بنابراین بر مردان لازم است همانطور که از منفعتهای بیشمار زنان بهره می گیرند، احیانا اگر از ناحیه ی زنان برخورد غیرمناسبی (به شرط اینکه منافی با عفت نباشد) پیش آمد، به جای برخورد منفی با صبر و شکیبائی و تحمل با آنان پیش بیایند تا بر اثر کوچکترین سهل انگاری نتایج منفی و ناگواری پیش نیاید.

مستوجب اجر و ثواب بودن از حاملگی تا وضع حمل

عن انس ﷺ قال.أ فما ترضى احداکن انها اذا کانت حاملا من زوجها و هو عنها راض إن لها مثل اجر الصائم القائم فی سبیل الله فاذا اصابها الطلق لم یعلم اهل السماء و الارض ما اخفی لها من قرة اعین فاذا وضعت لم یخرج منها جرعة من لبنها ولم یمص مصة الا کان لها بکل جرعة و بکل مصة حسنة فان اسهرها لیلة کان لها مثل اجر سبعین رقبة تعتقهن فی سبیل لله سلامة یعنی لمن اعنی بهذا المتنعمات الصالحات المطیعات اللاتی لایکفرن العشیر[1]

در روایتی طولانی از حضرت انس ﷺ آمده که رسول الله ﷺ فرمودند: آیا از شما (زنان) کسی راضی به این نیست وقتی از شوهرش حامله می گردد در آن حالیکه شوهرش از وی راضی می باشد وی را همانقدر اجر و پاداش حاصل می گردد که یک

---

[1]: مجمع ج٤ ص ٣٠٨، طبراني

شخص روزه دار که در حال جهاد در راه خدا در حال روزه باشد را حاصل می گردد. هنگام وضع حمل نسبت به آن انعاماتی که خداوند برایش مقرر فرموده از اهل آسمان و زمین کسی هم از آن نعمتها با خبر نمی باشد. وقتی بچه بدنیا می آید در عوض هر قطره شیر و هر مکیدنی او را یک نیکی حاصل می گردد.

اگر زنی به خاطر فرزندش شب را بیدار بماند، به اندازه آزادی هفتاد غلام خالص در راه خدا، ثواب حاصل می گردد. این پاداشها در حق آن زنان خوش قسمتی می باشد که نیک سیرت و اطاعت پذیرباشند و هم اینکه ناسپاسی شوهران را نکنند

عن ابن عمر ﷺ (احسبه رفعه) قال المرأةُ فی حملها الی وضعها الی قضائها کالمرابط فی سبیل الله فان ماتت فیما بین ذالک فلها اجر شهید[1]

از حضرت عمرﷺمرفوعا روایت شده که رسول اللهﷺ فرمودند: زنان را از وقت حاملگی تا وضع حمل به اندازه ی همان شخصی اجر و ثواب حا صل می گردد، که در راه خدا از مرزهای الهی پاسداری می کند، اگر در همین دوران (وقت وضع حمل) وفات کند به درجه ی شهداء خواهد رسید.

[1] : کنز ج١٦ ص ١٧١، مجمع ج٤ ص ٣٠٨

تشریح:

خلقت اصلی زن برای زاد و ولد، تربیت و پرورش فرزندان و اموری از این قبیل می باشد. از شکم همین زن، پیامبران علیهم السلام، اولیاء الله، بندگان نیک و صالح بدنیا آمده اند، واقعا چه نعمت بزرگی را خداوند برای زنان ارزانی داشته، خداوند به آنان شوق فراوان مادر بودن را نیز عنایت فر موده، کوچکترین حرکات این مسیر مستوجب اجر و ثواب می باشد. بدون تردید از هنگام استقرار حمل در رحم و وضعش، زن با سختی ها و ناگوارهای زیادی روبرو می گردد، به همین خاطر همان اجر و ثوابی را که خداوند برای مجاهد در حالیکه در مقابل کفار در حال جهاد و مبازره مقرر فرموده اند را در حق اینچنین زنانی مقر فرموده اند. اگر خدای ناخواسته دوران وضع حمل وفات بکند به درجه ی شهادت خواهد رسید و چونکه جهاد بر زن فرض نمی باشد به همین خاطر خداوند ثوابش را در همچنین موارد و صورتهائی نهاده اند. در حال حاضر برخی از زنان از اینکه صاحب فرزند بشوند می ترسند و آنرا برای خویشتن نوعی سختی می دانند، اما آنان بیایند منافع دنیوی و ثواب اخروی این مسئله را بنگرند.

پاداش شیر دادن

عن انس ﷺفاذا وضعت لم یخرج منها جرعهٔ من لبنها و لـم یمـص مصهٔ الا کان لها بکل جرعهٔ و بکل مصهٔ حسنهٔ فان اسهرها لیله کان لهـا مثل اجر سبعین رقبهٔ تعتقهن فی سبیل الله سلامه[1]

از حضرت انس ﷺروایت شده کـه رسـول الله ﷺفرمودنـد: وقتـی زن فرزندش را بدنیا می آورد، شیری که (از پستانش بیرون می آید و بچه آنرا می مکـد، در عـوض هـر جرعـه ی شـیر و قطـره ای کـه می نوشد مستحق اجر و ثواب می گردد. و هر گاه به خاطر بچه شب را بیدار بماند به بر کت آن، او را ثواب آزادی هفتاد غـلام کـه در راه خدا آزاد می گردند، حاصل می گردد.

تشریح:

این را باید فهمید و بـاور نمـود کـه تربیـت و پـروش فرزنـدان صدقه ی جاریه و موجب نتایج ارزنده و مفید برای امور دین و دنیـا خواهد بود. همانطور که پرورش فرزند از وظائف اخلاقی یـک مـادر می باشد بـه همـین صـورت در شـریعت اسـلامی از ارزش خاصـی برخوردار می باشد. گویا در قبال آنچه که آنرا فطرتا انجام می دهـد

---

[1] : مجمع ج٤ ص ٣٠٨

واب وآرامش نخواهد آمد. واقعا این معیار آرامش و عشق و مهر و حبت چقدر شگفت آور است، آیا زنانی که امروزه در پی مدهای دید هستند، می توانند اینچنین برخورد و از خود گذشتگی در استای جلب رضایت شوهرانشان داشته باشند؟

احیانا اگر شوهر ناراحت بشود و حق از آن شوهر هم باشد، از هم زن در اینمورد اصلاً توجهی نمی کند و با آرامش خاطر کامل ، خواب فرو می رود، بدون تردید اگر امروزه زمینه ی همان صفات الی و ارزنده و معنوی برای زنان مسلمان فراهم گردد، بار دیگر ندگی خانوادگی نمونه ای از زندگی جاودانی در بهشت برین خواهد ردید.

شوهر هر چند بد اخلاق باشد اما بخاطر محبت بیش از حد زن، حبت و منزلتش در ذهنش جای خواهد گرفت:

در نسائی از حضرت ابن عباس(رض) روایت شده که سول الله ﷺ فرمودند: آیا شما را از (صفات) زن بهشتی آگاه نکنم؟ سیار محبت کننده، فرزندان بسیاری بدنیا آورنده، وحضورش در زد شوهرش به کثرت می باشد، در صورت بروز ناراحتی دست وهرش را گرفته وبه او میگوید:

تا خوشحال نگردی هرگز به اندازه چشم به هم زدنی هم خواهم خوابید.[1]

کتاب: عشرت النساء ص ٢١٩ ٢: ترمذي، ابن ماجه، مشكوه

باز هم از اجر و پاداش اخروی و دنیوی بهره مند میگردد. در عوض هر قطره ی شیر او را ثواب حاصل می گردد، اگر بخاطر فرزندش شب را بیدار بماند به اندازه ای اجر دارد گویا در راه خدا برده گان زیادی را آزاد نموده باشد. متأسفانه برخی از زنان مسلمان تحت تأثیر فرهنگ غرب قرار گرفته شیر دادن فرزند رابرای خویش موجب ضرر و باعث بیماری قرار می دهند، این نظریه بطور کلی اشتباه می باشد، زیرا خداوند فطرتا از سینه مادر به توسط پستانها انتظام شیر فرزند را نموده ، آخر چگونه ممکن است نظامی را که خداوند با این دقت خاص مرتب فرموده اشتباه یا غیر مفید باشد. حالآنکه با در نظر گرفتن پیشرفتهای علمی و تحقیقات پزشکی بر اثر شیر دادن سلامتی مادر به مراتب افزایش خواهد یافت. واز سوی دیگر شیر مادر به نسبت سایر شیرها مفیدتر می باشد. آن آثار سلامتی که در شیر مادر مشاهده می گردد در سایر شیرها موجود نمی باشد. بنابر این بر اثر شیر ندادن هر دو(مادر و فرزند) ضرر می کنند.

ای خواهران!

از برای خدا تحت تأثیر فرهنگ منحط غرب قرار نگیرید و بی جهت اسباب بیماری خویش و فرزندانتان را فراهم نکنید. ضمنا این مسئله هم بعید نیست که یکی از سیاستهای دشمنان علیه مسلمین بر همین باشد تا از این طریق بخواهند کانون گرم تربیتی و آموزشی و پرورشی ما را مختل سازند، لازما وقتی مادر هیچ نقشی

در پرورش و تربیت فرزند خویش نداشته باشد خواهد توانست نتایج ایده آلی را بدست آورد، با این باور غلطی که برخی ازمادران و خواهران در پیش گرفته اند حصولش ناممکن است. پس بیائید این پندارهای غلط را از سر نو مورد بازبینی مجدد قرار بدهید ونسبت به آنچه الله و رسولش ﷺ فرموده اند یقین کامل بنمائید، نه اینکه ضرر نمی کنید بلکه با ثمرات خوب ومفیدی روبرو خواهید گشت، از سر نو بیائید آنچه را ترک نموده اید مجددا اختیار بکنید و فرزندانتان را از شیر پاک پستان خویش شیر بنوشانید وهم اینکه آن را از تعالیم ارزنده شریعت اسلامی قرار داده بر آن عمل بکنید و در نهایت خویشتن را مستحق پاداشهای بی پایان الهی قرار بدهید.

زن سیاه بچه دار از زن خوبصورت عقیم بهتر است

عن معقل ابن یسارﷺ(مرسلا) قال رسول اللهﷺخیر نسآئکم الولود الودود[1]

از حضرت معقل بن یسارﷺ مرسلا روایت شده که رسول اللهﷺ فرمودند: از میان زنان شما، همان زنانی بهتر هستند که بسیار محبت کننده و بسیار فرزند آورنده باشند.

عن حرملهٔ بن النعمان، امرأهٔ ولوداحب الی الله من امرأهٔ حسناء لاتلد انی مکاثر بکم الامم یوم القیامهٔ[2]

ازحرمله بن نعمان روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: خداوند زنی که بچه بدنیا می آورد را به نسبت آن زنی که خوب

[1] : كنز ج١٦ص١٢٦،جامع صغير، بيهقي ج٧ ص ٨٢ اتحاف ج٥ص٢٩٧

[2] :كنزج١٦ص١٤٢،جامع صغير ج١ ص ١٠٢ ٣: اتحاف المهره ج ٤ ص٤٣٨

١:اتحاف النهرة ج٤ ص ٤٣٨، ابو يعلي

صورت و عقیم است بیشتر دوست دارد، من بر کثرت شما به نسبت امتهای دیگر فخر می کنم

عن عبد الله ﷺ قال رسول الله ﷺ ذروا الحسناء العقیم و علیکم بالسوداء الولود فانی مکاثر بکم الامم[1]

از حضرت عبدالله ﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: زن خوبصورت عقیم را رها کنید، زن سیاه را که بچه می آورد را برگزینید، زیر بر کثرت شما در مقابل امتهای دیگر فخر می کنم

عن انس ﷺ (مرفوعا) ذروا الحسناء العقیم و علیکم بالسوداء الولود[2]

از حضرت انس ﷺ مرفوعا روایت شده که زن خوب صورت نازا (عقیم) را رها کنید و زن سیاهی که بچه بدنیا می آورد را اختیار کنید.

تشریح :

در این احادیث مسئله نکاح(زناشوئی) را بر دو چیز متمرکز نموده:

۲: اتحاف النهرة ج٤ ص ٤٣٨،

(۱) محبت با شوهر

(۲): بسیار بچه بدنیا آورنده.

این حقیقت را باید پذیرفت که حق نکاح زن و شرافت و پاکدامنیش این است که با شوهرش تا آخرین حد محبت ورزد، همیشه در پی آرامش فکری، روحی و جسمی شوهرش باشد، احیانا اگر حالات ناگواری پیش آمد بجای اینکه چهره گرفته اظهار بی میلی نماید فورا بدنبال این باشد که این مسئله هر چه زودتر بر طرف گردد تا بر محور مهر و محبت آنان، آثار شوم منفی تأثیر گذار نباشد.

با خدمتهای ارزنده، سخنان شایسته، برخوردهای مناسب او را راضی گرداند.

در ارتباط با اطاعت نمودن از کسی، و خدمت نمودنش، در فکر راحت رسانی بودنش، محبت نقش اساسی را می تواند ایفاء کند.

بر خورد زن با شوهر در محور عشق و الفت آنچنان حربه ی روحی است که شوهر هر چند خشن باشد با زهم وی را تحت تاثیر مثبت قرار خواهد داد.

اما اگر زن با شوهرش محبت نداشته باشد از شوهر مستغنی می گردد و بر اثر آن، کانون گرم نظام خانودگی از هم خواهد پاشید. به همین خاطر شریعت اسلامی زن را تشویق می نماید که با شوهرش محبت ورزد.

به همین صورت آن زنانی که فرزندان زیادی بدنیا می آورند، اساسش بر همین محبت استوار می باشد، زیرا بر اثر مهر و محبت با شوهرانشان روابط بیشتری می توانند برقرار کنند. و اینچنین زنی بسیار خوشبخت و بهترین نوع از میان زنان خواهد بود.

و دستور به همین داده شده که همچنین زنی باید برای زندگی انتخاب کرده شود.

به همین خاطر یک زن سیاه حبشی که بچه بدنیا می آورد به نسبت یک زن خوبصورت و زیبائی که عقیم می باشد، بهتر می باشد.

و در روایتی از بهزاد بن حکیم ﷺ آمده: زن سیاهی که بچه بدنیا می آورد به نسبت آن زنی که خوبصورت اما عقیم است بهتر می باشد[1]

به همین خاطر در روایت حضرت معقل بن یسار دستور به این داده شده بازنی که می تواند صاحب فرزند بشود ازدواج کنید.

و رسول الله ﷺ بر کثرت فرزندان بر سایر اقوام و ملل و امتها افتخار می کنند.

لازما احساس فخر از ناحیه ی زن عقیم بر آورده نمی شود.

از فرزند سلسله ی نسل انسان گسترش می یابد و امت زیاد می گردد.

---

[1]: شرح احیاء ج۵ ص ۲۹۷

اگر فرزندی بدنیا بیاید و فورا بمیرد این فرزند هم باعث خیر و برکات برای پدر و مادر خویش قرار خواهد گردید.در روایتی رسول اللهﷺ می فرمایند: بچه برای پدر و مادرش بهشت را می کشاند و می آورد. اگر حمل زن حامله ای ساقط گردد باز هم از خیر و برکات خالی نمی باشد، زیرا رسول اللهﷺمی فرمایند: که بچه نافش را کشیده و مادرش را به بهشت می برد[۲]

اگر بچه در کوچکی وفات کند در حق پدر و مادرش شفاعت می کند. و اگر به سن بزرگی برسد باز هم موجب فلاح و رستگاری در دین و دنیا خواهد شد. معلوم است این همه خیر و برکات از زنی که عقیم است اگر چه خوبصورت باشد، کجا می تواند حاصل گردد. البته سعی کند از ابتداء با زنی که عقیم می باشد ازدواج نکند، زیرا قصد بچه دار نشدن اراده ی خوبی نمی باشد. اما از آنجا که معلوم نیست که کدام زن عقیم می باشد لذا بعد از ازدواج مشخص گردید که زنش عقیم می باشد نباید وی را از خود جدا نماید، زیرا اینچنین بر خوردی ظلم می باشد.چون آن زن عقیم،مقصر نمی باشد زیرا تقدیرش به همین صورت می باشد، بجای نا امیدی اینچنین زنی اگر صبر نماید و پیش خداوند آه فریاد و زاری نماید، بعید نیست که خداوند مشکلش را حل نماید.(زیرا ما که از غیب باخبر نیستیم که آینده ی مردم چگونه می باشد، برای ما حالات، با گذر زمان مشخص خواهند گردید)

---

[۲]: شرح احیاءج۵ ص ۲۹۸

محبت با فرزندان و شوهر موجب بهشت می گردد

عن ابی امامۀ الباهلی رضی الله عنه قال رسول الله ﷺ حـاملاه والـداه رحیمـاه باولادهن لو لا یعصین ازواجهن دخلن الجنۀ[1]

از حـضرت ابـو امامـه بـاهلی رضی الله عنه روایـت شـده کـه رسـول الله ﷺ فرمودند: زنانی که سختی های حاملگی و زایمان را تحمل کننـد، بر فرزندانشان مهر ومحبت می ورزند، از شوهرانشان اطاعت نموده و با آنان با مهر و محبت پیش می آیند وناسپاسی آنان را نمی کننـد، وارد بهشت خواهند گردید.

تشریح:

در این حدیث چند صفت ارزنده یک زن بهشتی بیان گردیده:

متحمل شدن سختی های بارداری که بر اثر آن مستحق اجـر و پاداش زیادی خواهد گردید. متأسفانه بسیاری از زنان مـسلمان بعـد از یک زایمان و یا دو زایمان بیشتر حاضر به این نمی شوند که بـار سنگین حاملگی را تحمل بکننـد (چنانچـه مـدام در پـی پـیش گـرفتن

---

[1]: اتحاف ج٥ ص ٤٠١ ، بیهقي في الشعب ج٦ ص ٤٠٩

راههای جلوگیری از بارداری می شوند)، بدون تردید این فکر و اندیشه زائیده ی فرهنگ وارداتی غرب می باشد.

اگر زن مسلمان از این واقعیت با خبر می شد که همان زنی در نزد خدا و رسول ﷺ محبوب می باشد که صاحب فرزندان بی شماری باشد هرگز حاضر به این نمی شد که بی جهت و بدون ضرورت شرعی در پی جلوگیری از استقرار حمل بر آید.

لازما کسیکه از استقرار حمل و تربیت اولاد فرار می کند چگونه صاحب فرزندان بسیار خواهد شد، حال آنکه رسول الله ﷺ دستور به این داده اند با همان زنانی ازدواج کنید که صاحب فرزندان بیشتری بشوند. مقصود از ملاطفت در امر پرورش اولاد این است که هر وقت فرزندان گریه و یا بر مورد خاصی لجاجت نمودند بجای برخورد منفی و سخت، با آنان طوری پیش آیند که با مهر و محبت آنان را بفهمانند و اگر از این طریق مسالمت آمیز موفق نشدند، بطور جزئی و کم می توان آنان را تا حدودی مورد تنبیه قرار داد.

پرورش نمودن دختران با محبت موجب رهائی از جهنم می گردد

ان عائشۀ رضی الله عنها قالت جاءتنی امرأۀ معها ابنتان لها فسألتنی فلم تجد عندی الا تمرۀ واحدۀ فاعطیتها فقسمتها بین ابنتیهما ثم قامت فخرجت فدخل النبیﷺفحدثته فقال من بلی من هذه البنات شیئا فاحسن الیهن کن له سترا من النار[1]

حضرت عائشه رضی الله عنها می فرماید: زنی در حالیکه دو دختر همراهش بود آمد و سوال نمود (تقاضای چیزی نمود).

پیش من (عائشه) بغیر از یک دانه ی خرما چیزی دیگر نبود، آنرا بوی دادم چنانچه آنرا نصف نموده به هر یکی نصف دانه خرما را دادم، سپس آن زن برخاست و رفت.

پس از آن وقتی رسول الله ﷺ تشریف آوردند ماجرای پیش آمده را بیان نمودم، رسول اللهﷺفرمودند : کسیکه به خاطر این دو

---

[1] : ادب مفرد ص ۵۲

آری! این برخورد مسالمت آمیز زن با شوهر بر آن آنچنان معیار والای اخلاقی و ایثار قرار دارد که برای هر زن مسلمان، آموزش واقعی اخلاقی میباشد که نباید به هیچ عنوان زمینه ی ناراحتی شوهر فراهم گردد، بلکه با مشا هده ی آثار ناراحتی فورا در پی رفع آن بر آید، (یقینا وقتی از ناحیه ی زن اینهمه جرأت و ایثار و فداکاری مشاهده گردد، حتما معیار برخورد مرد تغییر خواهد یافت و در نتیجه، زندگی زناشوئی مسیر اصلی خویش را که همان الفت و تفاهم باشد خواهد پیمود).

دختر مورد آزمایش قرار گرفته و او با آنان به خوبی برخورد نموده و در فکر تربیت و اصلاح آنان باشد.

(همین دختران باعث خواهند گردید) که آن شخص (مادر و یا آن کسیکه متولی تربیت و پرورش آنان می باشد) ازجهنم رهائی حاصل نماید.

تشریح:

پرورش نمودن فرزندان به نحو احسن و هر آنچه که بر فرزندان خرچ می شود به شرط اینکه اسراف و خلاف شرع نباشد موجب اجر و ثواب فراوان خواهد بود. و پاداش اصلی اش را در آخرت حاصل خواهد نمود.

اما نسبت به پرورش و تربیت دختران در احادیث بطور مستقل اجر عظیم بیان گردیده ، دلیل اصلی آن این است وقتی که دختران صلاحیت خدمت کردن را می یابند (بعد از اینکه به نکاح شخصی در آمدند) به منازل دیگران (منزل شوهر) خواهند رفت.

و از آنان هیچگونه امید مالی را نمی توان کرد، برخلاف پسران، که از آنان اینگونه امیدها را می توان داشت.

هم اینکه دختر به نسبت پسر اظهار مظلومیت بیشتری می کند، به همین خاطر بر شخص مظلوم هر چه بیشتر سرمایه گزاری نمود به همان اندازه اجر و ثواب بیشتری را می توان حاصل کرد.

کدام زن قبل از پیامبر؟ ﷺ وارد بهشت می گردد

عن ابی هریرةؓقال رسول اللهﷺانا اول من یفتح باب الجنةالا انه تأتی امرأة تبادرنی فاقول لها ما لک و من انت؟ فتقول انا امرأة قعدت علی ایتام لی[1].

از حضرت ابو هریرهؓروایت شده که رسول اللهﷺفرمودند: قبل از همه دروازه ی بهشت را می گشایم، البته زنی را می بینم جلوتر از من در حال رفتن است، از او می پرسم این چه کاری است، تو چه کسی هستی؟ (یعنی قبل ازمن داری وارد بهشت می شوی؟). در پاسخ می گوید: من بیوه زنی هستم که به خاطر پرورش بچه های یتیمم دوباره ازدواج نکردم.

تشریح:

واقعا جای رشک وسرمایه ی بزرگ معنوی است که یک زن مسلمان با توجه به اینکه پایبند اوامرات و منهیات دین است و فرائض و واجبات دین را به نحو احسن انجام می دهد، بازهم در پرتو عفت و حیاء به خاطر اینکه فرزند یتیمش را تربیت نماید حاضر

---

[1]: اتحاف السعاده ج٥ ص ٤٠٧ ابو يعلي، مجمع الزوائدج٨ ص١٦٢

است جوانی و صلاحیتهای خویش را در همین راستا قربان نماید، و تا آخر عمر به زندگی بیوه گی راضی بشود.

هر گونه آسایش و امکانات زندگی که قرار بود از ناحیه ی شوهر دوم حاصلش گردد را فدای فلاح و تربیت فرزندش نمود. به همین خاطر در قیامت قبل از پیامبرﷺ ورد بهشت می گردد.

اگر این بیوه زن ازدواج می کرد معلوم نبود که عاقبت آن بچه های یتیم به کجا می آنجامید، اگر پیش مادر بزرگ می رفت آن پرورشی را که پیش مادرش می یافت هرگز پیش مادر بزرگش نمی یافت.

آخر چه کسی می تواند مثل مادرش مسئولیت تربیت و پرورش وی را برعهده گیرد. بالفرض اگر این بچه پیش ناپدریش می رفت بازهم ناپدری آنطور که نسبت به فرزند خودش توجه می کند هرگز نسبت به این یتیم توجه نخواهد نمود. لازم است بیوه زنی که برای فرزند یتیمش اینهمه سختیها و قربانیها را متحمل می شود، خداوند بر او آنچنان انعامی فرماید که در روز قیامت پیش از پیامبرﷺ وارد بهشت گردد. واقعا چه اعزاز و ارزش والائی که خداوند به این زن بیوه عنایت می فرمایند.

زنی که در بهشت در جوار پیامبرﷺقرار می گیرد

عن عوف بن مالک ﷺ عن النبیﷺقال انا و امرأة سعفآء الخدین امرأة آمت زوجها فصبرت علی ولدها کهاتین فی الجنة[1]

از حضرت عوف بن مالک ﷺ روایت شده که رسول اللهﷺفرمودند: من با آن زنی که رخسارهایش آبله دار هستند و در حال بیوه گی با صبر و شکیبائی مشغول تربیت و پرورش فرزندان یتیمش می باشد، در بهشت طوری با هم خواهیم شد گویا دو انگشت کنار هم هستیم

تشریح:

مقصود روایت این است زنی که شوهش وفات نموده و صاحب فرزند می باشد و به خاطر تربیت فرزندش تا آخر عمر ازدواج نمی کند و هر گونه سختیها را متحمل می شود.

و مقصود از آبله دار شدن رخسارها این است که این زن چون همه خوشیهای زندگی اش را قربان نموده تا جائیکه گوشت بدن خصوصا رخسارهایش فرو کش نموده و چهره اش لکه دار

---

[1] : اتحاف السعاده ج٥ ص ٤٠٧،ادب مفرد ص ٣١

گردیده، مانند همان شخصی که بر چهره اش دانه های آبله باشد و بعد از مدتی آن دانه خشک گردد و اثرش بر روی چهره نمایان گردد.

گویا این بیوه زن بخاطر خوشحالی فرزندش حاضر شد که هر گونه مشکلات و سختی ها را متحمل شود. به خاطر اینکه اینچنین زنانی در پیشگاه الهی از چه جایگاهی بر خوردار می باشند، به همین خاطر فرمودند که در بهشت به همراه من خواهند بود.

البته این مسئله را نباید فراموش کرد که این زن علاوه از تیمارداری یتیم ،فرائض و واجبات دینی را وفق دستورات الهی و سنت رسول الله ﷺ انجام داد ه باشد ورنه اگر زنی خدای ناخواسته بر اقامه ی احکام الهی و نبوی ارزش خاصی قائل نباشد و مطابق با خواسته های غلطش عمل بکند در آنصورت به آن مقامی که برای یک زن بیوه بیان گردید و در نظر گرفته شده هرگز نخواهد رسید.

مسجد زن منزل می باشد

عن ام سلمه رضی الله عنها عـن رسـول الله ﷺ قـال خيـر مـساجد النساء قعر بيوتهن [1]

ازحـضرت ام سـلمه رضـی الله عنهـا روايـت شـده کـه رسـول اللهﷺفرمودند: بهترين مسجد برای زن گوشه منزلش می باشد.

تشريح:

مقصود اين است که برای زنان حکم حجاب و ستر در اولويـت قرار دارد، هر چند که نماز يک زن در ستر بيشتر انجام پـذيرد بهتـر و مقبولتر خواهد بود. چنانچه به نسبت مسجد محل، خانه و ازمنـزل گوشه ی منزل برای ستر مناسب تر می باشد. به همين خاطر گوشه منزل برای ادای نماز بهتر و جالب تر می باشد.

[1]: ترغيب ج۱ ص۱٤۱

نماز در اطاق بهتر از نماز در حیاط می باشد

و عنها(ام سلمهٔ رضی الله عنها)قالت قال رسول الله ﷺصلاۂالمرأۂ فی بیتها خیر من صلاتها فی حجرتها[1]

از حضرت ام سلمه رضی الله عنها روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: نماز خواندن زن دراطاق منزل بهترازحیاطش میباشد.

تشریح:

مقصود این است وقتی منزل بزرگ باشد، بجای اینکه زن نمازش را در صحن منزل بخواند بهتر همین خواهد بود که نمازش را در اطاق منزل بخواند، زیرا در این حالت ستر بیشتر مراعات می گردد، معلوم می گردد که حجاب برای زن چقدرمهم و اساسی می باشد.

---

[1] : ترغیب ج۱ ص ۱٤۱

نماز خواندن در تاریکی به نسبت روشنائی بهتر می باشد

عن ابی الاحوص ﷺ عن النبیﷺقال ان احب صلاه المـرأۀ الـی الله فی اشد مکان فی بیتها ظلمۀ[۲]

از حضرت ابو الاحوصﷺ روایت شده که رسول اللهﷺفرمودند: همان نماز زنان، در پـیش الله مقبـولتر مـی باشـد کـه در تـاریکترین اطاقها خوانده شود.

تشریح:

از آنجـا کـه بـه نـسبت روشـنائی در تـاریکی سـتر بیـشتر مـی باشـد (زیـرا در تـاریکی کمتـر در دیـد دیگـران قـرار خواهـد گرفت).

البته مقصود از تاریکی این نیـست کـه اصـلا چیـزی را نتوانـد مشاهده کند، بلکه مقصود ایـن اسـت نمـازش را در همـان مکـانی از منزل بخواند که به نسبت اماکن دیگر تاریکتر باشد.

---

[۲]: ترغیب ج۱ ص ۱٤۲

متاسفانه در حال حاضر زنان مسلمان نسبت به ستر و حجاب توجه خاصی نمی کند و در اماکن عمومی به کثرت رفت و آمد دارند.

و بسا اوقات در میان مردان و در اماکن عمومی شروع به نماز خواندن می کنند. واقعا این روشی که زنان آنرا در پیش گرفته اند از امور دینی آنان می باشد؟ به خوبی متوجه شوید هر آنچه را ما خودمان می فهمیم و آن را درک می کنیم، آنرا نمی توان دین قرار داد، بلکه دین عبارت از احکام الهی و فرامین رسول الله ﷺ می باشد. دینی که زائیده ی افکار و باورهای شخصی خودمان باشد مردود و غیر قابل قبول می باشد.

واقعا چقدر جای افسوس و زیان است، همان چیزی را که آنرا به زعم خودمان دین قرار می دهیم حالآنکه در نزد الله مردود و غیر قابل قبول می باشد، بجای اینکه مستحق اجر و مزد و پاداشی قرار بگیریم برعکس مستوجب عذاب و ذلت قرار خواهیم گرفت (خداوند همگی ما وشما را از هر آنچه که موجب ذلت و رسوائی می گردد نجات داده به همان مسیر و شاهراهی ببرد که باعث رستگاری و عزت ما درهردو جهان گردد.)

هر گاه زن از منزل خارج می شود شیطان همراهش می شود

عن ابن عمر رضی الله عنهما (مرفوعا) قال المرأۀ عـورۀ و انهـا اذا خرجت من بیتها استشرفها الشیطان و انها لا تکون اقـرب الـی الله منهـا فی قعر بیتها[1]

از حضرت ابن عمر ﷺ روایت شده که رسول الله ﷺفرمودند: زن عورت است، هر وقـت زن از منـزل خـارج مـی شـود، شـیطان او را دنبال می کند، و برای زن این چیز بیشتر موجب اجر و ثواب و تقرب به الله می باشد که در گوشه ای ازمنزل بماند.(تـا از حمـلات شـیطان محفوظ بماند).

تشریح:

در این حدیث به زنان تاکید شده تـا در سـتر و حجـاب بماننـد، بدون ضروت شدید نباید از منزل خارج بشوند، زیرا هر وقـت زن از منزل خارج می شود فورا شیطان(بخاطر اینکه زمینـه ی ارتکـاب در گناه را برایش فراهم سازد) بدنبالش می افتد، بعدا به آسـانی خواهـد

[1]: کنز ج ۱٦ ص ۱۷۱ ترمذي، مجمع الزوائد ص ۳۱۷ ،طبراني، اتحاف

یاور بودن زن با شوهر در کارهای نیک

عن ثوبان ﷺ فقال رسول الله ﷺ افضله لسان ذاکر و قلب شـاکر و زوجة مومنة تعینة علی ایمانه[۱]

حضرت ثوبان ﷺ می فرماید: (یکدفعه ما در پی این شـدیم چـه مـالی سـودمند تـر مـی باشـد تـا آنـرا اختیـار کنـیم)، رسـول الله ﷺ فرمودند: سودمند ترین چیز همان است که انسان دارای زبانی ذاکـر و قلبی شاکر و همسری مومن باشد تا او را درایمانش یاری نماید.

شرح:

در این روایت رسول الله ﷺ به سه مورد بسیار مفید و ارزنـده اشاره فرموده اند:

(۱) زبانی ذاکر:

زبانی که مدام در یاد خدا مشغول باشد، بعضی مواقع مـشغول اقامه ی نماز، تلاوت قرآن، ذکر و اوراد، با نام خدا خوابیدن و هنگام برخاستن بازهم با یاد الله از خواب برخاستن (روی هم رفته در هـر

---

[۱] ترمذي، ابن ماجه، مشکوة ص ۱۹۸

توانست او را وادار به ارتکاب گناه نماید. حداقل در مرحله ی اول این گناه را از او سرزد می کند: عدم رعایت حجاب و حضور در نزد بیگانگان و نامحرمان، ضمنا از ذکر شیطان در اینجا انسانهای شیطان صفت، شرور و مفسد می باشند که بی جهت بدنبال زنان می افتند تا به صورتی بتوانند زنان را بسوی خود بکشانند و از همین طریق آنان را مفلوج سازند.

چنانچه همین انسانهای شرور سر چهار راهها نشسته و اسباب مزاحمت زنان را برنامه ریزی می نمایند. نگاه کنید چگونه دانشجویان دختررا (که توجه خاصی به شئون اسلام نمی نمایند)اغفال می نمایند، و همین زنان بخاطر آرایش غیر شرعی زمینه ی به فساد کشاندن جوانان را فراهم می نمایند. گویا در این گناه، زن و مرد با هم شریک می باشند. درست است که جوانان بدنبال عیش و نوش اند.

اما علت اساسی به همان زنان بی پرده بر می گردد که بدون مراعات نمودن حجاب و با بهترین آرایش و حرکات جذاب از منزل خارج می شوند، مقصود از این همه برنامه ها این است که دیگران بسویشان متوجه شوند، متأسفانه این حالت گویا در فطرت زن شامل می باشد که خودش را به این خاطر آرایش می دهد تا جلب نظرمردم قرار گیرد، اگر مرد نباشد حد اقل زنان وی را نگاه کنند، اما حاضر نیست این حسن ظاهری را برای شوهرش ترتیب دهد.

در کتاب کنز و احیاء العلوم وارد شده:

وقتی زن لباس نو و گرانبها می پوشد، شیطان به طرق مختلف او را بر انگیخته می کند تا دیگران وی را نگاه کنند، به همین خاطر راضی به این نخواهد شد تا با لباسهای کهنه و ساده از منزل خارج بشود، به همین خاطر زن را نگذارید با آرایش و پوشیدن لباسهای گرانبها از منزل خارج بشود.[1]

خصوصا در مراسم عروسی به بهترین و آخرین مد آرایش از منزل خارج می شود.

خودش هم در گناه مبتلا می شود و دیگران را ناخواسته بسوی گناه می کشاند.

و در حال حاضر خرید لباس و سبزیجات از مسئولیتهای زن محسوب میگردد، بسی جای تعجب است که به زن گفته شده تادر نمازهای جماعت شرکت نکند (بلکه نمازش را در همان مکانی که تاریک تر می باشد بخواند) حالآنکه نماز مهمترین عبادت و از پایه های اساسی شریعت می باشد.آخر چگونه ممکن است به زن (بدون عذر شرعی) اجازه داده شود تا در بدترین اماکن یعنی بازارها حضور یابد، بر اثر همین سهل انگاری ها و رعایت نکردن موازین شرعی (خصوصا حجاب)، مواجه آنچنان مفاسد اجتماعی شده ایم که حلش بسی مشکل جلوه می دهد.

[1]: احیاء العلوم ج۵ ص ۳۹۳،کنز العمال ج۱۶ ص ۵۷۱

زنی که با آرایش از منزل بیرون می شود مورد غضب خدا قرار می گیرد

عن میمونهٔ بنت سعد (رضی الله عنهما) (مرفوعا) ما من امرأة تخرج فی شهره من الطیب فینظر الرجال الیها الا لم تزل فی سخط الله حتی ترجع الی بیتها[۲]

از حضرت میمونه بنت سعد (رضی الله عنهما) روایت است که رسول اللهﷺفرمودند: زنی که برا ی نمایش و شهرت عطر (و غیره) استعمال نموده و از منزل به خاطر بیرون می شود تا مردم او را نگاه کنند، مادامیکه به منزل بر نگشته در غضب خدا خواهد بود.

تشریح:

بین عربها استعمال نمودن خوشبو جزو آرایش زن شمرده می شد (در حال حاضر نیز استعمال خوشبو بین زنان در هر کجا گسترش یافته)، مقصود این است آن زنی که خویشتن را بسیار خوب آرایش داده و بهترین عطریات و ادکلنها را استعمل می کند و بعدا بخاطر خودنمائی در پی این است نگاه مردان نامحرم را بسوی

---

[۲] : طبراني، كنز العمال ج ١٦ ص ١٦١

خودش جلب کند، یقینا اینچنین زنی مادامیکه به منزلش بر نگشته مورد غضب الهی قرار خواهد داشت، اگر زن غیر متأهل است به هیچ عنوان برایش جائز نیست خودش را آرایش داده از منزل خارج بشود، و اگر متأهل است برای شوهرش می تواند خودش را بهترین آرایش بدهد، اما برای غیر شوهرش (برای بیگانگان و نامحرمان) برایش جائز نخواهد بود که خودش را آرایش داده و خویشتن را در معرض دید آنان قرار بدهد. متاسفانه در حال حاضر این گناه طوری عادی گشته که کوچکترین اقدامی جهت رفع آن گرفته نمی شود، بلکه برعکس دامنه اش در حال گسترش می باشد، حالآنکه با ارتکاب این گناهان دارد که بسوی آتش سوزان جهنم کشانده می شود. واقعا اگر زنان خواستار بهشت برین می باشند لازم است آرایش و حسن خویش را فقط مخصوص همسرانشان قرار دهند. احیانا اگر بنابر ضرورتی نیاز به خارج شدن از منزل پیدا شد سعی کنید با لباسهای ساده و با مراعات نمودن حجاب شرعی از منزل خارج بشوید طوریکه هیچکس بسویتان متوجه نشود و هیچگونه رغبتی بسویتان نشان ندهد. اگر با این وضعیت از منزل خارج شدید هم خودتان محفوظ می مانید و هم مردان را از ارتکاب مقدمات زنا حفاظت می نمائید.

خارج شدن زن بنابر ضرورت شرعی

عن ابن عمر (رضی الله عنهما) (مرفوعا) لیس للنسآء فی الخروج الا مضطرة ولیس لهن نصیب فی الطروق الا الحواشی[1]

از حضرت ابن عمر (رضی الله عنهما) روایت شده که رسول الله ﷺفرمودند: زنان اجازه خروج از منزل را ندارند مگر بقدر ضرورت، و هر وقت بیرون شدند از گوشه و کناره ی راهها بروند.

تشریح:

در این روایت چگونگی خارج شدن زن از منزل را (در صورت نیاز) ذکر می کند که از وسط راه حرکت نکنند، زیرا در وسط راهها عموما وسائط نقلیه و مردان بیشتر تردد دارند، و به خاطر اینکه بی جهت با مردان اختلاط و آمیزش پیش نیاید (در همچنین مواقعی آنانیکه از نظر اخلاقی بیمار می باشند، خودشان را به بهانه های مختلف به زنان می زنند) .

اما از کنار جاده حرکت نمودن از هر لحاظ مناسبتر می باشد.

ای مادران وخواهران!

---

[1] : طبراني، كنز العمال ج١٦ ص١٦٣

از برای خدا اولا بدون ضرورت شدید به بازارها نروید، به خاطر تسلای خاطر نفس سعی کنید به نزد یک زن مصلح و نیکی بروید تا از همنشینی آن زن پاکدامن و مصلح حداقل از لحاظ معنوی ارتقاء یابید، احیاناً اگر بنابر ضرورتی از منزل خارج شدید، سعی کنید از همان راهی بروید که خلوت تر و از نظر ایمنی محفوظ تر باشد، زیرا هر چند عظمت و عزت و شرافت خویش را حفاظت کنید به سود خودتان تمام خواهد شد.

از کناره ی راه رفتن زن

عن ابی اسید ﷺ قال رسول الله ﷺ وهو خارج من المسجد و قد اختلط الرجال مع النساء فی الطریق فقال استأخرن فلیس لکن ان تحققن الطریق علیکن بحافات الطریق[1]

از حضرت ابو اسید ﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ در خارج از مسجد بودند و در مسیر راه، زنان و مردان را در حالیکه با هم اختلاط داشتند را مشاهده نمودند و در همین ضمن فرمودند: شما زنان عقب باشید، شما اجازه این را ندارید که از وسط راه بروید، برای شما لازم است که از کناره ی راه بروید (چنانچه زنان در حالیکه خود را به دیوار چسبانده بودند حرکت نمودند).

تشریح:

آمیزش زنان با مردان جائز نمی باشد، عموما مردان در راهها به کثرت تردد دارند، در همچنین مواقعی برای زنان مناسب نیست

[1] : ابو داوود ص ۳۵۹ ، حسن الاسوه ص ۳۶۹

کـه از میـان مـردان حرکـت کننـد، زیـرا خواسـته و یـا نـا خواسـته مواردیکه موجب فتنه می گردد پیش خواهد آمد.

به همین خاطر جهت سد باب هر گونه فتنه و فساد ممکـن و یـا محتمل، به زنان این دستور داده شد تا جائیکه می تواننـد حجـاب را در هر حالت مراعات نمایند.

با آرایش خارج شدن زن از منزل موجب لعن می باشد

عن عائشۀ رضی الله عنها قالت بینما رسول الله ﷺ جالس فی المسجد دخل امرأۀ من مزینۀ ترفل فی زینۀ لها فی المسجد فقال النبی ﷺ یا ایها الناس انهوا نسائکم عن لبس الزینۀ و التبختر فی المسجد فان بنی اسرائیل لم یلعنوا حتی لبس نسائهم الزینۀ و تبختروا فی المسجد[1]

حضرت عائشه رضی الله عنها می فرماید که رسول الله ﷺ در مسجد حضور داشتند که زنی از قبیله مزینه در حالت آرایش وارد مسجد شد، رسول الله ﷺ فرمودند: ای مردم زنان را از اختیار نمودن زینت و آرایش (هنگام خارج شدن از منزل) باز دارید، و از اینکه در مسجد با ناز و کرشمه بروند ممانعت نمائید. بر بنی اسرائیل تا آنوقت لعنت نیامد مگر هنگامیکه زنانشان (هنگام خارج شدن از منزل) زینت و آرایش را برگزیدندو در مساجد با ناز و کرشمه رفت وآمد می نمودند.

---

[1]: ترغیب ج۳ ص ٦١ ، ابن ماجه

تشریح:

از این روایت معلوم گردید که خارج شدن زن از منزل در حالت زینت و آرایش موجب نفرین قرار می گیرد، چنانچه ملعون شدن بنی اسرائیل نیز به خاطر همین موارد بود. لذا بر مردان و ریش سفیدان و آنانیکه احساس مسئولیت می کنند لازم می گردد تا زنان را از ارتکاب همچنین مواردی باز دارند، در غیر اینصورت، عاقبت وخیم و خطرناکی دامنگیر همگی خواهد شد.

مرحله از زندگی دستورات و فرامین الهی مد نظرش خواهد بود)، واقعا این حالت و وضعیت، موجب فضیلت و عظمت به خصوصی و از علامتهای خاص بندگان مؤمن و از اهل بهشت می باشد. هرگاه شخصی نسبت به ذکر و یاد الهی عادی بشود، در آنصورت کارهای دنیا مانعی برای ذکر و یاد الهی نخواهند گردید، طوریکه یک شخص از یک طرف مشغول انجام کارش و از سوی دیگر زبانش مشغول ذکر الهی می باشد.

ای خواهران ومادران مومن!

شما هم می توانید از یک طرف مشغول آشپزی (ویا کاری دیگر) و از سوی دیگر مشغول ذکر و یاد الهی باشید.

(۲) قلبی شاکر :

قلب شکر گذار از اهمیت بسزائی بر خوردار می باشد، زیرا بر اثر شکر، نعمت افزایش می یاد، مقصود از شکر قلب این است که انسانها نعمت تندرستی، مال و ثروت (و فرصتهای زندگی) را در عصیان و گناه نگذرانند، ترک اسباب گناه هم در شکر شامل می باشد.

(۳):زن اطاعت گذار:

آنچه ازمفهوم و محتوای حدیث، بیشتر حائز اهمیت می باشد این است که شخصی آنچنان همسری دارد که در کارهای دینی و اخروی، شوهرش رایاری میکند.

خوبی زنان در چه چیزی می باشد

عن علی﵁انه کان عند رسول الله ﷺفقـال ای شـیء خیـر للمـرأۀ ؟ فسکتوا فلما رجعت قلت لفاطمۀ ای شیء خیـر للنـسآء قالـت لا یـراهن الرجال[1]

از حـضرت علـی﵁روایـت شـده کـه در محـضر رسـول اللهﷺحضور داشتم، در همین ضمن رسول اللهﷺپرسیدند کـه خـوبی زنان در چـه چیـزی مـی باشـد؟ حاضـرین خـاموش شـدند، هنگـام مراجعت ازحضرت فاطمه رضی الله عنها پرسیدم چه چیزی در زنان موجب خوبی شمرده می شود.؟ در پاسخ فرمـود: زن طـوری باشـد باشد که مردان(نامحرم و بیگانه) وی را نبینند (یعنی حجاب شرعی را مراعات نماید).

تشریح:

در ایـن حـدیث بـه حجـاب تأکیـد شـدیدی شـده، یعنـی زن بـه اندازه ای محتـاط باشـد کـه بغیـر از محـرم، دیگـران وی را نتواننـد

---

[1] : اتحاف الساده ص ٣٦٢، بزار، کشف الاستار ج٢، ص ١٥١

ببینند. واقعا چقدر باعث ذلت است آن راه و روشی که موجب سربلندی و عظمت زن می بود امروزه متروک و همان مسیری برگزیده شده که برای زن بجز از انزوا و رسوائی و نابودی چیزی دیگر بدنبال ندارد.

ای مادران وخواهران محترم!

با تحمل نمودن مقداری ناگواری اگر حجاب اسلامی را در شئون زندگیتان مراعات نمائید یقینا مستحق بهشت گردیده برای همیشه از خوشی ها و لذتهای جاودانی آنجا برخوردار خواهید شد.

زنان مد پرست در قیامت در تاریکی سختی خواهند بود

عن میمونة بنت سعد و کانت خادمة للنبیﷺقالت قال رسول اللهﷺمثل الرافلة فی الزینة فی غیر اهلها کمثل ظلمة یوم القیامة لا نور لها[1]

حضرت میمونه بنت سعدرضی الله عنها که کنیزرسول اللهﷺبود، می فرماید که رسول اللهﷺفرمودند: هر آن زنی که علاوه از شوهرش (برای دیگران) زینت و آرایش نموده و با ناز وکرشمه حرکت نماید، در روز قیامت در تاریکی شدیدی قرار خواهد گرفت.

تشریح:

در حدیث اصطلاح ""الرافلة فی الزینة"" بکار برده شده، مقصود از این اصطلاح این است زنیکه مدش را در آرئیش و حرکتنش ظاهر می کند[1].زنیکه آزاد و بی حجاب است، وقتی خویشتن را آرایش داده و بهترین لباسهایش را می پوشد، در پی این خواهد بود تا به خارج منزل برود و خودش را در معرض دید مردان و

---

[1]:ترمذي ص ۲۳۰،جامع صغير ص ٤٩٧ فيض القدير للمناوي ج٥ ص ٥٠٧

[1] : فيض القدير شرح جامع الصغير ج ٥ ص ٥٠٧ ، ترغيب، ٣ ص٨٥

زنان بیگانه و نامحرم قرار دهد تا آنان بسویش متوجه شوند و از این حالت اظهار سرور می کنند، علاوه از زنان عفیف و پاکدامن و متقی، زنان دیگر عموما در منزل به خاطر شوهرانشان خودشان را آرایش خاصی نمی دهند تا هرچه بیشتر رضایت خاطر شوهرانشان را فراهم نمایند بلکه همیشه در این سعی و تلاش اند هنگام خارج شدن از منزل و رفتن به بازارها یا اماکن عمومی و یا هنگام دیداربینی از اقوام و خویشان و دوستان، خودشان را هرچه بیشتر آرایش بدهند تا آنان را در این وضعیت دیده اظهار لطف و کشش نمایند، واقعا اگر زنی به این خاطر از منزلش بیرون می آید بدون تردید هر قدم و این حرکت وی مورد لعن و نفرین الهی قرار میگیرد و بی جهت اسباب مقدمات زنا را برای مردان ناباب فراهم می نماید.علامه ابن الحاج مکی در "**مدخل**" در ارتباط با لباس و خارج شدن زنان از منزل تبصره نموده اینچنین می نویسد: زنان وقتی از منزل خارج می شوند خودشان را بسیار خوب آرایش می دهند، لباسها و جواهرات گرانبهائی می پوشند، سپس از منزل خارج می شوند و با ناز و کرشمه ی خاصی حرکت می کنند تا هر طور شده نگاه مردان را به گونه ای بسوی خودشان بکشانند تا آنان را خوب زیر نظر گیرند و بدون کوچکترین وحشت و ترسی از بین شلوغی مردان رد می شوند[1] همه ی این حرکات حرام و ناجائز و موجب لعن می باشد، اینچنین زنانی (اگر با همین حالت و بدون

---

[1]: مدخل ص ۲٤٥

توبه از این دنیا بروند)، هرگز خوشبوی بهشت به مشامشان نخواهد رسید چه رسد به سایر نعمتهای لازوال بهشت. بلکه برعکس در روز قیامت در سختترین تاریکها قرار خواهند گرفت، پناه بر خدا، چقدر وحشتناک و جای عبرت است که به خاطر لذت بسیار اندک و موقتی دنیا، انسان بخواهد برای همیشه خودش را از آن نعمتهای جاودانی آخرت محروم سازد.وقتی زنان با این لباسهای خوشنما و دلکش و زیبا از منزل بیرون می آیند، شیطان هم بدنبالشان راه می افتد و در قلبش این وسوسه را می اندازد: چقدرخوب و زیبا است که دیگران حسن و جمال تو را تماشا نموده و از وجود زیبایت خودشان را تسکین داده احساس آرامش و لطف کنند. اما در حقیقت مسئله اگر برعکس می بود، یعنی هر نوع آرایش برای شوهر و جلب رضایت وی منحصر می بود یقینا زندگیشان پر لطف توأم با کششهای مادی و معنوی قرار می گرفت، از سوی دیگر هنگام نیاز مبرم به خروج از منزل طوری از منزل خارج می شدند (یعنی بسیار ساده و با مراعات نمودن حجاب اسلامی)، یقینا در همچنین وضعیت بسیار ساده کسی به آنان توجهی نمی نمود.

خداوند به آن دسته از خواهران و مادرانیکه نسبت به اجرای احکام اسلامی سهل انگاری می کنند فهم واقعی عنایت فرمایند تا بار دیگر سیرت پاک ازواج مطهرات و زنان پاک سیرت زنان در صدر اسلام را در زندگی خویش پیاده نمایند.

بند کردن روزنه ها و پنجره های منزل

امام غزالی (در کتابش) اینچنین ذکر فرموده که اصحاب (رض) هر دریچه و یا پنجره ای از منزل را که از خارج دیده می شد را می بستند تا زنان، مردانِ خارج از منزل را نبینند، حضرت معاذﷺدید که زنی از پنجره ی منزل دارد مردی را در خارج نگاه می کند، به همین خاطر وی را زد(مورد توبیخ قرار داد).[1]

تشریح:

از این روایات معلوم می گردد که برای زنان منع شرعی وجود دارد از اینکه مردان (بیگانه و نامحرم)را نگاه کنند.

اگر در منزلی زنی این کار را نمود، بر افراد بزرگ خانواده عائد می گردد وی را از این کار باز دارند.

همانطور که برای یک مرد جائز نیست که زنان را نگاه کند به همین صورت برای زنان نیز جائز نمی باشد که مردان بیگانه را نگاه کنند. چقدر جای افسوس است دورانی زن را بخاطر اینکه مرد نا محرمی را نگاه می کرد مورد نکوهش قرار می دادند و بسا اوقات وی را می زدند.

---

[1] : اتحاف الساده ، شرح احیاء ج ٥ ص ٣٦٢

اما در حال حاضر نه تنها اینکه مورد ملامت و بازخواست قرار نمی گیرد بلکه برعکس بر اثر اختلاط با مردان با آنان از روی لطف و نرمی و کشش موقع شوخی هم پیش می آید.

پناه بر خدا این چه وضعیت بسیار خطرناکی است که برای به انزوا کشانیدن زنان مسلمان پیش آمده، بدون تردید این حالات خواسته و یا ناخواسته از مقدمات زنا به شمار خواهند رفت.

(شاید در آغاز امر به ظاهر کسی احساس بدبینی و یا اراده ی غلط را ننماید اما با مرور زمان خود به خود انگیزه های غلط اخلاقی نمایان خواهد گردید، تاریخ گذشتگان برای صاحبان عقل و خرد کافی می باشد.

زنان نباید به تنهائی سفر کنند

عن ابن عمر رضی الله عنهما ان النبی ﷺ قال لا تسافر المرأۀ ثلثۀ ایام الا مع ذی محرم[1]

از حضرت ابن عمررضی الله عنهما روایت شده که رسول اللهﷺفرمودند: هیچ زنی به اندازه ی سه شبانه روز نباید مسافرت کند مگر اینکه به همراهش محرمی باشد.

عن ابی هریرۀ رضی الله عنه ان رسول اللهﷺقال لا تسافر المراۀ الا و معها ذو محرم[1]

از حضرت ابو هریره رضی الله عنه روایت شده که رسول اللهﷺ فرمودند: هیچ زنی (به تنهائی) مسافرت نکند مگر اینکه به همراهش محرمی باشد.

---

[1]: بخاري ج۱ ص ۱٤۷، طحاوي ج۱ ص ۳٥۷

[1]: طحاوي ص ۳٥۷

تشریح:

در حقیقت قانون اساسی در حق زن به اینصورت است که در منزل بماند، زندگی اش را با حجاب اسلامی بگذراند، و بیجهت نوبت آمیزش با بیگانگان و نامحرمان پیش نیاید، اگر بنابرضرورت شدید سفری پیش آمد، نباید به تنهائی مسافرت نماید زیرا منافی با حجاب خواهد بود مگر اینکه با پرده ی شرعی و به همراه محرم باشد.

اگر مسافت به اندازه ی سفر شرعی باشد برای زن بدون محرم سفر کردن حرام و ناجائز می باشد، تا جائیکه برای سفر حج هم بدون محرم نمی تواند برود.

متأسفانه در حال حاضر از جائیکه تحت تأثیر فرهنگ غرب واروپائیان قرار گرفته ایم زن مسلمان بدون اینکه موازین شرعی در سفر را مراعات نماید بطور تنهائی مسافتهای طولانی را بدون محرم طی می کند.

منظور از محرم مرد می باشد یعنی تنها حضور زنان معیار نمی باشد. اگر از گناهان دور کنیم در فردای قیامت خودمان راحت خواهیم شد، خداوند توفیق فهم وفلسفه ی شرعی اینچنین احکامی را به همه ی ما و شما عنایت فرمایند.

زنان نبایددرتشییع جنازه شرکت کنند

عن ابن عمررضی الله عنهما ان رسول الله ﷺقال لیس للنسآء فی اتباع الجنائز اجر[1]

ازحضرت ابن عمررضی الله عنهما روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: در شرکت کردن زنان در مراسم تشییع جنازه هیچگونه اجر و ثوابی نیست.(بلکه هنوز گناه می باشد).

عن ابی قتاده ﷺ(مرفوعا) لیس علی النسآء غزو و لا جمعۀ و لا تشییع جنازۀ[2]

ازحضرت ابو قتادهﷺمرفوعا روایت شده که بر زنان نه جهاد است ونه جمعه و نه شرکت نمودن در تشییع جنازه.

---

[1]: بیهقي، کنز العمال ص ۱٦۳

[2]: کنز العمال ج ۱٦ ص ۱٦۹

بطور مثال شوهرش را تشویق می کند تا به جماعت تبلیغ برود، در انجام امور دینی شرکت کند، در مدرسه ای مشغول تدریس بشود، نه اینکه بیاید و او را اینطور بر انگیخته کند: که این کارها را انجام نده، چون این کارها هیچگونه بهره ی اقتصادی بدنبال ندارند.

متأسفانه برخی از زنان طوری مشاهده شده اند که شوهرانشان در مدرسه ای مشغول تدریس بوده اند، آنهم با حقوق بسیار اندکی، به همین خاطر آنان را مجبور ساخته اند تا از کارشان دست کشیده و مشغول یک سری کارهای دنیوی گردند، (تا به ظاهر) حقوق بیشتری دریافت نمایند، از قبیل دکانداری، رفتن به کشورهای خارجی و غیره، یقیناً اینچنین برخورد و عکس العملی، نوعی تعاون و همکاری در مخالفت از دین خواهد بود. روی هم رفته (یک زن مومن)، در صورتیکه شوهرش آنچنان امور دینی و اخروی را در پیش گیرد که به ظاهر ضرر آخرت را در پیش داشته باشد، با توجه به این موضوع، باز هم شوهرش را در اجرای امور دینی و اخروی تشویق می نماید و در ارتباط با امور ضعیف و بی پایه ی دنیوی وی را مورد بازخواست و اذیت و آزار قرار نمی دهد. واقعاً اینچنین زنی برای شوهرش عنصری بسیار مفید و سازنده ای خواهد بود.

تشریح:

بر زنان حجاب شرعی واجب می باشد، برایش جائز نیست که برای ادای نمازهای فرض به مسجد برود، برایشان نماز با جماعت مشروع نمی باشد، و بر آنان نماز جمعه و عیدین هم نمی باشد.

به همین صورت نماز جنازه و شرکت نمودن در تشییع جنازه نیز برایشان جائز نمی باشد.

در برخی از شهرهای بزرگ مشاهده شده که زنان به همراه جنازه حرکت می کنند، باید به خوبی فهمید که این عمل برای زنان جائز نمی باشد.

البته در مجالس وعظ و تبلیغ اگر جایگاه مخصوص زنان مشخص باشد، طوریکه هیچگونه اختلاطی با مردان پیش نیاید، حضور زنان در همچنین مجالسی اشکالی نخواهد داشت.

وعید سخت به رفتن زنان به قبرستان

عن سلمان و ابی هریرهٔ رضی الله عنهما انه ﷺ ذات یوم ثم خرج من المسجد فوقف علی باب داره فأتت فاطمهٔ رضی الله عنها فقال لها رسول الله ﷺ مِن این جئت؟ فقالت کنت ذهبت الی منزل فلانهٔ التی فقال رسول الله هل ذهبت الی قبرها فقالت معاذ الله تعالی أن افعل بعد ما سمعت فقال النبی ﷺ لو زرتِ قبرها لم تریحی رآئحهٔ الجنهٔ[1]

از حضرت سلیمان و حضرت ابوهریره روایت شده که روزی رسول الله ﷺ بعد از خواندن نماز از مسجد خارج شدند و بر دروازه ی مسجد توقف نمودند، و در همین حضرت فاطمه رضی الله عنها آمد، رسول الله ﷺ فرمودند که از کجا می آئی؟

گفت:

به منزل فلانی جهت عرض تسلیت رفته بودم، رسول الله ﷺ دوباره پرسیدند آیا به قبرستان هم رفته بودی؟

حضرت فاطمه رضی الله عنها فرمود:

---

[1]: نصاب الاحتساب ص ۱۴۰

پناه بر خدا، بعد از اینکه وعیدهای سختی در مورد رفتن زنان به قبرستان از شما شنیده ام، آیا باز هم می توانم اقدام به آن بکنم، یعنی فقط به منزل رفته بودم، رسول الله ﷺ فرمود:

اگر به قبرستان می رفتی از بهشت محروم می گشتی.

تشریح:

رفتن زنان به قبرستانها و مزارها از موارد نفرین و ملعون شده می باشد، متأسفانه زنانیکه از تعالیم روشن اسلامی آگاهی ندارند بر اثر تبلیغات یک سری افراد سود جو به قبرستانها و آستانها رفت و آمد دارند، و بسا اوقات بر سر همین مزارها اعمال منافی عفت هم صورت می گیرد.

همه ی این گناهان باعث محرومیت از بهشت خواهند گردید.

در کتاب مشهور افتاء موسوم به **نصاب الاحتساب** وارد شده:

سؤال:

آیا رفتن زنان در روزهای پنج شنبه به قبرستانها جائز است یا خیر؟

پاسخ:

در مورد جائز بودن آن سؤال نکنید، بلکه از این بپرسید که چقدر مورد لعن و نفرین قرار می گیرند.

به خوبی متوجه باشید!

هر گاه زنان اراده ی رفتن به مزارها را می گیرند در دام لعن و نفرین الله و فرشتگان گرفتار می شوند، بعدا که از منزل خارج

می شوند، از هر چهار طرف شیطان آنها را در محاصره ی خودش قرار می دهد، و هنگامیکه بر سر قبری حاضر می شود، روح صاحب قبر وی را به شدت مورد خطاب قرار می دهد، تا اینکه وی از آنجا برگردد،(از اینکه آمدن زنان نامحرم و بی حجاب باعث اذیت و آزار روح صاحب آن قبر می گردد، واقعا این شخص بزرگوار اگر در قید حیات می بود آیا این زنان می توانستند بدون در نظر گرفتن موازین شرعی در حضور وی به همین سادگی حاضر بشوند، خیر، هرگز این کار را نمی کردند).

و هر گاه از آنجا خارج می شوند باز هم مادامیکه به منزل بر نگردند مورد لعن خداوندی قرار می گیرند.

در روایتی اینطور وارد شده زنانیکه به قصد زیارت قبرها بیرون می شوند، گرفتار نفرین و لعن هفت آسمان و هفت زمین قرار می گیرند، و زنی که در منزل نشسته و در حق صاحب قبر دعای مغفرت می کند(و برای این کار از منزل خارج نمی شود) ثواب یک حج عمره به وی داده خواهد شد.[1]

تشریح:

به خوبی توجه کنید که فقط به اراده کردن رفتن به مزارها تا این حد مورد نفرین و لعنت آسمانها و زمینها قرار می گیرند، اکنون خود شما قضاوت کنید که اگر زنی موازین

---

[1]: نصاب الاحتساب ص۱٤۰

شرعی را زیر پا نهاده و حجاب را مراعات نمی کند و با بیگانگان برخورد و اختلاط می کند و یا با آرایش به خصوصی به سر قبرها و مزارها می رود و با بیگانگان، خواسته و یا نا خواسته اختلاط صورت می گیرد، تا چه حد مورد نفرین ذات الهی و فرشتگان قرار می گیرد؟

پس ای خواهران مومن!

چرا کاری را می خواهی انجام بدهی که بجز رسوائی و ذلت چیزی دیگر بدنبال ندارد و خویشتن را همینطوری مبتلا به نفرین و عذاب الهی می کنید،(از برای خدا از این اعمال ذلت بار باز آئید و همان اعمالی را دنبال نمائید که خیر دنیا و آخرت شما در آن باشد.)

توبیخ حضرت فاطمه رضی الله عنها مبنی بر اینکه اگر به قبرستان می رفت از بهشت محروم می گردید

عن عبد الله بن عمرو قال (النبیﷺ) ما اخرجک من بیتک یا فاطمـه قالت اتیت اهـل هذا المیت فترحمت الیهم وعزیتهم بمصیبتهم قال لعلک بلغت معهم الـکدی قـالت مـعاذالله ان اکونبلغتها و قد سمعتک تذکر فی ذالک ما تذکر فقال لها لو بلغتها معهم ما رایت الجنه"[1]

ازحضرت عبـد الله بـن عمرورضـی الله عنهمـا روایـت شـده کـه رسـول اللهﷺبـه حـضرت فاطمـه رضـی الله عنهـا (هنگامیکـه از خارج منزل تشریف آورد و رسول اللهﷺبا ایـشان برخـورد نمودنـد) فرمودند:

برای چه از منزل خارج شده بودی؟

فرمود:

جهت دعای مغفرت برای فلان مرده و جهت اظهار تسلیت برای اهلش.

---

[1]: نسائي ج۱، ص ۵۷۸، ابو داوود، ترغیب ج ٦ ص ۱۵۵

رسول الله ﷺ پرسیدند شاید به قبرستان هم رفته اید؟

در پاسخ فرمود:

پناه بر خدا من به قبرستان می روم، حالآنکه از شما شنیده ام آنچه را (که در این زمینه) می فرمودید (یعنی بعد ازبیان آن وعیدهای که در ارتباط با رفتن زنان به قبرستان ایراد فرمودید) رسول الله ﷺفرمودند:

اگر به همراه آنان به قبرستان می رفتی بهشت را هم نمی دیدی.

ممانعت زنان از رفتن به مقابر

عن ابن عباس رضی الله عنهما قال لعن رسول الله ﷺ زائرات القبور[1]

از حضرت ابن عباس رضی الله عنهما روایت شده که رسول الله ﷺ بر آن زنانی که به قبرستانها می روند لعنت فرمودند.

عن عبد الرحمن بن حسان بن ثابت ﷺ عن ابیه قال لعن رسول الله ﷺ زوّارات القبور[2]

از حضرت عبد الرحمن بن حسان ﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ زنانی که به قبرستانها می روند را لعنت فرمودند.

عن ابی هریره ﷺ قال لعن رسول الله ﷺ زوّارات القبور[3]

از حضرت ابو هریره ﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ زنانی که به قبرستانها می روند را لعنت فرمودند.

---

[1] ابو داورد ص ٤٦١، ابن ماجه ص ١١٤

[2] ابو داورد ص ٤٦١، ابن ماجه ص ١١٤

[3] : ابن ماجه ص ١١٤، نسائي

تشریح:

رسول الله ﷺ از حضور زنان در قبرستانها به شدت ممانعت فرموده اند، زیرا که زنان ضعیف القلب می باشند.

ازسوی دیگر، زنان زود تحت تأثیر برنامه های غلط نفس و شیطان قرارمی گیرند، زیرا تردد آنان به قبرستانها موجب خواهد گردید (که با مرور زمان) اعمال شرکیه و بدعت جزو زندگی آنان قرار گیرد (حالآنکه فلسفه ی دین بر این بود که اینچنین اعمال منافی شریعت برچیده شود نه اینکه افزایش یابد)، کم کم با این وضعیت، عفت و شرف یک زن بازیچه ی دست یک سری افراد سود جو و منفعت طلب قرار خواهد گرفت، به همین خاطر شریعت بخاطر پاسداری از عظمت یک زن سد باب مواردی قرار می گیرد که فردا برای یک زن مشکل آفرین نباشند.

بدون تردید نفس و شیطان بزودی موفق خواهند شد که یک زن را در دام تزاویر و ترفندهای به ظاهر جالب خویش قرار دهند، به همین خاطر شریعت نماز جماعت برای زن را مشروع قرار نداد و به او دستور داد که محل نمازش هر چند پنهان تر و تاریکتر باشد بهتر می باشد.

با توجه به اینکه در شریعت ممانعت شدیدی برای حضور زنان در قبرستانها وارد شده باز هم حضور زنان را در این اماکن می توان به شدت و کثرت مشاهده نمود.

بروید آن اماکن را از نزدیک مورد بررسی قرار دهید که یک زن چگونه طعمه ی خواهشات فرصت طلبان و دلالان قرار میگیرد، تحت برنامه های غلط، بازار فحشاء و دیگر اعمالی که با اخلاق منافات داردفعال می باشد، لازماً آن دسته ها و گروههائی که از این طریق منافع زیادی حاصل می کنند کجا حاضر خواهند شد که آن مراکز را از دست بدهند، واقعا در آن اماکن از یک زن آنچنان حرکات ناشایست و منافی اخلاق صورت می گیرد که غیر قابل قبول و پذیرش می باشد.

از همینجاست بجای اینکه این مراکز درس عبرت و سازندگی اخلاقی قرار می گرفتند برعکس مراکز فساد و اشاعه ی فرهنگ غلط و منحط اخلاقی قرار گرفته اند.

در طی مسافرت به اینچنین اماکنی آنطور که شایسته است حجاب اسلامی هم مراعات نمی گردد، از آنجا که ذات الهی حکیم است و به خوبی از فهم و درک وحکمت زنان با خبر می باشد خصوصا از اینکه در آستانه ها مرتکب چه اعمالی قرار میگیرند.

متأسفانه بنابر عدم آگاهی از فرامین واقعی شریعت حضور در آستانه ها را موجب عبادت و خوشبختی خویش قرار می دهند، اگر چه بخاطر آن بزرگترین عبادات و فرامین شرعی زیر سوال و فرائض بطور کلی از بین بروند. بسیاری از زنان مشاهده گردیده اند که جهت حضور در یکی ازآستانه های بزرگان چه

ارشادقاسمی بهاگل پوری ، مولانا محمد

سیمای زنان بهشتی / مؤلف : مولانا محمد قاسمی مترجم / مولوی یار محمد امراء

زاهدان صدیقی ۱۳۸۴ ۹۶۴-۸۲۷۴-۲۹-۵

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیپا : کتاب حاظر در سال های مختلف توسط ناشران مختلف منتشر شده است .

کتابنامه به صورت زیر نویس .

۱. احادیث ۲. روایت ۳. صحابه ۴. قرآن -- ذکر احادیث الف . یارمحمد امراء مترجم

۴ق ۸م ز/۱۱۵/۸ BP ۲۲۱/۲۸۶ کتابخانه ملی ایران

انتشارات صدیقی

نام کتاب : سیمای زنان بهشتی

نویسنده : مولانا محمد ارشاد قاسمی بهاگل پوری

مترجم : مولوی یارمحمد امراء

نوبت چاپ : اول ۱۳۸۶

تیراژ : ۵۰۰۰ نسخه

شابک : ۵-۲۹-۸۲۷۴-۹۶۴

قیمت 4500

واقعه ای:

شخص بسیار متدین و حافظ قرآن و عالم دینی در مدرسه ی دینی، مشغول انجام وظیفه بود. بعد از ازدواج ، روزی همسرش به وی گفت: با این در آمد بسیار اندک آخر چگونه می توان کفاف زندگی را نمود؟ فلان خانواده را نگاه کن که چقدر در آسایش کامل بسر می برند، فلانی را نگاه کن چگونه مشغول تجارت، دکانداری می باشد، یا فلان شخص به یکی از کشورهای خارجی می رود و وضع زندگیشان چقدر عالی و خوب می باشد. سرانجام شوهرش را مجبور ساخت که از این کارش دست بر دارد و مشغول یک سری کارهای دنیوی بشود تا امکانات دنیوی بیشتری عاید گردد.

یقینا اینچنین زنی (که نگاهش فقط بر روی مادیت و مظاهرش متمرکز است و هیچگونه مناسبتی با معنویت و آخرت ندارد) مورد نکوهش می باشد. و این که انسان بخاطر آسایش و امکانات موقتی و زودگذر دنیوی، برای همیشه خویشتن را از امکانات و رفاه آخرت محروم میسازد قابل تمجید و ستایش نمی باشد.

از اهداف دیگر یک زن با ایمان این است که وی در پی اقامه و اجرای عباداتی چون نماز، روزه ، صدقه برآید و در کارهای خوب دیگر، بهترین یاور برای شوهرش باشد. احیانا اگر شوهر در اجرای

سرمایه گزاری های بزرگـی را میکننـد و آنـرا موجـب رسـتگاری و نجات خویش قرار میدهند، الآن خود شـما بگوئیـد وقتـی شـریعت از رفتن به آن اماکن ممانعت می کنند آخـر چگونـه خـرچ کـردن امـوال صحیح و طبق موازین شرعی خواهد بود.

اگر حضور در آستانه ها مشروع و موجب عزت و عظمت مـی بود می بایست قبل از همه خلفای راشدین بـر آن عمـل مـی کردنـد، حالآنکه در دوره ی خلافت آنـان اینچنـین چیـزی مـشاهده نگردیـده شده، بنابر این هر آنچه در این اماکن و در سایر آستانه ها مـشاهده می کنیم همه اش ساخته ی دست همین انسانهای فرصـت طلـب مـی باشد، خداوند از هر آن عمل غیر مـشروعی کـه در همچنـین امـاکنی مشاهد می گردد و بجز ضرر و زیـان منفعتـی دیگـر بـدنبال نـدارد، همگی را نجات دهد و زمینه ی رهائی همه ی مبتلایان در این دامهای تزاویر را فراهم نماید.

عدم جوازحضور زنان در جمع نا محرمان

عن ابن عباس رضی الله عنهماعن النبی ﷺ قال لا یخلون رجل با إمرأة الا مع ذی محرم[1]

از حضرت ابن عباس رضی الله عنهما روایت شده که رسول اللهﷺفرمودند: هیچ مرد (بیگانه و نامحرمی) نباید با زنی در خلوت قرار نگرد مگر اینکه به همراهش محرمی باشد.

تشریح:

نشستن زن در نزد بیگانگان بدون حضور محارم، حرام و ناجائز می باشد، زیرا در همچنین مواقعی شیطان انسان را در زنای گوش، چشم و زبان مبتلا می کند و بسا اوقات بنابر عادت، مبتلا به اعمال خطرناکتری خواهد شد، خصوصا در محیط زندگی شهری و در کارهای اجتماعی، زیرا دخترانی که در جائی مشغول کار و یا فعالیتی می باشند با مردان اختلاط دارند و نسبت به احتیاط و رعایت حجاب توجه چندانی نمی کنند.

---

[1] : بخاري ج۲ ص۷۸۷

بدون تردید هر آن کاری که انسان به خاطر آن در فساد واعمال خلاف شریعت مبتلا می گردد و سر انجام در روز قیامت با عذاب الهی روبرو می گردد جائز نمی باشد.

پناه بر خدا، وقتی بخاطرمنافع زود گذر دنیوی مرتکب اعمال غیر مشروع می گردیم، خود بخود ارتکاب گناهان امری عادی محسوب خواهد گردید.

در حقیقت برای یک زن بدون ضرورت شرعی گفتگو با یک نا محرم و بیگانه حرام می باشد، و بدون حجاب گناهی بزرگتر خواهد بود، واقعا زنان مسلمان با متحمل شدن یک سری مشکلات، بدون تردید نمونه ی ارزنده ا ی برای سایر زنان در سرتاسر جهان قرار خواهند گرفت.

عدم جواز نگاه کردن مردان بیگانه

عن ام سلمهٔ رضی الله عنها قالت کنت عند النبی ﷺ و عنده میمونهٔ(بنت الحارث) فاقبل ابن ام مکتوم و ذالک بعد ان امرنا بالحجاب فدخل علینا فقال احتجبنا منه فقلنا یا رسول الله ﷺ أ لیس هو اعمی لا یبصرنا فقال أ فعمیاوان انتما ألستما تبصرانه[1]

از حضرت ام سلمه رضی الله عنها روایت شدکه در نزد رسول الله ﷺ حضور داشتم و حضرت میمونه بنت حارث نیز حضور داشت، در همین ضمن حضرت عبد الله ابن مکتوم ﷺ(ایشان نابینا بودند) تشریف آورد، واین واقعه بعد از نزول حکم حجاب پیش آمد، رسول الله ﷺ تشریف آورد و به ما دوتا فرمودند: از او خودتان را در حجاب قرار دهید، عرض نمودیم یا رسول الله ﷺ او نابینا است چگونه از او خودمان را در حجاب قرار دهیم، در پاسخ فرمودند: آیا شما دو تا هم نابینا می باشید؟ آیا شما او را نمی توانید ببینید؟

---

[1] : ابو داوود ج۲ ص ٥٦٩ ، حسن الاسود ص ٣٦٩

تشریح:

از این روایت به خوبی معلوم گردید که برای زنان لازم است خویشتن را از اختلاط با مردان بیگانه و نامحرم دور نگه دارند، بدون ضرورت با آنان گفتگو کردن، به آنان نگاه کردن جائز نمی باشد، متأسفانه زنان در اینمورد احتیاط لازم را نمی نمایند، از پشت روزنه ها و پنجره ها به دقت مردان نامحرم را زیر نظر می گیرند و به گمان خودشان به اینصورت نگاه کردن مشکل خاصی نخواهد داشت، اما با در نظر گرفتن این روایت نگاه کردن زنان، مردان (نامحرم و بیگانه) را صحیح نمی باشد، به خوبی باید توجه نمود وقتی نگاه کردن جائز نمی باشد، آخرچگونه با آنان گفتگو کردن و یا نشستن با آنان صحیح خواهد بود.

اما بیائید برخورد آن زنانی که در اداره ای و یا دفتری و یا در جائی دیگر مشغول کاری می باشند را با سایر همکاران و بیگانگان مورد تحقیق قرار دهید و توجه نمائید که تا چه حد با موازین اخلاقی و شرعی مناسبت و موافقت دارند. آنچه را ما مشاهده می نمائیم همه اش زائیده ی فرهنگ غرب می باشد،(خداوند به ما فهم و درک واقعیت را عنایت فرماید).

حرام بودن شوخی با برادر شوهر وبی حجاب بودن از وی

عن عقبه بن عامر ﷺ ان رسول الله ﷺ قال ایاکم و الدخول علی النساء فقال رجل من الانصار یا رسول الله ﷺ أفرأیت الحمو قال الحمو الموت[1]

از حضرت عقبه بن عامر ﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: به خوبی آگاه باشید، از رفتن پیش زنان نامحرم جدا دوری جوئید، یک انصاری ﷺ پرسید: یا رسول الله ﷺ در باره ی برادر شوهر چه می فرمائید؟ فرمودند: او موت است (به اعتبار عفت و ایمان).

تشریح:

در این روایت برادر شوهر در حق زن موت اطلاق گردیده است، یعنی برادر شوهر برای همسر برادر برابر با موت خواهد بود یعنی همانطور که موت موجب نابودی و هلاکت می گردد همینطور برادر برای همسر برادرش موت یعنی

---

[1] : بخاري ج۲ ص ۷۸۷

موجب نابودی و تباهی خواهد بود، لذا انسان چطور از موت وحشت دارد و از آن فرار می کند آن زن هم باید از برادر شوهرش به همین صورت فرار کند، درحقیقت همسر برادر طوری است که شیطان با تمام نیرو وتوانش مداخلت می کند، چنانچه بوضوح مشاهده می گردد که برادر شوهر با همسر برادرش شوخی هم می کند و بسا اوقات حرفهای مستهجن نیز رد و بدل خواهد شد که اگر این وضعیت به همین صورت ادامه پیدا کند، یقینا با عواقب خطرناکی روبرو خواهند شد، اهالی برخی از مناطق بر این باورند نیازی نیست که زن در مقابل برادر شوهرش حجاب را مراعات نماید، و این طرز تفکر، بسیار خطرناک و مضر خواهد بود، زیرا این برداشت از فرهنگ غرب می باشد و در فرهنگ اسلامی لازم است که زن از برادر شوهرش هم در حجاب باشد.

ای خواهران و دختران پاک سرشت و با حیاء!

سعی کنید با متحمل شدن این مواردی که بر خلاف نفس و خواهشات می باشد، بهشت جاودانی را از آن خود قرار دهید.

جایگاههای ستر برای زن

عن ابن عباس رضی الله عنهما ان النبی ﷺ قال للمرأه ستران القبر و الزوج[1]

حضرت ابن عباس رضی الله عنهما می فرماید که رسول الله ﷺ فرمودند:

برای زن دو مقام موجب ستر می باشد:

(۱): منزل شوهر

(۲): قبر.

تشریح:

مقصود این است آن اماکنی که عموما جایگاه محفوظ و با ستری می باشند، اولا منزل شوهر می باشد و بعد از موت قبرستان می باشد.

علاوه از این دو مقام، یعنی خارج شدن از منزل بدون ضرورت و در بازارها و پارکها و در جاههای عمومی دیگر تفریح نمودن به صراحت بر خلاف حکم واقعی حجاب می باشد، از این رو

---

[1]: کنز العمال ج ۱۶ ص ۱۷۱

این معلوم می گردد که کار در خارج از منازل برای زنان به این خاطر که حجاب شرعی مراعات نمی گردد و خواسته و یا نا خواسته با مردان اختلاط پیش می آید جائز نمی باشد.

متأسفانه به بهانه کسب معاش، یک زن با همکاران مرد ی که درآن مکان حضور دارند آنچنان بی تکلف می باشد گویا به همراه شوهرش میباشد و یا به همراه محرمی دیگر مثل برادر، اگر حاضر به پذیرش حق نشدیم و هر چه دلمان خواست مطابق با آن عمل نمودیم، یقینا در فردای قیامت با آنچنان پشیمانیهائی روبرو خواهیم شد که امکان هیچگونه بازگشت و جبرانی در پیش نخواهد بود.

زن معطری که در حکم یک زن فاحشه می باشد

عن ابی موسی ﷺ ان رسول الله ﷺ قـال اذا اسـتطعرت المـرأه فمرت علی الفوم لیجدوا ریحها فهی زانیه[1]

از حضرت ابو موسی ﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودنـد: هرگاه زن عطر استعمال نماید و از کنار مردم بگذرد تامردم ار عطـر وی لذت ببرند، او (در حکم) زانیه خواهد بود.

تشریح:

از عادات زنان عرب استعمال عطـر و خوشـبو بـود،(ودر حـال حاضر استعمال ادکلن بین زنان رواج خاصی یافته)، معلوم است کـه استعمال ادکلن و خوشبوهای دیگر و خـارج شـدن ازمنـزل و رفـتن دراماکن ومناظرعمومی بیـانگراین واقعیـت اسـت کـه از ایـن طریـق می خواهند مردان از وجودشان بهره برده بسویشان متوجه بشوند، و این روش مترادف با این امر است که می خواهند مردان را بـسوی زنا تشویق نمایند، و خواهان این هستند که تذکره شان بـین جوانـان و سایر انسانهائی که به اعتبار اخلاق بیمار می باشند جـاری باشـد.

---

[1] :کنز العمال ج ١٦ ص ١٥٩

یکـی از ایـن امـور از خویـشتن سـهل آنگـاری نـشان دهـد وی را یادآوری نموده و به تعبیر دیگر اسباب تقویتش را فراهم نماید. برای اقامه ی نماز سر وقت او را از خواب بر می خیزاند، راجع به کارها و امور شرعی ودر ارتباط با همکاری نمودن با فقراء و مستمندان وی را حمایت می نمایـد، بـدون تردیـد اینچنـین زنـی در حـق شـوهرش بسیار مفید و سودمند خواهد بود.زیرا بنابر آگـاهی و همـت یـک زن مومن و پرکار ، آخرت و عاقبت شوهر آراسته میگردد. با توجـه بـه نجات و رستگاری شوهر ، بطور کلی آن زن مستحق اجـر و پـاداش فراوانی خواهد شد.

واقعا چقدر خوشبخت و رستگار است آن زنی که شـوهرش را به کارهای نیک و عبادات یاری می نمایـد. احیانـاً اگـر شـوهر تـارک نماز و یا در اقامه ی نماز سهل انگاری کند، بجای نکـوهش کـردنش وی را با مهر و محبت و دلـسوزی تـشویق و همیـشه لباسـهایش را پاکیزه و امکانات وضوء و غسل را سر وقت برایش فراهم میکنـد تـا شوهرش سر وقت نمازش را بخواند. بدون تردید همچنـین زنـی نـه تنها اینکه از اهل بهشت می باشد بلکه موجب بهشتی بودن شوهرش نیز خواهد گردید.

اما اگر خدای ناخواسته عملکـرد شـوهر منفـی و غیـر شـرعی باشد، لازما اینچنین شوهری شریک زندگی اینچنین زنـی در بهـشت نخواهد بود. بنابر این بر هر زن متدین و با ایمـان لازم اسـت کـه در راستای مؤمن قرار دادن شوهرش بیش از حد سعی و تـلاش نمایـد،

پناه بر خدا که این معضل اخلاقی بین جامعه ی اسلامی آنچنان گسترش یافته که دامنگیر همگی گردیده، دوشیزگان مسلمان که در پرتو قرآن و حدیث شایسته بود از هر لحاظ در فکر پاسداری از عظمت و شرافت و عزت خویش می بودند، امروزه با آرایش کامل باعث دل انگیزی مردم در بازارها و اماکن عمومی شده اند که این حالت صد در صد با تعالیم روح بخش اسلامی منافات جدی و اساسی دارد، آخر تا که می خواهیم برده و کنیز فرهنگ دشمنان خویش باشیم، مگر فرهنگ اصیل و با عظمت و شرعی خودمان چه کمی و نواقصی دارد که اکنون این قدر بدنبال تمدن آنان افتاده ایم، و به خاطر این آزادی بی اساس و بی پایه ای که به زنان تقدیم گردیده بطورکلی حیثیت اخلاقی آنان بازیچه ی یک دسته ی هوسران قرار گرفته و آنان را در لوای آزادی سپر خواهشات و برنامه های خانمانسوز اخلاقی خویش قرار داده اند. پدر و مادران به خوبی می بینند که چگونه دوشیزه هایشان به بهانه های مختلف دوشا دوش بیگانگان و نامحرمان مشغول یک سری حرکاتی میباشند که بسیار زننده و غیر قابل قبول می باشد تا جائیکه برخی والدین خودشان اظهار ندامت و پشیمانی می کنند که هیچ سودی برایشان در پیش نمی باشد، بی خبر از اینکه خودشان به خاطر یک سری برنامه ها با دستان خودشان جگر گوشه هایشان را در آتشهای هوسها و آرزوهای غلط از بین برده اند.ببینید که .خداوند پاکیزه ترین زنان روی زمین را چگونه موردخطاب قرار می دهد:

""ولا تبرجن تبرج الجاهلیة""

مثل دوران جاهلیت (با آرایش) خارج نشوید.

وقتی خداوند پاکیزه ترین زنان روی زمین یعنی ازواج مطهرات که در عروج طهارت و شرافت و عظمت قرار دارند را با این شدت مورد خطاب قرار می دهند، آخر چگونه این خطاب خواهران، مادران و دختران ما را در بر نمی گیرد.

عدم جواز رهبر و امیر بودن زن

عن ابی بکره ﷺ قال لما بلغ رسول الله ﷺ ان اهل فارس قد ملکوا علیهم بنت کسری قال لن یفلح قوم ولوا امرهم امرأة[1]

حضرت ابوبکره ﷺ می گوید وقتی این خبر که اهل فارس میخواهند دختر کسری را بعنوان رهبر خویش انتخاب کنند به رسول الله ﷺ رسید، اینچنین فرمودند:قومی که زنی را بعنوان رهبر خویش مقرر نماید هرگز موفق و پیروز نخواهند شد.

تشریح:

از این روایت معلوم می گردد زن نمی تواند به آن سمتی دست یابد که حیثیت قضائی و اجرائی و قانونگذاری داشته باشد، زیرا رسول الله ﷺ در حق اینچنین قوم و ملتی که رهبریشان را زنی بعهده دارد می فرمایند:

---

[1]: ترمذي ج ٢ ص ٥٢، مشكواه ص ٣٢١، بخاري ج٢ ص ٦٣٧

آنان هرگز رستگار و موفق نخواهند گردید، در حقیقت علت اساسی این ممنوعیت به این بر می گردد وقتی یک زن آوازش باید در حجاب باشد و آمیزش واختلاط با بیگانگان ممنوع می باشد، آخر با بودن اینهمه ممنوعیتها چگونه خواهد توانست رهبری قوم و ملتش را بعهده گیرد، در قرآن مجیدآمده :

الرجال قوامون علی النساء

از این آیه مشخص می گردد که مردان بر زنان حاکم و حکمفرما می باشند، لذا معلوم می شود که زن نمی تواند رهبر سیاسی یک ملت باشد، زیرا در همچنین مواردی مسئله ی حجاب زن کلاً زیر سوال خواهد رفت، با مشاهده کردن تمدن و فرهنگ غرب و تحت تأثیر قرار گرفتنشان از آنان طوری شده اند که بطور کلی باید شریعت و فرهنگ خویش را از دست بدهند.

حکم مقنعه(روسری) نازک برای زن

علقمه عن امه قالت دخلت حفصة بنت عبد الرحمن علی عائشة و علیها خمار رقیق فشقته عائشة و کستها خمارا کثیفا[1]

از ام علقمه روایت شده که حضرت حفصه بنت عبد الرحمن در نزد حضرت عائشه رضوان الله علیهن تشریف آورد و بر روی سرش روسری نازکی بود، حضرت عائشه رضی الله عنها آنرا پاره نمود و روسری ضخیم تری بر روی سرش گذاشت.

تشریح:

استعمال آنچنان پارچه ای که بدن و یا موی بدن ظاهر بشود جائز نمی باشد، به همین علت حضرت عائشه رضی الله عنها به خاطر اینکه او را از ارتکاب و مبتلا شدن در گناه نجات دهند اقدام به این عمل نمود، ضمنا جهت امر به معروف و نهی از منکر زنانی که اقدامات و امکانات اصلاحی را دارند می توانند آنرا بکار گیرند.

---

[1] :موطأ امام مالك ، مشكواه ص ٣٧٧

مقنعه باید چگونه باشد؟

عن عائشه قالت یرحم الله نساء المهاجرات الاول لما انزل الله ولیضربن بخمرهن علی جیوبهن شققن مروطهن فاختمرن[1]

حضرت عائشه رضی الله عنها می فرماید: رحمت الهی بر اولین زنان مهاجر فرود آید، وقتیکه این آیه ""**ولیضرن الخ....**"" نازل گردید که مقنعه هایشان را بر سینه هایشان بیندازند. آن زنان چادرهای ضخیم خویش را قطعه قطعه نموده و برای خودشان (بدون تأخیر) روسری درست نمودند.

تشریح:

استعمال مقنعه ای که بدن و یا موی بدن ظاهر بشود، جائز نمی باشد، متأسفانه در حال حاضر پوشیدن مقنعه بطور کلی ترک و اگر استعمال می شود بسیار کم و آن هم بصورت نمائشی که روسری نازکی را بصورت نمائش استعمال می کنند. در منزل بغیر از شوهر در مقابل افراد دیگر اگرچه محرم باشند باز هم جائز نیست که با روسری باریک در پیششان ظاهر شود.

---

[1]: بخاري ج۲ ص ۷۰۰

نباید لباسهای زن باریک ونازک باشد

عن ابی هریرة ﷺقال رسول اللهﷺصنفان من اهل النار لم ارهما قوم معهم سیاط کاذناب البقر یضربون بها الناس ونساء کاسیات عاریات ممیلات مائلات روسهن کاسنمه البخت المائلة لا یدخلن الجنة و لا یجدن ریحها و ان ریحها لتوجد من مسیره کذا و کذا[1]

از حضرت ابوهریرهﷺ روایت شده که رسول اللهﷺ فرمودند: دو گروه از جهنمیان هستند که تا بحال آنان را ندیده ام، گروهی آنانی هستند که در نزدشان شلاقهائی مثل دم گاو است که از روی ظلم وستم مردم را شلاق می زنند، گروه دوم زنانی هستند که لباس پوشیده اند اما با توجه به این باز هم لخت می باشند، مائل کنندگان مردان هستند بسویشان و خودشان مائل شوندگان هستند (بسوی مردان)، سرهایشان مانند کوهان شتر و کج می باشند (یعنی موهای سرشان را از عقب جمع نموده و بطور مد بالا می آورند)، این زنان نه داخل بهشت می شوند و نه خوشبوی بهشت را می توانند دریابند

---

[1] : مسلم ج۲ ص۲۰۵

حال آنکه بویش از همچنین فاصله ای احساس می گردد (از فاصله ای به مدت پانصد سال).

تشریح:

پناه بر خدا چه تهدید خطرناکی، واقعا چقدر باعث ترس و وحشت است که به خاطر پوشیدن لباسهای باریک و نازک، انسان از بوی بهشت محروم گردد چه رسد به خود بهشت.مادران و خواهران محترم بر خویشتن رحم بفرمائید از پوشیدن لباسهائی که لذت جزئی و موقتی دارند برای همیشه خودتان را از رحمتهای الهی و لذتهای بی پایان بهشت محروم نسازید، بیائید ناگواریهای محدود و موقت را تحمل نمائید تا برای همیشه در آخرت از رستگاران واقعی قرار گیرید.

مقنعه ای که بر اثر آن بدن ظاهر می گردد را نباید پوشید

عن دحیه بن خلیفةؓقال أُتیَ النبیُ بقباطی فاعطانی منهـا قبطیـه فقال اصدعها صدعین فاقطع احـدهما قمیـصا و اعـط الآخـر امـرء تـک تختمر به فلما ادبر قال و امر امرءتک ان تجعل تحته ثوبا لا یصافها[1]

از حضرت دحیه بن خلیفهؓ روایت شـده کـه در نـزد رسـول اللهﷺ پارچـه ای قبطـی (کـه سـفید و نـازک مـی باشـد) آورده شـد، رسول اللهﷺ آن پارچه را به من داد و فرمود:

آن را دو قطعه کن، یک را برای خودت پیراهنی کن و دیگری را به همسرت بده تا از آن (برای خودش) مقنعه ای درست کنـد، وقتـی او خواست برود دوباره به او گفـت: بـه همـسرت بگـو تـا زیـر ایـن روسری استری بزند تا بدن ظاهر نگردد.

---

[1] : ابو داوود ، مشکواه ص ۳۷۶

تشریح :

بدن زنها عورت می باشد، لذا ظاهر شدن بدنش برای بیگانگان و نامحرمان جائز نمی باشد و از گناهان کبیره می باشد.

پوشیدن آنچنان لباس، چادر و روسری باریک و نازک که بدن یا موی بدن ظاهر بشود جائز نمی باشد، در برخی مناطق زنان آنچنان لباسهائی می پوشند که بطور کلی بدنشان ظاهر می گردد، حقیقت امر این است که این دسته از زنان از اینکه دیگران بدنشان را مشاهد کنند خوششان می آید.

آری!

اینقبیل زنان نیز از نعمت جاودانی بهشت محروم می گردند. بنابراین خواهران و مادران محترم سعی کنند از خرید لباسهای نازک و باریک جدا دوری کنند، احیانا اگر نوبت به استعمال لباس نازک فرا رسید در آنصورت سعی کنند که در زیر این لباس پوشش و استری استعمال بکنند.

تااینکه در دنیا چطور با هم زندگی میکنند در آخـرت بـاهم یکجـا در نعمتهای جاودانی بهشت زندگی نمایند.

دعای مغفرت و رحمت به خاطر پوشیدن شلوار

عن علیﷺ كنت قاعدا عند رسول الله ﷺ بالبقيع فی يوم دجن مطـر فمرت امرأة معها مكاری فهوت يدا الحمار فی وهدة من الارض فـسقطت المرأة فاعرض النبی ﷺ عنها بوجهه فقالوا يا رسول الله ﷺ انها متسروله فقال اللهم اغفر للمتسرولات مـن امتـی ثلاثـا يـا آيهـا النـاس اتخـذوا السراويلات فانها من استر ثيابكم و حضو بهـا اذا نـسآءكم اذا خـرجن قال الشيخ احمد..... رحم الله المتسرولات[1]

از حضرت علی ﷺ روایت شـده در یـک روز بـارانی شـدید بـه همراه رسول الله ﷺ دربقیع نشسته بودم ، در همین ضمن زنی که بار سنگینی داشت از آنجا گذشت، الاغ آن زن در گودالی افتـاد و آن زن هـم بـر روی زمـین افتـاد، رسـول الله ﷺ فـورا چهـره شـان را برگرداند.(خدای ناخواسته نگاهشان بر عورت آن زن واقع نشود)، ما گفتیم یا رسول الله ﷺ وی شلوار پوشیده است، با شنیدن ایـن پاسـخ،

---

[1]: مجمع ج۵ ص ۱۲۲ ،آداب بیهقی ص ۳۵۸

رسول اللهﷺ فرمودند: ای بار الها آن دسته از زنان امتم که شلوار می پوشند را مورد مغفرت قرار بده، و این دعا را تا سه مرتبه تکرار فرمودند، ای مردم شلوار را استعمال نمائید، زیرا از بین لباسهای شما از همه بیشتر موجب ستر و حجاب می باشد .و به زنان تاکید بفرمائید که هر وقت از منزل خارج می شوند شلوار بپوشند. در روایتی دیگر اینچنین آمده که رسول الله ﷺ برای آن زنانی که شوار می پوشند دعای رحمت فرمودند.

شلوار زنان چقدربایداز غوزک پا پایین تر باشد

عن انس بن مالکﷺ ان رسول الله ﷺ شبر لفاطمه رضی الله عنها من عقبها شبرا و قال هذا ذیل المرأة[1]

از حضرت انسﷺ روایت شده که رسول اللهﷺ به حضرت فاطمه رضی الله عنها اجازه دادند (که شلوارشان) از جانب قدم به اندازه ی یک وجب پایین تر باشد و فرمودند: لباس زنان به اندازه ای آویزان باشد که قدمش (غوزک پای) را بپوشاند .

تشریح:

از آنجا که ساق و غوزک پای زن عورت می باشد پوشاندنشان بسیار ضروری است، اگر چه ظاهر نمودن قدم اشکالی ندارد اما از آنجا که مورد نگاه و توجه افراد ناباب و شرور قرار می گیرد بهتر همین خواهد بود که قدم پا نیز به توسط جوراب و یا موزه (نوعی پا پوش می باشد) و یا لباسش را طوری آویزان نماید که قدمهایش

---

[1]: مجمع الزوائد ج ٥ ص ١٢٧

پوشانده شود. این مسئله واقعا قابل توجه است وقتی پوشاندن قدم این قدر مهم می باشد، پس در ارتباط با پوشاندن چهره و دستها چگونه عمل باید نمود؟

در برخی اماکن زنان طوری مشاهده می شوند به ظاهر با توجه به اینکه برقعه به سر دارند بازهم چهره و دستهایشان ظاهر می باشد و این حالت جائز نمی باشد و همچنین حجاب و برقعه گویا پوشیدنی بصورت مد می باشد.

برای زن ممنوع نیست که لباسش از غوزک پایش پایین تر باشد

عن ابن عمررضی الله عنهما قال قال رسول اللهﷺ من جر ثوبه خیلآء لم ینظر الله الیه یوم القیامه فقالت ام سلمةُ فکیف یصنع النساء بذیولهن قال یرخین شبرا فقالت اذا تنکشفت اقدامهن قال فیرخینه ذراعا لایزدن علیه قال الترمذی و فی الحدیث رخصه للنساء فی جر الازار لانه یکون استر لهن [1]

از حضرت عبدالله بن عمررضی الله عنهما روایت شده که رسول اللهﷺ فرمودند: کسیکه از روی کبر و خودنمائی لباسش را از غوزک پایش پایین تر می کشاند، در روز قیامت خداوند او را به نظر رحمت نگاه نمی کند، حضرت ام سلمه جویا شدکه زنان لباسهایشان را چگونه استعمال نمایند؟

رسول اللهﷺ فرمودند:

---

[1]: ترمذي ص ٢٠٦

به اندازه ی یک وجب بیشتر درازتر بنماید، حضرت ام سلمه پرسید اگر بازهم پا ظاهر شد چه کار بکند؟ فرمودند به اندازه یک دست درازتر بنمایند و از این بیشتر دراز نکنند.

امام ترمذی می فرماید:

از این حدیث معلوم می گردد که به زنان دستور داده شده که لباسشان درازتر از غوزک پا باشد تا بیشتر باعث ستر پوشی باشد.

تشریح:

آنچه از حدیث معلوم می گردد این است که نباید لباس از غوزک پا پایین تر باشد و در صورت عدم مراعات آن شخص مرتکب مستوجب وعیدهای خطرناکی خواهد بود، وقتی حضرت ام سلمه این وعیدهای خطرناک را شنید در این فکر افتاد شاید زنان هم شامل این وعید باشند، طوریکه اگر زن غوزک پایش ظاهر باشد حتما حصه ای از ساق پایش ظاهر خواهد گردید، به همین خاطر از رسول الله ﷺ در مورد زنان دریافت نمود که حکم این مسئله در مورد زنان چگونه خواهد بود؟

رسول الله ﷺ در پاسخ فرمودند:

زنان در این حکم شامل نیستند، بلکه لباس زن به نسبت لباس مرد به اندازه ی یک وجب دراز تر باشد طوریکه غوزک پایش پنهان گردد.

ممنوعیت پوشیدن خلخال برای زن

عن ابی امامه (مرفوعا) ان الله یبغض صوت الخلخال کما یبغض الغنآء و یعاقب الزامر و لا تلبس خلخالا ذات صوت الا ملعونة[1]

خلخال را مانند آواز موسیقی ناپسند قرار میدهند، و صاحب هر خلخالی که آواز میدهد ملعون میباشد.

تشریح:

همانطور که زن عورت است به همین صورت آوازش نیز عورت می باشد، و هر آنچه مربوط به اعضای بدن زن است نیز عورت می باشد. لذا هر آن آوازی که مرد را بسوی زن متمایل می گرداند صحیح نمی باشد.

به همین خاطر هر آن لباسی که مرد را بسوی زن می کشاند نیز پوشیدنش جائز نمی باشد.

اولا استعمال آن زیوارتی که صدا می دهند مخصوص حیوانات می باشند که در گردن و یا پای آنها نهاده می شوند تا از

---

[1] : دیلمی، کنز ج١٦ ، ص ١٦٤

آن آواز محظوظ گردند حالآنکه شرافت انسانی از این امور به مراتب بالاتر و ارجحترمی باشد.

در قـرآن مجیـد نیزضـمن آیـه""ولا یـضربن بـارجلهن"" ازاستعمال همچنین زیوراتی ممانعت گردیده.

چنانچه در تفسیر این آیه آمده که هـر گـاه در زیـوری آنچنـان چیزی نهاده شـود کـه بـر اثـر آن آوازی ظـاهر شـود، یـا شخـصی پاهایش را طوری بـه زمـین بزنـد کـه زیـورات پـایش آواز بدهنـد و موجب گردد تا نامحرمان آن آواز را بـشنوند همـه ی ایـن مـوارد از روی تفسیر این آیه حرام و ناجائز می باشند.

فقهـای کـرام از ایـن مـسئله کـه شـنیدن آواز زیـور زن بـرای نامحرم ناجائز می باشد، این مسئله را استنباط نموده اندکـه بطریقـه اولی آواز خود زن برای نامحرمان عورت می باشد.[۱]

---

[۱] .(معارف پاره ۱۸ ص ۱۱۸)

دادن زکات زیورات

عــن عمــروبن شــعیب عــن ابیــه عــن جــده ان امــرئتین اتتا رسول الله ﷺو فی ایدیهما سـواران مـن ذهـب فقـال لهمـا تؤدیـان زکواته؟ فقالتا لا فقال لهما رسول الله ﷺ أتحبان ان یسورکما بـسوارین من نار؟ قالتا لا قال فأدیا زکواته[۲]

در روایــت عمــرو بــن شــعیب آمــده کــه دو زن بـه خـدمت رسـول الله ﷺحاضـر شـدند در حالیکـه در دستهایـشان دستبند طلائی وجود داشت، رسول الله ﷺ فرمودنـد: آیـا زکـات اینهـا (این طلاها) را می دهید؟

گفتند:

خیر،

رسول الله ﷺ فرمودند:

آیا می خواهید این دستبندهایتان آتش جهنم باشند؟

گفتند:

خیر،

---

[۲] : ترمذي ص ۱۳۸، مشکواه ص ۱٦۰، نسائي ص ۳٤۳

رسو ل الله ﷺفرمودند:
پس زکات آنها را بدهید.

تشریح:

عموما از ناحیه ی زنان نسبت به دادن زکات سهل انگاری زیادی صورت می گیرد، در حالیکه جواهرات اکثر زنان به اندازه ی نصاب زکات می رسد حالآنکه آن زنان نه قربانی می کنند ونه زکات زیوراتشان را می دهند.

بعد ازاینکه بر شخصی زکات واجب گردید، اما بازهم زکاتش را ندهد در اینصورت وعید سختی برای همچنین شخصی وارد شده، طوریکه زیوراتش به آتش تبدیل شده و بدنش را داغ خواهند داد.

پناه بر خدا چه سزای بسیار خطرناکی، خواهران و مادران محترم نگاه کنید که آیا زیوراتتان به اندازه ی نصاب زکات میرسد یا خیر، در صورتیکه بر طلا و نقره و جواهرات شما زکات واجب می گردد، از علماء محل مقدار زکات آنها را حساب زده و آن را بین مستحقین زکات تقسیم بنمائید.

اگر خودتان پول ندارید به شوهرتان (و یا آن کسیکه سرپرست شمامی باشد) بگوئید تا زکات اموالتان را ادا کند، در غیر اینصورت به اندازه ی زکات از زیوارتتان بفروشید و زکات اموالتان را بدهید.

١

زن نیکو چه کسی می باشد؟

عن ابی امامه ﷺ عن النبی ﷺ انه یقول ما استفاد المؤمن بعد تقوی الله خیرا له من زوجهٔ صالحهٔ إن امرها اطاعته و إن نظر الیها سرته وإن اقسم علیها ابرّته و إن غاب عنها نصحته فی نفسها و مالها[١]

از حضرت ابو امامه ﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: هیچ مؤمنی بعد از نعمت تقوی عملکردش فراتر و برتر از زن نیکو و مومنه نخواهد بود، و او (زن مومنه) کسی است که هر گاه شوهر سخنی گوید، آنرا کامل کند، اگر شوهر بسویش بنگرد او را خرسند گرداند، و اگر شوهر نسبت به موردی وی را قسم دهد آنرا تکمیل نماید، و هر گاه شوهر بجائی رود،(آن زن) در مورد خودش و مالش برخورد نیکوئی داشته باشد.

شرح:

در این حدیث بعد از نعمت تقوی، مرتبه ی زن نیکو سیرت و پاکدامن قرار گرفته، واقعا یک شخص مؤمن و متقی چقدر خوشبخت

---

[١] ابن ماجه ص ١٣٣،مشکواه ص ٢٦٨

نگاه کنید از خودتان کوچکترین سستی نشان ندهید که در فردای قیامت پشیمان خواهید شد و در آنجا کسی نخواهد بود که به کمک شما بشتابد.

وعید به جهنم در صورت ندادن زکات

عن عائشة رضی الله عنها زوج النبی ﷺ قالت دخل علی رسول الله ﷺ فرانی فی فتخات من ورق فقال ما هذا یا عائشة؟ فقلت صنعتهن اتزین لک یا رسول الله ﷺ قال اتودین زکاتهن ؟ قلت لا او ما شاءالله قال هی حسبک من النار[1]

حضرت عائشه رضی الله عنها می فرماید که رسول الله ﷺ تشریف آوردند، در دستم انگشتری از نقره را دیدند، فرمودند: ای عائشه رضی الله عنها این چه است ؟ فرمودم: این را ساخته ام تا خودم را برایتان آرایش بدهم.

رسول الله ﷺ فرمودند: آیا زکاتش را می دهی؟ گفتم خیر، فرمودند: برای جهنمی بودن تو همینقدر کافی است.

---

[1] : ابو داوود ص۲۱۸، ترغیب ج۱ص ٥٥٦

عن اسمآء بنت یزید قالت دخلت انا و خالتی علی النبی ﷺ و علینا اسورهٔ من ذهب فقال ﷺ أتعطیان زکواته؟ فقلنـا لا فقـال امـا تخافـان ان یسورکما الله اسوره من النارادیا زکوته""[1]

حضرت اسمآء بنت یزیدرضی الله عنها می فرمایدکه من و خاله ام به محضر رسول الله ﷺ حاضر شدیم و در دستهای مـا دستبند طلائی بود، رسول الله ﷺفرمودند: آیا زکـات اینهـا را داده ایـد؟گفتیم خیر، رسول الله ﷺ فرمودند: آیـا از خداونـد نمـی ترسید از اینکـه در عوض آن، شما را دستبند آتشین بپوشاند، (بنابراین) زکـات آنهـا را بپردازید.

تشریح:

طلا ونقره به هر شکل و صورتی که باشـند خـواه بـه صـورت زیورالآت و تحت استعمال باشند، وقتی بمقدار نصاب زکات رسیدند باید در طی هر سـال زکـات آنهـا داده شـود. متأسـفانه در اینمـورد سهل انگاری زیادی صورت می گیرد، صندوقها مملوء از طلا و نقره و سایر جواهرات می باشند، اما نسبت به زکات آنها هیچگونه اقدامی صورت نمی گیرد. به خاطر اینکه در قیامت مشکل خاصی پیش نیاید به هر صورت ممکن بایـد سـعی شـود کـه زکـات زیـورات و سـایر اموالی که بر آنها زکات واجب می باشد، زکاتشان پرداخت گردد.

---

[1]: ترغیب ج۱ ص ۳۱۲

دستور دادن زنان به صدقات وخیرات

عن عائشۀ رضی الله عنها قالت قال رسول الله ﷺ یا عائشۀ رضی الله عنها استتری من النار و لو بشق تمرۀ[1]

از حضرت عائشه رضی الله عنها روایت شده که رسول الله ﷺ به من فرمودند:

ای عائشه رضي الله عنها رهائی از جهنم را حاصل بکن اگرچه به تکه ای از دانه ی خرما باشد.

تشریح:

در زمینه ی عبادات بدنی از قبیل نماز و روزه تا حدودی بین زنان فضائی مشاهده می شود، اما در زمینه زکات و صدقات، فضای مناسب و فعال چندانی دیده نمی شود.

اولا اینکه در بین زنان مال و ثروت اندکي مي باشد و اگر باشد باز هم کیفیت دادن صدقات و خیرات بسیار محدود (آنهم در محدوده ی خویشاوندان درجه ی یک) و بی اثر می باشد.

---

[1] : ترغیب ج۲ ص ٦

حالآنکه زنان هم می بایست طبق توان مـالی خـویش عـلاوه از زکات (که فرض می باشد) به دادن صدقات نفلیه روی مـی آوردنـد، و بـه مـدارس دینـی، یتیمـان، بیـوه زنـان، وسـایر نیازمنـدان کمـک می کردند.

بدون تردید صدقات در رهـائی از جهـنم نقـش مـوثری دارنـد. رسول اللهﷺ به جامعه ی زنان تأکید فرمـوده انـد تـا خودشـان را از جهنم رهائی بدهند اگرچه به صدقه دادن بسیار اندکی کـه باشـد. در نزد عربها دانه ی خرما ارزش خاصـی نداشـت بـه همـین خـاطر در اینجا بعنوان مثال آن را ذکر فرمودند، بسا اوقات برخی به فکـر ایـن هستند چیز پر ارزش را صدقه کنند و درهمین فکر می مانند تا اینکـه توفیق صدقه ی چیز اندکی را هم ار دست خواهند داد.

به همین خاطر انسان نباید فرصت را از دست بدهد بلکه هر چه میسر آمد فورا آن را در راه الله صدقه نماید.

ای خواهران و مادران !

به توسط صدقات و خیرات به کمک نیازمندان در دنیـا بـشتابید تا خداوند در سخت ترین حالات در قیامت شما را نصرت کند.

تشویق نمودن زنان به صدقه دادن

عن زینب امرأة عبد الله قالت خطبنا رسول الله ﷺ فقال یا معشر النسآء تصدقن و لو من حلیکن فانکن اکثر اهل جهنم یوم القیامة[1]

حضرت زینب همسر حضرت عبد الله بن مسعو می فرماید که رسول الله ﷺ در جمع ما زنان در ضمن خطبه ای ایراد فرمودند: ای زنان صدقه بدهید، اگرچه از زیورهایتان باشد زیرا درروز قیامت بیشترین افرادی که وارد جهنم می شوند ازشما زنان می باشند.

تشریح:

در احادیث زیادی زنان مورد تشویق قرار گرفته اند که صدقه بدهند، زیرا رجحان عمومی زنان بر خلاف صدقه دادن می باشد و اسباب زیادی باعث گردیده که زنان به صدقه دادن تمایل چندانی از خودشان نشان ندهند ازقبیل: عدم آگاهی از فضائل و مزایای معنوی و مادی و دنیوی صدقه، زیرا درمجالس موعظه و

[1]: ترمذي ص ۱۳۸ ، مشکواه ص ۱۵۹، بخاري ص ۱۹۸

مسائل دینی اولا شرکت نمی کنند، ورنه آن استفاده ای که بگیرند را نمی گیرند.

و نه تمایل مطالعه کتب دینی را دارند، به خاطر اینکه صفت بخل بطور کلی ریشه کن گردد و جایش را ایثار و همدردی و تعاون بگیرد به همین خاطر رسول الله ﷺ به زنان تاکید می کنند که فرهنگ صدقه و خیرات را بین خودشان گسترش بدهند، از سوی دیگر صدور گناهان از ناحیه ی زنان به کثرت و توبه و انابت بسیار کم می باشد، به همین خاطر به آنان دستور داده شد که بسوی صدقات رجحان بیشتری از خودشان نشان بدهند، زیرا صدقه آتش جهنم غضب الهی را فروکش می کند.

به همین خاطر به زنان دستوردادند تا صدقه بدهند، هر چند که بسیار اندک باشد.

زیرا همین مقدار کم موجب جلب رضایت مقامات عالیه خواهد شد.

واقعه ی صدقه دادن حضرت زینب رضی الله عنها

حضرت عائشه رضی الله عنها روایت می کند که برخی از همسران رسول الله ﷺخواستند معلوم کنند که بعد از وفات رسول الله ﷺ چه کسی زودتر به پیامبر ﷺخواهد رسید.

رسول الله ﷺ فرمودند:

همان کسیکه دستش درازتر باشد، چنانچه دستهای همدیگر را اندازه گرفتند، دستهای حضرت سوده رضی الله عنها از دیگران درازتر بود. (اما پیش از همه حضرت زینب رضی الله عنها رحلت فرمود، بعدا متوجه شدند که منظور پیامبر ﷺ سخاوت بوده زیرا همین صفت از خصوصیات حضرت زینب رضی الله عنها بود[1].

چنانچه در حالات زندگی ایشان آمده که حضرت عائشه رضی الله عنه هنگام رحلت ایشان فرمود:

بسی جای غم و اندوه و افسوس است که امروز شخصیتی از این دنیا دار فانی را الوداع نمود که:

متصف به صفات عالیه وستوده شده، عبادتگزار ومأمنگاه بیوه زنان و یتیمان بود، وقتی حضرت عمر ﷺمخارج سالیانه ی

---

[1] : مشکواه ص ١٦٥

ایشان را فرستاد، بر روی آنها پارچه ای نهاد، بعدا به برزه بنت رافع گفت از زیر این پارچه بردار و بین یتیمان تقسیم بفرمائید، در آخر مقداری باقی ماند که همه ی آنها را به حضرت برزه بنت رافع سپرد.

و برای خودش چیزی نگذاشت و این دعا را نمود: که بعدا هیچگونه مالی در نزدم نیاید، یکدفعه حضرت عمرﷺ مبلغ دوازده هزار درهم فرستاد تا این مبلغ را در رفع نیازهای خودشان خرج نمایند، به محض اینکه این پولها را دریافت نمود فورا آنها را بین مستمندان و نیازمندان تقسیم نمود.

وقتی حضرت عمرﷺ از این جریان آگاه شدند یکهزار درهم دیگر فرستا تا برای ضروریات خویش خرج نمایند، اما این مبلغ پول را نیز بین مستحقین تقسیم نمود.[1]

---

[1] : سیرت مصطفی ص ۳۲٤

از کار دستی خویش پول بدست آوردن واز همین پول صدقه دادن

حضرت زینب رضی الله عنها بسیار زیاد مشتاق صدقه و خیرات دادن بود، چنانچه پولی که از درآمد کارهای دستی شان حاصل می کرد را صدقه می کرد.

حضرت ام سلمه رضی الله عنها در مورد ایشان می فرمود:

حضرت زینب رضی الله عنها بسیار نیک و عبادتگزاربود، شبها را در عبادت می گزراند، روزه می گرفت.

در آمد حاصله ازکار های دستیشان را بصورت صدقات و خیرات تقسیم میکردند.۱

خواهد بود که شریک زندگی اش با تقوی و خدا ترس باشد. چنانچه در همین روایت به برخی از علامتهای یک زن با ایمان و نیکو اشاره گردیده است.

(١): هرگاه شوهر به وی بنگرد او را شادمان گرداند، واقعا این علامت بزرگی در شناسائی مقام و حیثیت یک زن می باشد، هدف این است که وضع ظاهری و آرایش و پاکیزگی اش مطابق با خواهش شوهرش باشد، به محض اینکه او را نگاه کند خوشحال بشود، آثار سرور و تبسم بر سیمایش نمودار باشد، به محض آمدن شوهر به منزل، با وی طوری برخورد نماید که اسباب مسرتش را فراهم گرداند، نه اینکه هر گاه شوهر به منزل آمد، (زن) چهره اش را گرفته با ترش روئی با وی پیش آید و بجای اینکه اسباب آرامش و اطمینانش را فراهم نماید، بر عکس موجب اندوه و نارحتی اش بشود، بنابراین آرایش ظاهری اش نباید به گونه ای باشد که به محض مشاهده کردنش، آثار یأس و نا امیدی، شوهر را در بر گیرد.

واینطور هم نباشد که در پیش شوهر به وضع ظاهری اش توجه چندانی نمی کند، اما به محض شرکت در مجالس عروسی و سایر مراسم و جشنها به سر و وضعی بیرون بیاید که موجب جلب نظر دیگران قرار گیرد.

ای زن مسلمان به خوبی آگاه باش قبل از ازدواج، آرایشی که موجب جلب نظر دیگران و بیگانگان باشد جائز نمیباشد، و بعد از عروسی آرایش نمودن اشکالی ندارد مشروط بر اینکه این آرایش در

تأکید نمودن به هدیه دادن و اجر و ثوابش

عن ابی هریره‌ﷺ عن النبیﷺ تهادوا و تحابوا[۲]

از حضرت ابو هریره ﷺ روایت شده که رسول اللهﷺ فرمودند: به یکدیگر را هدیه دهید (تا از این طریق انگیزه ی) محبت در میان شما ایجاد گردد.

تشریح:

رسول اللهﷺ به این امر تأکید فرموده اند که به همدیگر هدیه دهید، زیرا بر اثر آن روابط فی ما بین خوشگوار خواهد شد، به ظاهر هدیه دادن یک چیز معمولی می باشد، اما فوائد زیادی را بدنبال خواهد داشت، ارادتمند همدیگر خواهید شد، مثلا بعضی مواقع غذائی فرستادید وبرخی مواقع شیرنی و یا میوه ای، با این طرز عمل یقینا روابط نزدیکتر و صمیمی تر خواهند شد، اما لازم به تذکر است این مسئله باید در حد توان باشد، نه اینکه موجب بار و سنگینی گردد. در حال حاضر چون فرهنگ هدیه از بین ما رخت بر بسته به همین خاطر از خیر و برکاتش محروم می باشیم، به این امید که این فرهنگ حسنه بار دیگر بین ما به نحو احسن رواج پیدا فرماید.

---

[۲] :فیض القدیر شرح جامع الصغیر ج۲ ص۲۰۳

اجر و ثواب قرض دادن

عن انس ﷺقال رسول اللهﷺ رأیت لیلۀ اسری بی علی باب الجنۀ مکتوبا الصدقۀ بعشر امثالها و القرض بثمانیه عشر[1]

از حضرت انسﷺ روایت شده که رسول اللهﷺ فرمودند : در شب معراج دیدم که بر درب بهشت نوشته شده که عوض صدقه ده برابر و عوض قرض دادن هیجده برابر است.

تشریح:

از این روایت معلوم می گردد که پاداش قرض دادن به نسبت صدقه دادن بیشتر می باشد، زیرا بسیاری از نیازمندان هستند که نیاز به قرض پیدا می کنند لذا همیاری نمودن با اینچنین افرادی مستوجب اجر و ثواب فراوانی خواهد بود، و مهمتر از همه اینکه اگر شخص بدهکار به اندازه ای تنگدست است که توان پرداخت قرضش را ندارد، در صورت امکان وی را مورد بخش باید قرار داد.

---

[1] : ترغیب ج۲ ص ۱۹

یقینا زنی که این صفت ارزنـده در زنـدگی او باشـد لازمـا زیـر سایه عرش الهی قرار گرفته و از هولناکی های قیامت در امان خواهد بود.

اجر و پاداش خرج نمودن بر شوهر

عن زینب...... فقلت سل لنا رسول الله ﷺ هل یجزی عنی ان أتصدق علی زوجی و ایتام فی حجری من الصدقهٔ و قلنا لا تخبر بنا قالت فدخل فسأله فقال من هما؟ قال زینب قال ای الزیانب هی قال هی امرأهٔ عبد الله فقال نعم یکون لها اجر القرابهٔ و اجر الصدقهٔ[1]

حضت زینب (همسر حضرت عبد الله ب مسعود ؓ) روایت شده که (به حضرت بلال ؓ) گفتم از رسول الله ﷺ این سؤال را در مورد من بکنید که اگر بر شوهر و بچه هایش خرج بکنم آیا مستحق اجر و ثواب قرار می گیرم.؟

لیکن نام مرا در پیش پیامبر ﷺ نبر،حضرت زینب رضی الله عنها می فرماید:

[1] : طحاوي ج ١ ص ٣٠٨

وی رفت و رسول اللهﷺ پرسیدند او چه کسی است، گفته شد زینب، دوباره دریافت نمودند کدام زینب؟

گفته شد زینب همسر عبد لله بن مسعودﷺرسول اللهﷺ فرمودند: آری، ده برابر به او خواهد رسید.

در روایتی دیگر آمده که رسول الله ﷺ هنگام حجة الوداع در ضمن خطبه ی شان فرمودند:

ای زنان صدقه بدهید اگر چه از زیورهایتان باشد، اکثر شما از اهل جهنم می باشید، حضرت زینب پرسید که شوهرم تنگدست است، آیا می توانم به او بدهم؟

رسو ل اللهﷺفرمودند :

آری، دو برابر به تو اجر و پاداش خواهد رسید.[1]

---

[1] : مجمع ج٣ ص ١٢٢

تشریح

حضرت عبد الله بن مسعودﷺ شوهر حضرت زینب بسیار فقیر بود، اما همسرش ثروتمند بود.

از سوی دیگر حضرت عبد الله بن مسعودﷺ از همسر اولش نیز چندین فرزند داشت که تحت پرورش حضرت زینب بودند، حضرت زینب در این فکر بود که از خرچ کردن بر اینها هیچ اجر و ثوابی حاصل نمی گردد به همین خاطر از رسول اللهﷺ در این موضوع تحقیق نمود،چنانچه رسول اللهﷺ نه تنها اینکه ثواب نمی رسد بلکه ثوابش دو برابر خواهد بود.

از این روایت معلوم گردید که اگر همسر بر شوهر (در صورتیکه زن ثروتمند و شوهر تنگدست باشد). خرچ کند به نسبت دیگران به زن اجر و ثواب بیشتری خواهد رسید.

همچنین خرچ کردن بر فرزندان شوهرش (از همسری دیگر) نیز موجب دو برابر اجر و مزد خواهد بود. واقعا چقدر ظلم و ستم است

نسبت به فرزندانی که از همسری دیگر هستند آنطور که شایسته است برخورد شایسته ای صورت نمی گیرد و بسا اوقات برخورد نامادری غیرانسانی و غیر اسلامی و غیر اخلاقی می باشد، حق فرزندان را ضایع می گرداند و با نگاهی تحقیر آمیز و بد به آنان می نگرد، نسبت به فرزندان خودش به آن فرزندان هیچگونه ارزشی قائل نمی باشد، این را باید خوب فهمید اذیت و آزار رساندن نسبت به آن فرزندان گناه کبیره می باشد.

متأسفانه نسبت به مردان، زنان بیشتر به این سرد مهری و نامهربانی مبتلا می باشند.

حالآنکه بسیار ضروری است که بر خورد پدر و مادر با فرزندان ناتنی به نسبت فرزندان تنی به مراتب بهتر و شایسته تر باشد.

سائل را نباید دست خالی برگرداند

عن ام بجید رضی الله عنها انها قالت یا رسول اللهﷺ ان المسکین لیقوم علی بابی فما اجد له شیئا اعطیه ایاه فقال لها رسول اللهﷺ ان لم تجدی الا ظلفا محرقا فادفعیه الیه فی یده[1]

از حضرت ام بجید رضی الله عنها روایت شده که از رسول اللهﷺ پرسیدم بعضی مواقع سائلی به درب منزل می آید اما در منزل چیزی موجود نمی باشد که به او داده شود، رسول اللهﷺ فرمودند (اگر در منزل) بغیر از یک سُم سوخته موجود نباشد،(همین سم سوخته) را به او بدهید.

تشریح:

در این روایت به این مسئله تأکید گردیده که نباید سائل را دست خالی برگرداند، زیرا وی به امید خاصی به درب منزل آمده، بالفرض در منزل چیزی هم نباشد باز هم وی را چیزی داده از آنجا

---

[1]: ترغیب ج۲ ص ۲۳

بر گرداند، اگر چه آن چیز بسیار معمولی وقابل ارزش هم نباشد، اما بجای اینکه وی را دست خالی برگردد حداقل همین چیز معمولی را به او بدهید.

معلوم نیست که آیا او را در جائی دیگر چیزی بدستتش آید یا خیر. لذا به اندازه ی توانتان در راه خدا صدقه دهید و سعی کنید هیچ سائلی را دست خالی بر نگردانید.

واقعه ای ازنحوه ی صدقه دادن زنان بنابر تشویق به صدقه دادن

حضرت جابرﷺ می فرماید که به همراه رسول اللهﷺدر مراسم عید شرکت نمودم، قبل از ایراد خطبه، نماز عید بدون اذان و اقامه برگزار گردید، بعد از اتمام نماز رسول اللهﷺ به کمک حضرت بلال ﷺ ایستادند و بعد ازحمد و ثناء شروع به وعظ و نصیحت و ارشاد فرمودند وآنان را به اطاعت ترغیب نمودند، بعدا به همراه بلال به مجلس زنان تشریف آوردند و آنان را نیز موعظه فرمودند: بعد از دستور دادن به اطاعت، به آنان گفتند: شما زنان صدقه بدهید، زیرا در جهنم از همه بیشتر خواهید بود، زنی پرسید چرا تعدادزنان به نسبت دیگران درجهنم بیشتر خواهد بود؟ رسول اللهﷺ فرمودند زیرا که شما زنان بسیار بد زبان و نسبت به شوهران ناسپاس می باشید، چنانچه زنان زیورالآت خویش را، گردنبندهایشان را، وانگشتری هایشان را بر چادر حضرت بلالﷺ نهادند تا آنها را در راه خدا خرچ نمایند.[1]

---

[1]: بخاري ص ۱۳۳، مسلم ص ۲۸۹،۳۱۷

راستای جلب رضایت شوهرش باشد، نه برای لطف اندوزی بیگانگان و نامحرمان. زیرا بنابر برخی از روایات زنی که به خاطر جلب توجه و نظر نامحرمان خویشتن را آرایش می دهد، وی را در مرتبه ی همان زنانی قرار داده اند که در پی زنا و بدکاری می باشند. و با این برخورد نامشروع گویا دیگران را به ارتکاب زنای چشم و دل فرا می خوانند و مردم را از این طریق بسوی خودشان می کشانند، و یا قصد از آرایش این باشد که حداقل، دیگران آنان را تماشا نموده وبه حیرت بیفتند و آنان را مورد تعریف و تمجید قرار دهند. واقعا چه گناه و فحاشی خطرناکی است که واقعیت را وارونه نموده و بی جهت خویشتن را در آنچنان گناهی مبتلا نمایند که هیچگونه لذتی نداشته باشد.

(۲): مقصود از تکمیل قسم این است که شوهر نسبت به همسرش به اندازه ای اعتماد می کند که قسم یاد می کند، بطور مثال شوهرسوگند می خورد و به همسرش می گوید فلان کار را بکن، زن هم بخاطر جلب رضایت شوهرش آن کار را انجام می دهد، اگر چه انجام آن کار برایش مشکل و بر خلاف میلش باشد.

(۳):هدف از اینکه در عدم حضور شوهرش نسبت به مال و نفس معامله خوبی نماید، این است که آزادانه به اینجا و آنجا نرود و با بیگانگان روابط بر قرار نکند، زیرا بسا اوقات برخی از زنان طوری مشاهده شده اند که هنگام عدم حضور شوهرانشان نسبت به مراعات نمودن حجاب و سایر شؤن اسلامی توجه چندانی نمی کنند،

تشریح:

نگاه کنید آن زنان نسبت به ذات الله چقدر خوف و نسبت به رسول الله ﷺ چه اندازه محبت و عظمت داشتند، بعد از اینکه رسول الله ﷺ آنان را جهت صدقه دادن در را ه خدا تشویق نمودند چگونه به ندای پیامبر ﷺ لبیک گفتند، آیا در حال حاضر اگر دین نیاز به قربانی داشته باشد آیا زنان ما این جرأت و شهامت را خواهند داشت که به خاطر سربلندی اسلام از خویشتن اینچنین فداکاری و از خودگذشتگی را نشان دهند.؟ اگر این شهامت عالی را ندارند آیا این توان را خواهند داشت که آن لباسهاس اضافی خویش را که در صندوق ها گذاشته شده آنها را در راه خدا صدقه نمایند؟ اما خواهران و مادران محترم اگر خواهان این امر خدا پسندانه برایشان هیچگونه مشکلی پیش نخواهد آمد، بلکه هر زن مسلمان تا حد توان و امکاناتی که در اختیار دارند می توانند سنت حسنه ی ایثار و همدردی و تعاون را در میان خودشان گسترش دهند. احیانا اگر خودشان این امکانات را نداشته باشند حد اقل این را خواهند توانست انجام دهند که از ناحیه ی شوهرانشان (آنان را به صدقه و خیرات تشویق نمایند) اقدام به این عمل خوب و شایسته بکنند. ضمنا لازم است که پیوسته زنان را به صدقه و تعاون باید ترغیب و تشویق نمود، تا همین صدقه برایشان سپری باشد از آتش سوزان جهنم

خرچ کردن دخترش که مطلقه یا بیوه می باشد

عن سراقه بن مالکؓ ان النبی قال الا ادلکم علـی افضل الـصدقۀ ابنتک مردودۀ الیک لیس لها کاسب غیرک[1]

از سراقه بن مالکؓ روایت شده که رسول اللهﷺ فرمودنـد: آیـا بهترین صـدقه را بـه شـما نگـویم؟ آن دختـرت کـه بـه نـزد تـو بـر مـی گـردد (بعنـوان مطلقـه و یـا متـوفی عنهـا) و بغیـر از تـو هـیچ درآمدی ندارد، بر او خرچ کردن بهترین صدقه می باشد.

تشریح:

شخصی که پریشان حال است و به ظـاهر هیچگونـه مـددگاری ندارد بر او خرچ کـردن بهتـرین صـدقه هـا مـی باشـد، دختـری کـه شوهرش او را طلاق داده و یا اینکه شوهرش مرده و کسی را نـدارد که در پی رفع مشکلاتش باشد بـر او خـرچ کـردن بـسیار سـتوده و بهترین صدقات می باشد. در روایتی آمده کسیکه بـه کمـک مـصیبت زده ای می شتابد برای وی بهترین مراتـب مغفـرت نوشـته خواهنـد

---

[1] : مشکواه ص ٤٢٥، ابن ماجه ص ٢٦١

شد. معلوم است که از این دختر چه کسی بیشتر مصیبت زده می باشد زیرا کسیکه به ظاهر مددگار و غمخوارش بود الآن رابطه اش با وی به هم خورده و منقطع گردیده.

بنابراین اگر برای دختری همچنین مشکلی پیش آمد فورا وی را به منزل آورده و از او طوری حمایت گردد که احساس هیچگونه سر خوردگی ننماید، به محض اینکه زوج مناسبی برایش آمد او را بار دیگر باید برای تشکیل زندگی جدید همکاری نمود، اما اگر نوبت به ازدواج نرسید نباید او را مورد لعن و شتم قرار داد، مبنی بر اینکه تو منحوس و بدبخت هستی. بلکه او را باعث خیر و برکت شمرده تا حد امکان اسباب راحتی و آسایش وی را باید فراهم نمود. اگر این دختر با بودن این مشکلش باز یتیم باشد بر خواهران و برادران است که او را تنها نگذارند بلکه همچون خودشان یا همچون فرزندانشان وی را مورد تفقد و حمایت قرار دهند و مدام این فکر را بکند اگر ما بجای او می بودیم و در همچنین صورتی خواهر هم سعی کند توان و تحمل زندگی نمودن در پیش برادر را داشته باشد ودر صورت پیش آمدن یک سری مشکلات با صبر و شکیبائی با آنها پیش آید.

صدقه و خیرات نمودن بر خویشاوندان

عن سلیمان بن عامرﷺ عن النبی ﷺ قال الصدقهٔ علی المسکین صدقهٔ و علی ذوی الرحم ثنتان صدقهٔ و صلهٔ و لفظ ابن خزیمه صدقتان و صدقهٔ و صلهٔ [1]

از حضرت سلمان بن عامرﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: خرج کردن بر مسکین، برابر با ثواب صدقه خواهد بود، و خرج کردن بر خویشاوندان برابر با اجر و ثواب صدقه و صله رحمی خواهد بود. و در الفاظ ابن خزیمه چنین آمده: صدقه نمودن بر خویشاوندان برابر با دو صدقه خواهد بود یکی صدقه و دیگری صله رحمی.

تشریح :

[1] : ترغیب ج۲ ص ۱۷

در حدیث خرچ کردن بر خویشاوندان را مترادف بـه دو برابـر اجـر و ثـواب قـرار داده، زیـرا در ضـمن صـدقه دادن مـسئله خویشاوندی نیزمراعات گردیده.

در احادیـث نـسبت بـه حـسن سـلوک و صـله رحمـی بـا خویشاوندن تأکید فراوان گردیده، بسا اوقات بـین خویـشاوندان بـر اثر مسائلی که پیش می آیند رجحان امداد رسانی به همـدیگر بطـور کلی مفقود می گردد، اینجاست که نفس به هیچ عنوان راضی نخواهد شد که در همچنین حالات و مواقعی خـرچ گـردد، امـا اگـر شخـصی بیاید و با بودن این همه موانـع و بـر خـلاف میـل و نفـس امـاره بـر خویشاوندانش هر چند با آنـان اختلافـاتی داشـته باشـد خـرچ بکنـد لازما مستوجب اجر و پادش بسیار زیادی خواهد بود.

عموما در فطرت زنان این چیز نهفته شده اگر بـا خویـشاوندان اختلافاتی باشد هرگز حاضر به این نخواهند شد کـه برآنـان صـدقه ای نمایند، بنابراین شـما خـواهران و مـادران اگـر موقـع و فرصـتی برایتان پیش آمد بجای اینکه خویشتن را دور نگه دارید بلکـه بیـشتر به صدقه دادن وخیرات نمودن نسبت بـه دیگـران همـت بیـشتری از خودتان نشان دهید.

حکم مراعات حال همسایگان را نمودن و بر آنا ن خرچ کردن

عن ابی ذر﵁قال النبی ﷺ یا اباذر اذا طبخت مرقهٔ فاکثر ماء المرقهٔ و تعاهد جیرانک او اقسم فی جیرانک[1]

از حضرت ابوذر﵁روایت شده که رسول اللهﷺ فرمودند: ای ابوذر هر وقت غذائی پختی آبش را بیفزا و همسایه هایت را بده.

تشریح:

در ارتباط با حقوق همسایه ها، روایات متعددی ذکر شده از این قرار که با آنان چگونه برخورد گردد، متأسفانه در حال حاضر نحوه ی بر خوردها بطور کلی برعکس ارشادات رسول اللهﷺ می باشد، اگر همسایه ای از لحاظ مادی خوب ودر نزد مردم وجاهت دنیوی داشته باشد، برخورد مردم با وی بسیار عالی خواهد بود اگرچه به اعتبار زندگی و برخورد اسلامی موقعیت مناسب و شایسته ای نداشته باشد.

---

[1] :آدب مفرد ص ۲۵

اما اگر شخصی وضعیت مادی و دنیوی اش مناسب نباشد، اگرچه باعتبار دین بسیار خوب و در مقام شامخی قرار داشته باشد لیکن با اینچنین همسایه ای عموما برخوردها غیر مناسب خواهد بود.

حتی بعضی مواقع برخوردها ظالمانه و خطرناک خواهد بود که چه کار کنیم آخر او چه کسی را دارد؟

واقعا اینچنین برخورد هائی غیر اخلاقی و نامناسب خواهد بود.

واقعا تعجب آور است، اگر به ظاهرکسی را ندارد، اماخدای عزوجل را دارد، اما از سوی دیگر رسول الله ﷺبدون امتیاز دستور داده اند که روابط با همسایه باید حسنه باشد.

بعضی مواقع اگر چیز خوبی میسر گردید تا حد امکان باید همسایه ها را برخوردار نمود.

اهمیت صدقه ی جاریه

عن ابی هریرۀ ﷺقال رسول اللهﷺ اذا مات الانسان انقطع عنه عمله الا من صدقۀجاریۀ او علم ینتفع به او ولد صالح یدعو له[1]

از حضرت ابو هریرهﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: وقتی شخصی می میرد ثواب هر عملی بغیر از سه عمل منقطع خواهد گردید:

(۱): صدقه ی جاریه.

(۲): علمی که به مردم فائده می رسد.

(۳): فرزندان صالحی که برایش دعای خیر میکنند.

تشریح:

بعد از اینکه شخصی وفات می کند اجر و ثواب هر عملی قطع خواهد گردید، علاوه از صدقه ی جاریه ای که بعد ازوفات هم اثرش باقی می ماند، مانند بنای مسجد، مدرسه دینی و یا اموری از این قبیل، اگر خداوند به شخصی اینچنین امکاناتی عنایت فرموده،

---

[1]: مسلم ص ٤١ ، مشکواه ص ۳۲، ادب مفرد ص ۲۵

چنانچه بساری از خواهران و مادران از لحاظ مادی بسیار در سطح عالی می باشند.

بنابراین سعی کنند به خاطر اینکه بعد از وفات عملشان منقطع نگردد در فکر بنای مسجد، مدرسه و یا بنای مؤسسه ی عام المنفعه باشند، زیرا اگر سرمایه ی شان در همچنین موارد خیریه سرمایه گذاری نشود.

یقینا در راههای غلط خرچ خواهد شد و بجای اینکه بعد از موت مثمر ثمر باشند برعکس وبال جانشان خواهند گردید. لذا سعی کنیم اگر صاحب املاک و زمین هستیم، بخشی از آن را برای مسجد و مدرسه ای وقف کنیم و اگر مال و ثروتی داریم آنرا نیز در همچنین اماکن مقدسی خرچ کنیم تا بعد از وفات هم برایمان مفید باشند. یک انسان فهمیده باید سرمایه گذاریها یش طوری باشدکه نسل در نسل برایش مفید و مثمر ثمر واقع گردد.

اجر و پادش کسیکه به کسی دیگر آتشی و یا کبریتی میدهد

عن عائشه رضی الله عنها(قالت) فقال النبی ﷺ من اعطی نارا فکانما تصدقت بجمیع ما انضجت النار[1]

حضرت عائشه رضی الله عنها می فرمایدکه رسول الله ﷺفرمودند:

کسیکه شخصی دیگر را آتشی (برای پخت وپز، و یا روشنائی) بدهد، گویا وی صدقه ی همان غذائی را نمود که بر آن آتش پخته شده.

تشریح:

در امور زندگی عموما انسان به چیزهای جزئی از قبیل کبریت، نمک، ظروف و از این قبیل چیزها نیاز پیدا میکند، در صورتیکه نیازش فورا برآورده نشود با مشکلات جدی روبرو خواهد شد، به همین خاطرجهت رفع نیازهای ابتدائی مستوجب اجر و پاداش فراوانی خواهد گشت. برخی از زنان طوری هستند که فطرتا درسرشت آنان بخل می باشد، اگر شخصی نسبت به یکی از این

---

[1] : مجمع الزوائد ص ١٣٦

یا هنگام گفتگو با نا محرمان، هیچگونه اضطرابی به خودشان راه نمی دهند. و مقصود از اراده ی خیر با اموال این است که دارائی را بی جا خرج نمی کنند و مرتکب اسراف و تبذیر هم نمی گردند. اثاثیه ی منزل را با حفاظت کامل مورد استفاده قرار می دهند، به کسانی که هنگام حضور شوهرش به آنان چیزی نمی داد، هنگام عدم حضورش هم به آنان چیزی نمی دهد، فرقی نمیکند که آنان از خویشاوندانش باشند و یا از بیگانگان.

موارد نیازی پیداکند بسا اوقات با برخورد غیر مناسب . ناشایست روبرو می شود، حالآنکه همین همکاری های بسیار جزئی باعث پاداشهای فراوانی خواهد شد، لذا برای هیچ شخصی شایسته نیست که در همچنین مواقعی خویشتن را از حصول اجر و مزد زیاد محروم گرداند، بلکه برای فرصتهای طلائی که میسر می گردد خودش را از همه مقدمتر قرار دهد. و نباید بنابر برخی مسائل خودش را از نعمتهای معنوی الهی محروم گرداند، در تفسیر این آیه"" **و یمنعون الماعون** "" آمده که آنان از دادن چیزهای بسیارمعمولی نیز ابا می ورزند. ازحضرت عائشه رضی الله عنها روایت شده که از رسول الله ﷺپرسیدم آنهاکدام چیزهائی هستندکه انکارشان صحیح نمی باشد.؟ رسول الله ﷺفرمودند:آب، آتش ونمک....[1]، از حضرت ابو هریره رضی الله عنهروایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: مقصود ازآنها (که انکار کردنشان صحیح نمی باشد) همان چیزهائی هستند که دادن و گرفتنشان بین مردم رواج داشته باشدمانند: بیل، تبر، ظروف و آنچه که از این قبیل چیزها باشند. بنابراین ندادن ای چیزها و انکار کردنشان شرعا جائز نمی باشند[2]

[1]: احکام القرآن ص ۲۱۳

[2]: فتح القدیر ج ٥ ص ٦۳۳

زن از صدقه کردن مال شوهر، مستحق اجر و ثواب می گردد

عن عمرو بن شعیب عن ابیه عن جده عن النبی ﷺ قال اذا تصدقت المرأة من بیت زوجها کان لها اجرها و لزوجها مثل ذالک لا ینقص کل واحد منهما من اجر صاحبه شیئا له بما کسب و لها بما انفقت [1]

رسول الله ﷺ فرمودند:

هر وقت زن از مال منزل شوهرش صدقه کند او را پاداش صدقه خواهد رسید و شوهرش را نیز به همان اندازه ثواب خواهد رسید.

تشریح:

مقصود این است آنچه در منزل پخته می شود (عموما) از مال شوهر فراهم می گردد، زن از همین اجازه عمومی بهره گیری نموده دیگران (نیازمندن) را بخوراند.

---

[1] : ترغیب ج۲ ص ۳۳، بخاري ص ۱۹۳

اگر سائلی در درب منزل حاضر گردید او را به نحـوی راضـی گرداند، لذا از آن غذاها و یا لباسهائی که اضافه می باشند دیگران را بهره مند سازد، انشاء الله آن زن نیز همچون مـرد مـستوجب اجـر و مزد قرار خواهد گرفت، همچنین آن کالاهائی را که در منـزل اضـافه بر مصرف و نیاز مـی باشـد و شـوهر هـم بـه او اجـازه داده تـا در صورت لزوم از آن چیزها صدقه نماید.

اگر زن آنرا صدقه نماید او هـم مـستحق اجـر و ثـواب خواهـد گردید، ضمنا ایـن مـسئله اسـتنباط مـی گـردد هـر آن چیـزی کـه از سرمایه ی شوهر ساخته می شود و عموما صدقه دادن ایـن چیزهـا رواج دارد و شوهر هم ناراحت نمی شود، در همچنـین صـورتی زن بایداز آنها صدقه دهد به هر یک از زن و مـرد مـستقلا اجـر و ثـواب کامل خواهد رسید.

سپاسگزاری نمودن از احسان کننده

عن جابرﷺعن النبیﷺ قال من اعطی عطآء فوجد فلیجـز بـه فـان لم یجد فلیثن فان من اثنی فقد شکر ومن کتم فقد کفر[1]

از حضرت جابرﷺروایت شده که رسول اللهﷺ فرمودند: به هـر کسیکه چیزی داده شد، اگر توانش را دارد به او (عوضش را) بدهـد، اگر چیزی نیافت(که عوضش را بدهد) اورا تعریف نماید، (زیرا بر اثر همین تعریف نمودن) گویا از وی سپاسگزاری نمود و کسیکه پنهـان داشت (تعریف ننمود) گویا ناسپاسی وی را نمود.

تشریح:

اگر شخصی به شخصی چیزی داد، خواه فرزنـدش باشـد و یـا خواهر و برادر و یا اینکه از اقوام و خویشاوندانش، باید که به دهنده هم چیزی بدهد، اگـر تـوان دادن عوضـش را نداشـت، (حـداقل) او را تعریف نماید وبا الفاظ خوب وشایسته او را یاد کنـد، بـدین صـورت

[1]: ترغیب ج۲ ص ٤٤

که فلان شخص نسبت به ما بزرگواری نمود، به ما فلان چیز را عنایت فرمود.

عموما زنان دهنده را تعریف نمی کنند و با الفاظ خوب او را یاد نمی کنند، احساناتش را پنهان می کنند، بلکه برعکس می گویند: مگر به ما چه داده؟ به ما هیچ کس چیزی نداده. بدون تردید اینچنین برخوردی غیر مناسب و بر خلاف تعالیم شریعت می باشد.

از حضرت اسامه﷛ روایت شده که رسول الله﷑ فرمودند: به هرکسیکه چیزی داده شد(و او در عوض)""**جزاک الله**"" گفت، گویا به نحو احسن وی را تعریف نمود.

در روایتی دیگر آمده: کسیکه احسان را یاد نمود گویا شکر (نعمت را) بجای آورد.

ودر روایتی دیگر آمده: هرکسیکه از مردم شکر گزاری نمی کند (او) شکر گزار خداوند هم نخواهد بود.[1]

بنابراین بر ما لازم است جهت اینکه مرتکب ناشکری نشویم، همیشه جواب احسان هر احسان کننده ای را به بهترین صورتی که شایسته اش می باشد بدهیم .

[1] : ترغیب ج۲ ص ۷۷،۷۸

از منزل خرج کردن نیز مستوجب اجر و ثواب می گردد

عن عائشه رضی الله عنها قالت قال رسول اللهﷺ اذا انفقـت المـرأة من طعام بیتها غیر مفسدة کان لها اجرها بما انفقت و لزوجها اجره بمـا کسب وللخازن مثل ذالک لا ینقص بعضهم اجر بعض شیئا[1]

از حضرت عائشه رضی الله عنها روایت شـده کـه رسـول اللهﷺ فرمودند: هر گاه زن بدون اسراف و ضـرر(رسـاندن بـه شـوهر) از منزل چیزی را بعنوان صدقه بدهد او را نسبت به آنچه خـرچ نمـوده اجر و ثواب حاصل می شود و به شـوهر نیـز اجـر و ثـواب حاصـل خواهــد گردیــد، زیــرا کــه او (آن چیــز را) بدســت آورده، و آن خدمتگزاری که آن چیز را جمع آوری نموده نیز اجر و ثواب خواهـد رسید، طوریکه از اجر و مزد هیچ کس چیزی کاسته نخواهد شد.

---

[1] :بخاري ص ۱۹۲

عن ابی هریره ﷺ قال رسول اللهﷺ وما انفقت من کسبه من غیر امره فان نصف اجرهٔ له[1]

از حضرت ابوهریره ﷺروایت شده که رسول اللهﷺ فرمودند: اگر زن بدون اجازه ی شوهرش از در آمدش خرج کند به او نصف اجر وثواب حاصل خواهد گردید.

تشریح:

از این روایت اجر و ثواب خرج کردن از مال شوهر معلوم میگردد.

مثلا به کسی خوراکی داده شود، شخصی را دعوت نمودن، اگر چه در همچنین مواقعی مال و دارائی شوهر خرج میگردد، اما از آنجا که برای ترتیب آنها زن نقش اساسی را ایفا می کند به او هم کاملا اجر و ثواب حاصل می گردد.

با در نظر گرفتن این همه خیرات و برکات، زنان سعی کنند هنگام پخت و پز و پذیرائی از میهمانان اگر با سختی و دشواری برخورد کردند اظهار ناراحتی نکنند بلکه آنرا با آرامش خاطر کامل پذیرا باشند، زیرا ثمره ی خدمات آنان هرگز ضایع نمی گردد.

[1]: مسلم ج۲ ص ۳۳۰ ، کنز ج۱ ص ٤٠٦

اگر ندهید خدا هم به شما نمی دهد

عن اسماء بنت ابی بکر رضی الله عنهما قالت لی رسول الله ﷺ انفق او انفحی او انضحی و لا تحصی فیحصی الله و لاتوعی فیوعی الله علیک[1]

از حضرت اسماءرضی الله عنها روایت شده که رسول اللهﷺ به وی گفت: خرچ کن اما حساب نکن ورنه خداوند به حساب به تو خواهد داد.

تشریح:

حضرت اسماء خواهر ام المومنین عائشه رضی الله عنهما و مادر حضرت عبد الله زبیرؓمی باشد، تقریبا صد سال عمر نمود، بانوئی عبادتگزار، با تقوی و بسیار سخاوتگر بود، چنانچه رسول اللهﷺوی را در مورد سخاوت اینچنین تشویق نمود:

---

[1] : بخاري ج۱ ص۱۹۲، مسلم، ترغیب ج۲ ص۵۱

به خوبی خرج کن، بدنبال این نباش که سرمایه ات را یک یک حساب نموده در فکر ذخیره اندوزی آن باشی، بسا اوقات همین سرمایه ای را که به چه مشکلاتی جمع نموده اید فرصت آن را نمی یابید که آن را برای خویشتن خرچ نمائید، بلکه بدست دیگران خواهد افتاد و با بیرحمی تمام آنرا خرچ نموده بدون آنکه ذکر خیری از شما بمیان آورند.

نتیجه ی این غفلت و بیفکری این خواهد بود که در عالم برزخ بغیر از پشیمانی چیزی دیگر عائدش نخواهد گردید.

احتمال دارد مقصود حدیث این باشد که هنگام صدقه دادن به این خاطر که مبادا بیشتر بدهد، نباید به حساب بدهد بلکه هر چه بیشتر بدهد به نفع خودش خواهد بود .

بعد از صدقه دادن نباید اظهارمنت و خود نمائی کند

یا ایها الذین آمنوا لا تبطلوا صدقاتکم بالمن والاذی [1]

ای ایمانداران صدقه های خویش را با منت نهادن و اذیت رسانی ضایع نگردانید.

تشریح:

مقصود این است اگر شخصی به کسی احسانی بکند و بعد از مدتی بر سرش منت بگذارد، بطور مثال:

ما در حق شما این احسان را نمودیم، چونکه ما فلان کار را انجام دادیم مشکل شما حل گردید، ورنه تا به حال همینطورسرگردان می بودی. یقینا اگر شخص احسان کننده بعد از احسان کردن بر کسی اینطور با وی پیش بیاید لازما باعث اذیت و آزار وی خواهد گردید، سر انجام به این شخص بجز حسرت و وایلا چیزی دیگر حاصل نخواهد گردید.

---

[1] : سوره بقره

چه زنی از هردری که بخواهد میتواندوارد بهشت شود

عن ابی هریرۀ ﷺ قال رسول الله ﷺ اذا صلت المرأۀ خمسها و حصنت فرجها و اطاعت بعلها دخلت من ایّ ابواب الجنۀ شاءت.""[1]

حضرت ابو هریره ﷺ می فرماید که رسول الله ﷺ می فرمایند: هر وقت زنی نماز های پنجگانه اش را بخواند و از عزت و ناموسش حفاظت و از شوهرش اطاعت کند،(در روز قیامت) اختیار آن را خواهد داشت از هر دروازه ی بهشت که بخواهد می تواند وارد بهشت شود.

شرح:

واقعاً چه راه حل بزرگی در خصوص ارزش و مقام زنان و در روز قیامت از چه منزلت به خصوصی بر خوردار خواهند شد و با چه سربلندی و عزتی وارد بهشت برین خواهندگردید. عموماً زنان در اقامه ی نماز سهل آنگاری می نمایند، بنابراین شما زنان مسلمان مدام سعیتان بر این باشد که هم خودتان نمازهایتان را سر وقت بخوا نید و هم مشوق بزرگی برای اهل خانواده، خصوصا

۱:ابن حبان، ترغیب ج۳ ص۲۳

ابن منذر بروایت از حضرت ضحاک در مورد تفسیر این آیه می نویسد:

اگر شخصی به شخصی دیگر چیزی داد سپس بر آن عملش منت نهاد، گویا وی با آن عملش آن شخص را مورد اذیت و آزار قرار داد.

و در نتیجه از هرگونه اجر و ثواب محروم خواهد گردید و به تعبیر دیگر گویا عملش ضایع گردید.

بین زنان عموما این عادت وجود دارد، اولا بر کسی احسان و صدقه ای نمی کنند، بالفرض اگر به کسی چیزی دادند، بعد ازآن در صورت پیش آمدن اختلاف و دعوا وی را طوری طعنه می زنند که بر اثر آن موجب اذیت وآزارش می شوند، و به گمان خودشان برخورد شایسته ای انجام داده اند.

بی خبر از اینکه با این برخورد جاهلانه اش خرمن همه ی اعمالش را از سوزاند .مادارن وخواهران محترمه هرگزبه کسی به این خاطراحسان و نیکی نکنید که عوضش رابه شما بدهد.

زنان بیشتر در جهنم می باشند

عن عمران بن حصین... ان رسول الله ﷺ قال ان اقل ساکنی الجنة النسآء[1]

از حضرت عمران بن حصین روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: تعداد زنان دربهشت اندک خواهند بود، (یعنی تعداد زنان به نسبت مردان در بهشت کمتر خواهد بود).

عن ابن عباس رضی الله عنهما یقول قال محمد ﷺ اطلعت فی الجنة فرأیت اکثر اهلها الفقراء واطلعت فی النار فرأیت اکثر اهلها النساء [1]

از حضرت عبد الله بن عباس رضی الله عنهما روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند:

---

[1] : بخاري ج۲ ص ۷۸۳ ، مسلم ج۲ ص ۳۵۲

[1] : بخاري ج۲ ص ۷۸۳ ، مسلم ج۲ ص ۲۵۲

جنت را مشاهدنمودم، اکثر اهلش را از فقراء یـافتم، و جهـنم را دیدم که اکثر اهلش از زنان بودند.

تشریح:

در احادیث بیشماری وارد شـده وقتـی جهـنم بـه رسـول الله ﷺ نشان داده شد، دیدند که اکثر اهل جهنم از زنان می باشند.

و علت اینکه چرا تعداد جهنمیان زن از جهنمیان مرد بیشتر می باشد به این خاطر است که زبانشان بـه خـوبی در اختیارشـان نمـی باشد.

دیگران را لعن وشتم نمودن، اذیت و آزار رساندن، بنابراین ای خواهران ومادران کنترل زبانتان را در اختیار داشته باشـید، اینطـور نباشد بر اثر کوچکترین بی توجهی برای همیشه پشیمان بشوید.

علت بیشتر جهنمی بودن زنان

عن عبد الله بن عباس رضی الله عنهما قال رسول الله ﷺ رأیت اکثر اهلها النسآء قالوا لم یا رسول الله ﷺ قال بکفرهن قیل یکفرن بالله قال یکفرن العشیر و یکفرن الاحسان لو احسنت الی احداهن الدهر ثم رأت منک شیئا قالت ما رأیت منک خیرا قط[۲]

از حضرت عبد الله بن عباس رضی الله عنهما روایت شده که رسول الله ﷺفرمودند:

در جهنم اکثرا زنان را مشاهده کردم، مردم پرسیدند برای چه؟ رسول الله ﷺ فرمودند:

به خاطر ناسپاسی، سوال کرده شد به خاطر ناسپاسی الله؟ رسول الله ﷺپاسخ دادند:

به خاطر ناسپاسی نمودن از شوهر، نسبت به خدمات و زحماتش ارزش قائل نمی شوند، احیانا اگر از ناحیه ی شما مشکلی

---

[۲]: بخاري ج۲ ص ۷۸۳

پیش آید اینطور خواهند گفت (در طول زندگی از وی) خیر و خوبی ندیده ام.

تشریح:

در احادیث متعددی از رسول الله ﷺ روایت شده که در جهنم (هنگامیکه به پیامبر ﷺ نشان داده شد) اکثرا ثروتمندان و زنان را مشاهده فرمودند، و علتش را اینطور بیان فرمودند:

عموما زنان نسبت به شوهرانشان ناسپاس می باشند، همه ی خدمات و زحمات شوهر را بر اثر یک امر جزئی از دست خواهند داد.

ای خواهران و مادران گرامی!

هر چه زودتر خویشتن را از دو صفت مهلک یعنی ناشکری و احسان فراموشی دور نگه دارید، هر شوهری که نصیبتان می گردد، بر همان (به شرط اینکه عملکردش بر خلاف شریعت نباشد) بسنده کنید، زیرا دنیا محل بر آورده ساختن هر آرزو نمی باشد و در مقابل سختی هائی که پیش می آید باید از خویشتن صبرو شکیبائی نشان دهید.بجای اینکه بدنبال ناشکری باشید و درفردای قیامت از رحمتهای الهی خودتان را محروم گردانید بهتر همین خواهد بود با بکار گیری نعمت عظمای شکر گزاری زمینه ی جلب رحمتهای الهی را برای خودتان فراهم نمائید.

زنان چگونه خودشان را از جهنم نجات بدهند

عن جابر بن عبد الله﵁ قال شهدت مع رسول اللهﷺ یوم العید فبدأ بالصلواة الخطبة بغیر اذان و لا اقامة ثم قام متوکا علی بلال فامر بتقوی الله و حث علی طاعته و وعظ الناس و ذکرهم ثم مضی حتی اتی النساء فوعظهن و ذکرهن فقال تصدقن فان اکثرکن حطب جهنم فقامت امرأة من سطة النساء سفعآءُ الخدین فقالت لم یا رسول اللهﷺقال لا تکن تکثرن الشکوة و تکفرن العشیر فجعلن یتصدقن من حلیهن یلقین فی ثوب بلال من اقراطهن و خواتیمهن[1]

از حضرت جابر﵁ روایت شده که در روز عید به همراه رسول اللهﷺ بودم، بدون اذان واقامه قبل از ایراد خطبه، نماز را اقامه نمودند، بعد از آن در حالیکه به حضرت بلال ﵁تکیه داده بودند (در ضمن وعظ و پند واندرز) به تقوی و خشیت الهی دستور دادند و نسبت به اطاعت از الله ترغیب نمودند.

---

[1]: مسلم ج ۱ ، ص۲۹۰

سپس نزد زنان تشریف بردند و درجمع آنان فرمودند:

صدقات بدهید زیرا در جهنم از همه بیشترخواهید سوخت، پیرزالی از میان مجمع در حالیکه رخسارهایش فرو رفته بود بر خاسته گفت:

یا رسول الله ﷺ این وضعیت برای چه؟

رسول الله ﷺ فرمودند:

زیرا که شما زنان بسیار شکایت و ناسپاسی شوهرانتان را میکنید (بعد از این) آن زنان شروع نمودند به صدقه نمودن زیورات و جواهرات خویش، و پس از آن گوشواره ها و انگشتریها ی خویش را بر روی چادرحضرت بلال رضی الله عنه نهادند.

تشریح:

در این جبران ناشکری و یا آن اموری که انسان مستحق جهنم می گردد بیان گردیده و آن عبارت از صدقه دادن می باشد. بدون تردید صدقه از آن عبادات واعمال صالحه ی عظیم می باشد که بر اثر آن یک شخص از جهنم رهائی پیدا می کند.

هر عملی خاصیت به خصوص خودش را دارد، بطور مثال بر اثر بسیار گفتن "" لا حول ولا قوه"" رنج و غم بر طرف می گردد، بر اثراستغفار برکت رزق و به خاطر حسن سلوک برکت عمر افزایش می یابد، از خواندن سوره ی ملک وقت خواب از عذاب قبر رهائی حاصل می گردد، از خواندن نماز چاشت بازهم برکت رزق

زیاد می گردد، از بسیار درود فرستادن بر رسول الله ﷺ قرب رسول الله ﷺ درقیامت حاصل خواهد گردید.

به همین صورت بر اثر صدقات بر طرف شدن خشم وغضب الهی، رهائی از جهنم، بر طرف شدن مصائب و مشکلاتی که در حال آمدن و وقوع می باشند، حاصل می گردد.

به همین خاطر رسول الله ﷺ به حضرت عائشه رضی الله عنها بطور تأکید فرمودند:

به هرصورت ممکن اگر چه به صورت دادن یک قطعه ی خرما باشد خویشتن را از آتش جهنم رهائی دهید، در روایتی آمده که صدقات تقریبا هفتاد مصائب و مشکلات را بر طرف می کنند، که کمترین اثرش دور کردن بیماری جزام و برص می باشد.[1]

در روایتی آمده: صدقه گناهان را همانطوراز بین می برد که آب آتش را.[2]

درروایتی آمده:صدقه خشم و غضب الله را خنک می گرداند.[3]

در روایتی وارد شده: صدقه از جهنم حجاب است[4].

در حدیثی مذکور است: صدقه باعث رهائی از جهنم میگردد[5].

---

[1]: جامع صغیر ص ۳۱۷

[2]: ترغیب ج۲ ص۱۱

[3]: ترغیب ج۲ ص ۱۲

[4]:ترغیب ص ۱۷

[5]: ترغیب ج۲ ص ۲۰

به همین خاطر رسول الله ﷺ زنان را به صدقه دادن تشویق می نمودند تا از این طریق اسباب رهائی خویش را از جهنم فراهم نمایند.

و بانوان عهد رسالت به خوبی حقیقت این امر را دریافته بودند، چنانچه در صدقه و خیرات دادن از همه پیشاپیش بودند. اما وضعیت ما بطور کلی دگرگون گردیده و فضای معنوی ایثار و همدردی و تعاون مفقود گردیده، آخر شیطان کجا راضی خواهد گشت که قشر عظیم جامعه یعنی زنان از هولناکیهای جهنم رهائی یابند.

برا ی صدقه مقدار خاصی متعین نمی باشد برای یک شخص هر چقدر مقدور می باشد، می تواند در راه خدا صدقه نماید، اگر در نزد زنان نمی باشد، حداقل از شوهران خویش خواسته و هر چه مقدور شد آنرا در راه خدا صدقه نمایند.

بخاطر اذیت رسانی به همسایگان مستحق جهنم شدن

از حضرت ابوهریره‌ﷺ روایت شده که شخصی از رسول اللهﷺ دریافت نمود:

فلان شخص نماز بسیار می خواند و روزه به کثرت می گیرد، اما از ناحیه ی زبانش همسایه هایش در امان نمی باشند، رسول اللهﷺ فرمودند: وی در جهنم خواهد بود.[1]

تشریح:

در مورد حقوق همسایه مباحث زیادی در قرآن و سنت آمده و نسبت به اذیت وآزار رساندن آنان وعید های سختی ذکرشده، (که به چندروایت اشاره می گردد):

(۱): هر کسیکه با همسایه دعوی نمود (گویا) با من (رسول اللهﷺ) جنگ کرد[2]

(۲):بد سلوکی با همسایه از علامتهای قیامت می باشد.[3]

---

[1] : مشکواه ص ٤٢٤، ترغیب ص ٣٥٦

[2] : ترغیب ص ٣٥٤

[3] : ابن ابي الدنیا ص ٢٣٢

شوهرانتان باشید تا در اقامه ی این فریضه بزرگ الهی سهل انگاری نکنند. و ثمره ی این حرکت معنوی، ایـن خواهـد بـود کـه صـحنه ی ورودتان به بهشت بسیار سهل و مناسب خواهد بود.

در شریعت اسلامی در ازای عمل اندکی از ناحیه ی زنان وعـده بهشت به آنان داده شده است، و به نسبت مردان از زنـان مطالبـه ی کمتری صورت می گیرد، بدون تردید ورود زنان به بهشت درمقابـل مردان بسیار آسانترخواهد بود .

ثمره ی ـور نگه داشتن خودشان از مرتکب شـدن بـه گناهـان، خوانـدن نمـاز هایـشان سـر اوقـات، خـدمت نمـودن نـسبت بـه شواهرانشان و اطاعت نمودن از آنان در موارد شـرعی ایـن خواهـد بود که بلیط ورود به بهشت را دریافت نمـوده واز هـر مـسیری کـه بخواهند میتوانند وارد بهشت شوند.

(۳): هر کسیکه همسایه اش از اذیت و آزارش در امان نباشد، داخل بهشت نمی گردد.[٤]

امام غزالی رحمه الله می فرماید:

حقوق همسایه ها تنها این نیست که به آنها اذیت و آزاری نرسانیم، بلکه این امر هم از حقوقشان می باشد که موارد ناگوار از ناحیه ی آنان را متحمل بشویم، در حدیثی رسول الله ﷺ می فرماید: آیا می دانید که حق همسایه چه می باشد؟ هر گاه از شما اعانتی بخواهند آنان را کمک نمائید، اگر مطالبه ی قرضی را بکنند به آنان بدهید، هنگام بیماری از او احوال پرسی نمائید، هنگام مردن او را تشییع جنازه نمودن، هر گاه چیز و یا مورد مسرت باری حاصل گردید اورا تبریک و تهنیت عرض نمودن، در صورت پیش آمدن مصیبت و حالات ناگوار وی را تسلیت عرض نمودن، بغیر از اجازه اش نباید ساختمان خویش را از منزل وی بلند تر نمود، اگر میوه ای خرید (تا حد امکان) وی را هدیه دادن، [١]

[٤]: ترغیب ص ۳۵۲

[١]: فضلئل صدقات ص ۱۰٦

از نود و نه زن یک زن وارد بهشت می گردد

عن ابن عباس رضی الله عنهما من تسع و تسعین امرأۀ واحدۀ فی الجنۀ و بقیتهن فی النار[۲]

که از نود ونه زن یک زن به بهشت می رود وبقیه وارد جهنم می گردند.

تشریح:

پناه بر خدا که چه درصد عظیمی از زنان وارد جهنم می گردند، واقعا جای عبرت و اندیشه است، دلیل معقول و محکم آن عبارت از این است که زنان عموما بنابر سادگی که دارند و از تعالیم خالص و ناب اسلامی محروم می باشند، به کثرت تحت تأثیر دسیسه های شیطان و نفس قرار می گیرند، در برنامه ریزی های غلط نفس گرفتار می گردند، اصلا در فکر نتایج منفی گناه نمی باشند،به همین خاطر با صداقت توبه و استغفار هم نمی نمایند، در مقابل نیکیها

---

[۲]: ابو الشیخ، کنز العمال ص ١٦٥

صدور اعمال نیک کم می باشد، اکنون به چند گناه اشاره می گردد که عموما بین زنان رایج می باشد:

(۱): به قبرستانها و مزارها رفتن و برخوردها و اعمال وحرکات غیر شرعی نمودن.

(۲): به آستانه های بزرگان رفتن ومستقیماازآنان طلب کمک نمودن.

(۳): بر اقوال فالگیرها اعتماد نمودن و بر گفته های آنان عمل نمودن، این فالگیرهای جاهل اگر در پی خوشبختی دیگران می باشند و توان آن را دارند، چرا قبل ازهر چیز در فکر بهبودی خویش نمی باشند؟

(٤): هر مشکل و حالات ناگواری که پیش می آید، آنها را به جنها نسبت دادن و بعد ازآن بدنبال تعویذ نویسان جاهل بودن تا از این طریق شاید بتوانند اثرات جنها را بر طرف نمایند.

(٥): بدون دلیل و مدرک بر سحر و جادو و عقاید باطل اعتماد نمودن، اما اگر واقعا شائبه ی سحر و جادو در پیش می باشد بجای اینکه بدنبال این تعویذ نویسان تجارت پیشه و کلک باز باشند بهتر همین خواهد بود که در پی یک عالم ربانی باشند و بعد از آن حقیقت واقعی جادو را یافته سپس از وی مطالبه ی دعا و تعویذی مشروع و راه حل مناسبی را بنمایند. و بی جهت بدنبال تعویذ دهندگان جاهل نباشند، متأسفانه خدا نکند که زنی بشنود در فلان جا مرد و زن تعویذ دهنده ای می باشد، مردم هم به خاطر رفع مشکلاتشان گروه

گروه به نزد آنان روی می آورند، بسا اوقات انسانهای پاک نیز مبتلا به این موارد جاهلانه می گردند.

(٦): بسا اوقات زنان، با افرد درجه ی یک خانواده بخاطر یک سری مواردیکه بینشان پیش می آید قطع رابطه نموده و بطور کلی بنابر گلایه های بی جا و عقده های اندرونی، بسیاری از مظاهر اخلاق حسنه را زیر پا می گذارند، حالآنکه آنچه از تعالیم گوهر بار رسول الله ﷺ معلوم می گردد این است که برای هیچ مسلمانی جائز نیست بیش از سه روز با مسلمانی دیگر قطع رابطه نماید، چنانچه در بخاری به نقل از حضرت ابو ایوب انصاری رضی الله عنه روایت شده برای هیچ کس حلال نیست کا با برادرش بیش از سه روز قطع رابطه نماید، اینطور نباشد که هنگام ملاقات نمودن از همدیگر چهره گرفته و از همدیگر اعراض نمایند، و از آن دو بهتر همان شخص خواهد بود که پیش از دیگری سلام بکند.

(٧): زنان عموما لعن و طعن بسیار می نمایند، با پیش آمدن کوچکترین موردی شروع به بد وبیراه نمودن می کنند، اگر آنان را مورد پند و اندرز قرار دهند می گویند که چه کار کنیم مجبوریم جگرمان کباب می باشد، اگر اینها با همین تأویلات بیجا در جهنم قرار گیرند چه جوابی برای رهائی دادنشان خواهند داشت.

(٨): عموما زنان در برپائی نماز بسیار سهل انگار می باشند، اولا که نماز نمی خوانند، اگر می خوانند طوری می خوانند که لذت خاص معنوی از آن حاصل نمی گردد. باید نماز سر وقت خوانده

شود نه به اینصورت که هر وقت فرصت شد خواهیم خواند، نباید این سستی و غفلت در زندگی زنان مسلمین مشاهده گردد، بر هر زن مسلمان لازم می گردد که در اولین فرصت هر گونه سستی ها و غفلتها را از خویشتن دور نماید تا بعدا با پشیمانیهای غیر قابل جبران مواجه نگردد.

(۹): بسیاری از زنان دیده شده اند که نماز صبح را نمی خوانند و اگر می خوانند در وقت مکروه و یا در غیر وقت می خوانند، شبها را تا دیر بیدار می مانند، و در مقابل صبحها دیر از خواب بر می خیزند.

لذا برای اقامه ی نماز صبح باید دقت کامل نمود اینطور نباشد که به زعم خودشان دارند نماز را می خوانند اما از سوی دیگر خورشید در حال طلوع کردن باشد، و اینطور هم نباشد که به گمان خودشان سعی و تلاش می کنند اما در آخر غیر از حسرت و ندامت چیزی دیگر عائدشان نگردد.

(۱۰): عموما اکثر زنان به خاطر زیورات و جواهراتی که دارند صاحب نصاب زکات می باشند، اما بازهم مشاهده گردیده که زکات را ادا نمی کنند، بزرگترین علت عدم پرداخت زکات این است که در نزد آنان پول نقد نمی باشد، شرعا این عذر قابل قبول نمی باشد، اگر خودشان ندارند به شوهر بگویند:

زکات آنهار بدهند و یا اینکه به اندازه ی زکات از همان زیورات خارج کرده شود.[۱]

(۱۱): با توجه به اینکه زن صاحب زکات می باشد باز هم قربانی نمی کنند، هر گاه زن صاحب زکات باشد حتما بر او قربانی واجب می گردد (البته در ارتباط یا مسئله ی قربانی حتما با علمای بزرگوار در تماس باشید و وضعیت و امکانات زندگی خویش را مطرح کنید تا جواب خویش را در پرتو تعالیم شریعت در یابید.

(۱۲): عموما در ارتباط با شناخت حیض و استحاضه زنان آگاهی کامل ندارند، به همین خاطر در بسیاری از مسائل دچار اشتباهات فاحشی می شوند، علاوه از حیض در صورتیکه خون استحاضه بیاید بازهم برخی از زنان نماز نمی خوانند حالآنکه مسئله حیض با استحاضه فرق می کند، یعنی همانطور که در حالت حیض چطور نماز را نمی خوانند به همین صورت در حالت استحاضه هم نماز را نمی خوانند، در حالیکه مسئله ی حیض با استحاضه با هم متفاوت می باشند، استحاضه خونی را گویند که بر اثر مریضی زنی را لاحق می گردد و مسائل مربوط در زیور بهشت مفصلا ذکر

---

[۱]: مشوره ای به شوهران ، ای برادران بزرگوار به خوبی متوجه باشید زن شریک زندگی شما می باشد، بدون تردید زکات بر خود زن فرض می باشد نه که بر شما، اما ازآنجا که شما تحمل کوچکترین ناگواری برای همسرتان را در زندگی دنیوی ندارید، آخر چگونه حاضرید که همسرتان در قیامت به خاطر ندادن زکات طعمه شعله های سوزان جهنم قرار گیرد، پس بیائید در پرتو وجدان اخلاق اسلامی زکات همسرانتان را ادا بکنید، یقینا از این طریق الفت و محبت بین شما افزایش خواهد یافت، حد اقل شما و یا همسرتان در طول سال صدقه ای را که می خواهید بدهید، بجای اینکه بعنوان صدقه نفلی بدهید آنرا به نیت زکات بدهید اما هنگام دادن، حتما نیت زکات را داشته باشید.

گردیده و یا اینکه از علمای شهر ومحل ،جویای مسائل مربوط به خویش بشوید.

و در این مورد نباید احساس شرم و سر افکندگی نمود، زیرا دریافت مجهول بنوبه ی خودش بزرگترین علم می باشد، به امید اینکه بانوان محترم با مطالعه ی دقیق، مسائل مربوط به خویش را فراگیرند، اینطورنباشد که بنابر کوچکترین سهل انگاری در انجام فرائض دقت عمل و کوتاهی پیش آید.

(۱۳): در غسل جنابت هم تأخیر می کنند، طوریکه بسا اوقات چندین نماز قضاء می گردد.

اگر هنگام شب بنابر علتی غسل واجب گردید صبح زود غسل نمی کنند تا نماز صبح را سر وقت بخوانند، بلکه بعد از طلوع خورشید غسل می کنند، در حالیکه نمازی را (بدون عذر شرعی) قضاء نمودن و یا سر وقت نخواندن از گناهان کبیره می باشد. اگر هنگام شب نیاز به غسل شد سعی شود قبل از طلوع فجر صادق غسل نموده و برای ادای فریضه صبح آمادگی کامل را داشته باشد.

از سر شب باید انتظامات غسل را گرفت، اینطور نباشد که سر وقت با مشکلاتی روبرو شوند.

(١٤): وقتی چند زن کنار هم می نشیند شروع می کند به حرفهای بی اساس از قبیل:

غیبت، تهمت، خودبینی خودنمائی، شکایتهای بی جا، مطرح نمودن سخنان نامناسب و غیر اخلاقی. هر آن سخنی که در عدم حضور شخصی گفته شودکه درحضورش امکان گفتنش نباشد غیبت محسوب میگردد، بسا اوقات انسان دچارغیبت می شود اما آنرا احساس نمی تواند بکند، واقعا این عمل از گناهان کبیره محسوب میشود، قرآن از غیبت به این عنوان یاد می کند که شخصی مشغول خوردن گوشت برادر مرده خودش باشد. لذا بسیار ضروری است که زنان مسلمان مجالس خویش را از غیبت، تهمت، بدبینی، و شکایتهای بیجا پاک بدارند. اگر زنی مشغول یکی از این اعمال شد اولا او را از این عمل باز داشت ورنه از آن مجلس باید برخاست.

(۱۵):حالت بدبینی و جنگ و دعوا در زنان به کثرت مشاهده می گردد، حالآنکه جنگ و دعوا عمل خوبی نمی باشد، سعی بر این شود هرگز نوبت به اختلاف و جنگ ودعوا پیش نیاید.

(١٦): شوهر شریک زندگی زن می باشد، بر زن لازم است احترام و اطاعت از وی را بجای آورد، اما از ناحیه ی زنان در این مورد سستی و سهل انگاری زیادی مشاهده می گردد، با پیش آمدن مسئله ی بسیار جزئی نوبت به جنگ و دعوا پیش خواهد آمد، اگر شوهر با خشنوت بر خورد کرد، بجای اینکه با او برخورد نمود بهتر همین خواهد بود که به او گفته شود که فلانی این برخورد شما شایسته نیست، اگر با حالات ناگوار به نحو احسن و شایسته

برخورد صورت گیرد، یقینا آتش اختلاف و بی اعتمادی بر طرف خواهد گردید.

(۱۷): عموما زنان در جوانی تمایل کمتری به نماز نشان میدهند.

بعد ازاینکه چند سالی از سن تکلیف گذشت آنوقت شروع به نماز خواندن می کنند، یقینا اینچنین باوری ناشی از جهالت نسبت به احکام شریعت می باشد.

زیرا به محض اینکه یک مسلمان به سن بلوغ رسید، بر او فرض خواهد گردید که نماز های پنجگانه را در اوقات مقررشان اقامه نماید.

یقینا اگر قبل از رسیدن به سن تکلیف به خواندن نماز عادت نداشته باشد بعد از سن بلوغ اقامه ی نماز برایش مشکل خواهد بود.

(۱۸):بسا اوقات به خواندن نماز پایبند می باشند، اما هنگام مسافرت بسیار سستی می کنند.

حال آنکه نماز را در هرحال باید خواند، هنگام سفر با مراعات نمودن حجاب وضوء گرفته نمازخویش را اقامه نمایند.

(۱۹): صفت بخل بین زنان بیشتر نمایان می باشد، در صورت بودن امکانات.

اگر نیازمندی درب منزل بیاید با برخورد منفی آنان روبرو خواهد شد.

بلکه برای یک زن مسلمان اینطور شایسته است که با در نظر گرفتن امکاناتش هیچ سائل و نیازمندی را نباید دست خالی برگرداند.

(۲۰): احیانا اگر زنی مرتکب اشتباهی شد عذرخواهی نمی کند بلکه احساس شرمساری می نماید.

بنابراین هر گاه از ناحیه ی شما زنان به کسی اذیت و آزاری رسید بدون تأخیر از وی عذر خواهی نموده طلب بخشش نمائید تا اینکه در قیامت با مشکل خاصی روبرو نشوید.

(۲۱): در صورتیکه مرتکب گناهی بشوند اظهار پشیمانی و در نهایت توبه و استغفار نمی نمایند، زنانی که مرتکب گناهی می شوند و بدنبالش پشیمان نمی شوند.

باید آگاه و متوجه شوند به محض اینکه گناهی سرزد شد فورا پشیمان گشته با توبه و استغفار آنرا جبران نمایند، زیرا با توبه و انابت میشود از عواقب نافرجام گناهان خویشتن را رهانید.

زن خوشبخت

عن ابی هریرهﷺ قال قیل لرسول الله ﷺایّ النساء خیر قال التی تسرّه اذا نظر و تطیعه اذا امر و لاتخالفه فی نفسها و لا مالها بما یکره [1]

از حضرت ابو هریرهﷺ روایات شده که از رسول اللهﷺ پرسیده شد که کدام زن، بهتر می باشد؟ آنحضرت ﷺ فرمودند: همان زنی که هرگاه شوهرش وی را نگاه کند، او را خرسند گرداند. هر وقت به انجام کاری دستورش دهد، از وی اطاعت کند، و از عزت و ناموسش محافظت نماید، وبر خلاف میل (شوهرش) مال را خرج نکند.

شرح:

مقصود این است که زن بحدی خوش اخلاق و خوش برخورد باشد که هر وقت شوهرش به منزل بیاید و با او گفتگو نماید، برخورد زن آنچنان پرکشش و توأم با مهر و محبت و تبسم باشد. احیانا اگر شوهر با خستگی و کسالت به منزل بیاید، همین برخورد با همسرش طوری باعث گردد که شوهر همه ی این ناگواریها را

---

[1] مشکواه ص ۲۸۳

به بهانه ی اطاعت از زن حق مادر را ضایع کردن از علامتهای قیامت می باشد

عن علی ﷺقال رسول اللهﷺ اذا فعلت امتی خمس عشرۀ خصلۀ حل بها البلاء قیل وما هی یا رسول اللهﷺ قال اذا کان المغنم دُوَلاً و الامانۀُ مغنما والزکواۀ مغرما واطاع الرجل زوجته و عق امه و بر صدیقه و جفا اباه و ارتفعت الاصوات فی المساجد و کان زعیم القوم ارذلهم و اکرم الرجل مخافۀ شره وشربت الخمور و لبس الحریر و اتخذت القیان والمعاذف والعن اخر هذه الامه اولها فلیرتقبوا عند ذالک ریحا حمراء او خسف او مسخ[1]

از حضرت علیﷺ روایت شده که رسول اللهﷺ فرمودند:

---

[1] : ترمذي ج٢ ص ٤٤

هر وقت بین امت من این پانزده خصلت نمایان گردید، بدنبال آن حوادث و مشکلات (از هر طرف بر آنان) سرازیر خواهند شد. سوال شد که آنها چه هستند؟

فرمودند:

مال غنیمت را مال خویش قراردادن، مال امانت را مال غنیمت شمردن، زکات را ضرر و بار سنگین قراردادن، مرد از زنش اطاعت کند و از مادرش چهره بگیرد، با دوستان صمیمی بودن و با پدرقطع رابطه نمودن، در مساجد آواز (در ارتباط با امور غیر شرعی) بلند گردد، رهبریت قوم در دست نا اهلان باشد، از شخصی به این خاطر پذیرائی گردد تا از شرش در امان باشند، نوشیدن شراب عادی گردد، (مردان) پارچه ابریشمی را استعمال نمایند، زنان ترانه خوان بسیار گردند، آخر امت اول امت را بد وبیراه بکند، در همچنین موقعیتی در انتظار این رویدادها باشید:

پیش آمدن طوفانهای سرخ، (وقوع زلزله) و فرورفتن در زمین، مسخ شدن چهره ها.

تشریح:

به خوبی توجه بکنید که یک مرد در مقابل پدر و مادر حتی در مقابل خدا و رسولش ﷺ چگونه از زنش اطاعت میکند، اینهمه اطاعت و پیروی نمودن از زن به این خاطر نیست که احکام شریعت بجای

آورده شود بلکه همه اش به خاطر این است که به اغراض شخصی و خواهشات نفسانی خویش برسیم.

البته برخورد شوهر با همسرش در پرتو اجرای احکام شریعت باشد طوریکه هم حقوق شرعی همسرش بجا ی آورده شود و هم اینکه حقوق مشروع پدر ومادر نیز مراعات گردد و هم اینکه حقوق الهی و رسول الله ﷺ و سایر بندگان به نحو احسن بجای آورده شود.

مجالس وعظ وپند واندرز برای زنان

عن ابی سعیدﷺ ان النساء قلن للنبیﷺ اجعل لنا یوما فوعظهن فقال ایما امرأة مات لها ثلثة من الولد کن لها حجابا من النار فقالت امرأةواثنان قال واثنان[1].

از حضرت ابو سعیدﷺروایت شده که جمعی از زنان از رسول الله ﷺ خواستار این شدند وقتی را برای موعظه آنان مقرر فرمایند. چنانچه رسول اللهﷺبرایشان موعظه فرمودند: هر کسیکه سه بچه از وی وفات کنند آنان برای والدین در مقابل جهنم حجاب خواهند بود، زنی پرسید اگر از کسی دو بچه وفات کرده باشند، رسول اللهﷺ فرمودند: اگر دو هم باشند(یعنی مستوجب آن اجر و ثواب خواهند گردید).

تشریح:

عموما زنان از تعالیم دینی خصوصا نسبت به مسائل مربوط به خودشان اطلاعات اندکی دارند، از علتهای اساسی اش این است

---

[1] : بخاري ج١ ص ١٦٧ ، مسلم ج٢ ص ٣٣٠

که زنان به نسبت مردان از مجالس علمی محروم می باشند، زیرا کارهای داخلی منزل بر عهده ی آنان می باشند، به همین خاطر جهت آگاهی هر چه بیشتر از احکام شریعت لازم است که در هر منطقه ای طوری برنامه ریزی شود که یکی از علمای برجسته در هر هفته برای بانوان مجلس موعظه داشته باشد، اگر بانوان با مراعات نمودن موازین شرعی اگر در این مجالس اصلاحی شرکت کنند یقینا اطلاعات دینی آنان روز به روز افزایش خواهد یافت و کیفیت عملی آنان لازما موافق با فرامین شریعت خواهد گردید.(در این زمینه اهالی هر منطقه حتما ترتیب این کار را بدهند، زیرا هر چند پایه ی علمی زنان بالا برود ثمرات مثبت در زندگی خانوادگی به همان اندازه نمایان خواهد گردید.)

مسنون بودن بیعت برای زنان

عن عائشه رضی الله عنها قالت کان النبیﷺیبایع النساء بـالکلام بهذه الآیهٔ """لا تشرکوا بالله شیئا""" قالت وما مست ید رسول اللهﷺید امرأهٔ الا امرأهٔ یملکها[1]

از حضرت عائشه رضی الله عنها روایت شده که رسول اللهﷺ با این آیه"" لا تشرکوا بالله شیئا"" زنان را بیعت مـی دادنـد، طوریکـه دست رسول اللهﷺ دست هیچ زنی علاوه از همسران و کنیزانشان را لمس نمی کرد.

تشریح:

همانطور که برای مردان جائز می باشد که بر دست یک انـسان مصلح و پرهیزگاری بیعت کنند، همینطور برای زنان هم جائزاست تا برای اصلاح خویش بیعت نمایند.

---

[1] : بخاري ج۲ ص ۱۰۷۱

در مناطق ما برای بیعت مـردان یـک سـری برنامـه هـائی مـی باشد طوریکه آنان بر دست مشائخ بـزرگ و مـصلح بعـد از برقـرار نمودن روابط بیعت می نمایند و پس از آن طبق دستورات و نـصائح آنان عمل می کنند.

اما بیعت زنان با بندگان مخلص بسیار اندک می باشد، بنابراین لازم است که زنان هم بعد از اجـازه گـرفتن از شوهرانـشان در نـزد یک عالم ربانی و مصلح بـرای اصـلاح و سـازندگی معنـوی خـویش بیعت نمایند، زیرا بر اثر بیعت داعیه ی عمل بر احکام شریعت بسیار آسان خواهد گردید. اما اینکه می گویند بیعت مخصوص پیرزالها می باشد اشتباه است زیرا به نسبت پیر زالها زنـان جـوان بـه اصـلاح و سازندگی معنوی نیاز بیشتری دارند.

یقینا آن عبادتی که در جوانی صورت گیرد به مراتب بیشتر از آن عبادتی خواهد بود که در پیری انجام می پذیرد.[1]

---

[1] :لازم به تذکر است برای بیعت نمودن بایدبه خوبی دقت نمود،اینطور نباشد که شیادانی درلوای مرشد سوء استفاده بنماینـد، بنابراین در پی مخلصترین وپرهیزگارترین علماء بر آمد، البته با در نظر گرفتن موازین شرعی ومراعات نمودن احکام حجاب،درغیر اینصورت نتایج منفی وناگواری پیش خواهد آمد.

حج جهاد زنان می باشد

عن عائشه رضی الله عنها قالت استاذنت النبیﷺ فی الجهاد فقـال جهادکن الحج[۲]

حضرت عائشه رضی الله عنها می فرماید از رسول اللهﷺ اجـازه شرکت نمودن در جهاد را خواستم، رسول اللهﷺ فرمودند:

جهاد شما حج نمودن است.

عن عائشه رضی الله عنها عن النبی ﷺ سأله نساء عن الجهاد فقال نعم الجهاد الحج[۳]

حضرت عائشه رضی الله عنها می فرماید:

برخی از زنان از رسول اللهﷺدر مورد جهـاد دریافـت نمودنـد رسول اللهﷺ فرمودند:

بهترین جهاد(برای شما) حج می باشد.

---

[۲] : بخاری ج۱ ص ۴۰۳ ، مشکوه

[۳] : ایضا

تشریح:

چونکه مسئله بسیار حساس و حیاتی می باشد و احتمال دارد زنان نتواند آن توانمندی شرکت در جهاد را داشته باشند و از سوی دیگر از پاداش واقعی جهاد محروم نشوند به آنان دستور داده شد که حج می تواند جایگاه جهاد را برای شما بگیرد(مأخوذ از فتح الباری).

ضمنا اشاره به این امر هم است که زنان باید منزل را لازم بگیرند، نباید بی جهت در مسافرت باشند.

البته سفر حج در حقشان مشروع می باشد، چنانچه در روایتی وارد شده که زن بعد از حج خانه نشینی را برگزیند.

چنانچه ازواج مطهرات رضی الله عنهن بر همین دستور العمل عمل نمودند.

لازم گرفتن زن بعد ازحج، منزل را

عن ام سلمه رضی الله عنها قالت قال رسول اللهﷺ فی حجة الوداع هی هذه الحجة ثم الجلوس علی ظهور الحصر فی البیوت[1]

از حضرت ام سلمه رضی الله عنها روایت شده که رسـول اللهﷺ هنگام حجة الوداع به ما (ازواج مطهرات) فرمود:

برای شما همین حج است، بعد از آن حصیرهای خانـه هایتـان را لازم بگیرید، (یعنی بدون عذر موجه و مشروع از خانه ها بیـرون نشوید).

تشریح:

اینکه زنان خانه نشین باشند و با مراعات نمودن احکـام در پـی اجرای احکام الهی و خدمت شوهر و تربیـت فرزنـدان باشـند، بـرای زنـان جـای هیچگونـه عیبـی و کمتـری نمـی باشـد زیـرا بزرگتـرین ارزشها و کرامتهـای انسانی در همینجـا مـضمر مـی باشـد، امـا در

---

[1] : مجمع ص ۲۱۷، طبراني ، ابو يعلي، حسن الاسود ص ۵۱۸

بسم الله الرحمن الرحیم

سیمای زنان بهشتی

نویسنده: مولانا محمد ارشاد قاسمی بهاگل پوری

مترجم:مولوی محمد امراء

فراموش نماید، نه اینکه با ترش روئی با شوهرش برخورد نماید و به محض اینکه شوهر سخنی بگوید، فورا شروع کند به اظهار ناراحتی و پیش کردن گلایه ها و شکایتها، دانه ارزنی را همچون کوهی وپاره آتشی را آتشفشانی نمایان گرداند. و با جو سازی های نابخردانه و شایعه پراکنی های جور و ناجور، اسباب نارحتی شوهر را فراهم نماید.

آری!

عکس العمل برخی از زنان به گونه ای می باشد به محض آمدن شوهر به منزل، زن شروع می نماید به برخوردهای منفی، از قبیل: مادرت با من اینچنین برخورد نموده، فلانی اینطور پیش آمده، بسا اوقات از این سخنان جذاب زن، شوهر آنچنان متاثر می گردد که انگیزه ی مخالفت با مادر و دیگر خویشاوندان بروز خواهد نمود. یقیناً اینچنین زنی هرگز نخواهد توانست انگیزه های خوشحالی و شادمانی شوهرش را فراهم نماید، بلکه برعکس فضای خوشگوار منزل همانند جهنم خواهد گردید.

بنابراین شما خواهران مومن، بجای اختیار نمودن موارد و برخوردهای منفی، در پی موارد مثبت و خوبی باشید تا از این طریق بنحو احسن بتوانید مسیر خوشبختی و ورود به بهشت را برای خویشتن فراهم نمائید.

صورتیکه در خاج از منزل باشد بدینصورت که کارمند اداره ای و یا مشغول کاری دیگر باشد، یقینا اینچنین اموری برخلاف فلسفه ی آفرینش زن می باشد، تنها سفر مشروع برای زن سفر حج می باشد، بعد از اینکه این سعادت حاصل گردید بار دیگر منزلش را لازم بگیرد.

یعنی بدون ضرورت شرعی (بنابر بیماری و یا برای دیدار بینی از خویشاوندان آنهم با مراعات نمودن احکام حجاب) نباید از منزل خارج بشود. متأسفانه در حال حاضر طوری تحت تاثیر فرهنگ منحط غرب قرار گرفته ایم که به ظاهر بسیار مشکل خواهد بود خویشتن را از دام آن فرهنگ و تمدن غیر اسلامی برهانیم.

با کمال وقاحت و بیباکی زن هم در بازارها طوری خودش را بنمایش می گذارد گویا اصلا بوئی از اخلاق والای اسلامی و وجدان اصیل انسانی نبرده است.

ای خواهران و مادران! بخاطر لحظات موقت شادمانی، خویشتن را از شادمانیهای جاودانی آخرت محروم نسازید، حقوقهای به ظاهر بسیار زیاد اداره جات را به خاطر پاس داشتن عظمت و ارزش معنوی خویش قربان نمائید، اگر شما بتوانید فرزندی را به نحو احسن تربیت نموده و آنرا وارد جامعه نمائید، گویا شما بزرگترین خدمت را به جامعه ی بشری نموده اید.

اما اگر احکام شریعت را برای خودتان بار سنگین قرار می دهید و همنوای کفار قرار گرفته و احکام قرآن و سنت را به باد تمسخر گرفته به زندگی موقت دنیوی بسنده می نمائید، این حقیقت تلخ را باید بپذیرید که در فردای قیامت با حالات ناگوار و ذلت باری مواجه خواهید گشت و هیچ کسی از اهل دنیا که شما در دنیا فریفته ی آنان بودید در پی رهانیدن شما از قهر و عذاب الهی نخواهد بود، زیرا قدرت و توان آن کار را نخواهند داشت و در آن روز هر کسی گرفتار عملکرد خویش خواهد بود.

مسنون بودن اعتکاف برای زنان

عن عائشهٔ رضی الله عنها ان رسول الله ﷺ ذکر ان یعتکف العشر الاواخر من رمضان فاستاذنته عائشهٔ فاذن له[1]

حضرت عائشه رضی الله عنها می فرمایدکه رسول الله ﷺ در آخرین عشره ی رمضان ذکر اعتکاف را بمیان آورد، بعد آزآن حضرت عایشه رضی الله عنها نیز خواستار اعتکاف شد که رسول الله ﷺ اجازه ی آن را دادند.

عن عائشهٔ رضی الله عنها قالت اعتکفت مع رسول الله ﷺ امرأهٔ من ازواجه مستحاضه[2]

از حضرت عایشه رضی الله عنها روایت شده که یکی از همسران پیامبر ﷺ در حالت استحاضه با رسول الله ﷺ به اعتکاف نشست.

---

[1] : بخاري ص ٢٧٤

[2] : بخاري ج١ ص ٢٧٣

تشریح:

همانطور که برای مردان اعتکاف مسنون می باشد برای زنان هم مسنون می باشد، چنانچه ازواج مطهرات رضی الله عنهن با رسول الله ﷺ به اعتکاف می نشستند، البته محل اعتکاف زنان در منزل می باشد، اگر قبلا در منزل جای مخصوصی برای نماز خواندن و ذکر وتلاوت قرآن مقرر می باشد، برای اعتکاف همان جا را انتخاب بکند، ورنه خودش در ایام اعتکاف مکانی را در منزل برای اعتکاف نمودن مقرر نماید، بغیر از ضرورتهای شرعی نباید از محل اعتکافش بیرون بشود. اعتکاف نمودن برای زن بسیار آسان می باشد بدینصورت که در محل اعتکاف خویش نشسته می تواند برای کارهای منزل، دیگران را راهنمائی بنماید[1].

---

[1] : برای آگاهی بیشتر به رساله مسائل اعتکاف اثر شیخ الاسلام مولانا محمد تقی عثمانی که توسط مترجم بفارسی ترجمه گردیده مراجعه نمائید.م

مسنون بودن مسواک برای زنان

عن عائشهٔ رضی الله عنها قالت کان النبی یستاک فیعطینی السواک لاغسله فأبدء به فاستاک ثم اغسله و ادفعه الیه[۲]

حضرت عائشه رضی الله عنها می فرماید که رسول الله ﷺ مسواک می فرمودند، سپس مسواک را (برای شستن) به من می دادند، من قبلا مسواک می نمودم سپس آنرا تمییز نموده به پیامبر ﷺ می دادم.

تشریح :

همانطور که مسواک نمودن برای مردان مسنون می باشد، برای زنان نیز مسنون می باشد، بر اثر مسواک مرتبه ی نماز هفتاد مرتبه افزایش می یابد، متأسفانه زنان بنابر عدم آگاهی از این سنت حسنه محروم می باشند، از این حدیث معلوم می گردد که مسواک نمودن برای زن هم مسنون می باشد. لذا برای زنان لازم است که سنت مسواک را بین خوشان رایج نمایند و به خاطر این عمل جزئی پاداش نماز هایشان دا افزایش بدهند.

---

[۲] : مشکواه ص ٤٥، ابو داوود

برخی از آن اعمالی که موجب دخول بهشت می گردند

عموما بین زنان داعیه ی عبادات،تلاوت، ذکر و اوراد...... بسیارضعیف و کم می باشد، از آنجا که مصروفیتهای زنان در ارتباط با امور خانه و خانواده بسیار زیاد می باشد به همین خاطر فرصت کمتری برای انجام این امور مذهبی و معنوی برایشان میسر می گردد، با توجه به این باز هم زنان مسلمان نباید از این نعمتهای عظمای معنویت محروم بگردند، بلکه در این ارتباط طوری برنامه ریزی نمایند که برای انجام این امور به سهولت فرصت کافی میسر گردد. هر گاه کارهای دنیوی و اخروی با برنامه ریزی های مناسب پیش بروند، انجام هیچ عملی دشوار نخواهد بود، بدون تردید عبادات، ذکر و اوراد، صدقات نفلیه، و سایر معمولاتی از این قبیل، از آن اعمالی می باشند که صاحب خویش را حتما بسوی بهشت خواهند کشاند. اکنون به ذکر برخی از این اعمال می پردازیم به امید اینکه شاید برای بانوان محترم مفید و باعث حرکت مثبت و سازنده ای بسوی احیای مجدد این اعمال بسیار حسنه گردد.

نماز اشراق

از حضرت انس﵁روایت شده که رسول اللهﷺ فرمودند: هـر آن کسیکه نماز صبح را با جماعت اقامه نماید، بعدا مشغول تلاوت و یـا ذکر و اوراد بشود یا اینکه خورشید طلـوع نمایـد، سـپس دو رکعـت نماز (تحت عنوان نمازاشراق) بخواند، او را ثـواب یـک حـج و عمـره خواهد رسید. سپس فرمودند: (ثواب)یک حج و عمره کامل[1]

حضرت سهل بن معاذ از پدرش روایت می کندکه رسـول اللهﷺ فرمودند: هـر آن کسیکه از خوانـدن نمـاز صـبح فـارغ بـشود و در همانجا بنشیند (مشغول ذکر و تلاوت و یا عبـادت مـشروع دیگـری بشود) (بعد از طلوع خورشید) دو رکعت نماز اشراق را بخواند و در این دوران مشغول سخنان دنیوی نگردد، گناهانش مـورد عفـو قـرار خواهند گرفت، اگر چه به اندازه ی کف آب اقیانوس باشند.[2]

تشریح:

هدف این است بعد از اینکه نماز صبح را خوانـد از جـایش بلنـد نشود بلکه در همانجا مشغول تلاوت، ذکر و اوراد، درس و تـدریس

---

[1]: ترمذي، ترغيب ص ١٦٤

[2]: مسند احمد، ترغيب ص ١٦٥

بشود تا اینکه خورشید طلوع نماید، بعد از اینکه وقت مکروه بپایان رسید دو رکعت نماز اشراق خواندن برابر با ثواب یک حج و عمره مقبول خواهد بود.

آری!

آنانیکه از امکانات حج واقعی محروم می باشند، خواندن نماز اشراق برایشان بهترین فرصت برای حصول اجر و ثواب حج مقبول خواهد بود. بجای دو رکعت اگر چهار رکعت بخواند ثمره اش این خواهد بود که خداوند در طول روز کفیل کارهای روز مره اش خواهد بود. بنابر این سعی کنید که نماز اشراق را کم کم در عادات روزانه ی خویش قرار بدهید.

نماز اوابین

از حضرت ابو هریره ﷺ روایت شده که رسول اللهﷺ فرمودند: هر آن شخصی که بعد از نماز مغرب شش رکعت نماز نفل بخواند و در میان آنها سخنان دنیوی نکند، اجر و ثوابش به اندازه ی ثواب دوازده سال عبادت خواهد رسید[1].

از حضرت عمار بن یاسررضی الله عنهما روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: هر کسیکه بعد از نماز مغرب شش رکعت نماز بخواند گناهانش اگر چه به اندازه ی کف آب دریا باشند باز هم مورد عفو وبخشش قرار خواهند گرفت.[1]

از حضرت عائشه رضي الله عنها روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: هر آن کسیکه بعد از نماز مغرب بیست رکعت نماز نفل بخواند، خداوند برای اینچنین شخصی در بهشت خانه ای بنا خواهند نمود.[2]

---

[1] : ترغیب ص ٤٠٤، ترمذي ص ٥٨

[1] : ترغیب ج١ ص٤٠٤ ، مجمع الزوائد ج٢ ص ٢٢٣

[2] : ابن ماجه، ترغیب ص ٤٤

تشریح:

به شش رکعت نماز نفلی که بعد از نماز مغرب خوانده می شود اوابین می گویند، بنابراین بانوان محترم سعی کنند تا از این نعمتهای بیشمار الهی که بر بندگان در حال سرازیر شدن می باشند خویشتن را محروم نسازند. تا اینکه هر خواهر و مادر از بندگان مقرب الهی قرار بگیرند.

اولین زنانی که وارد بهشت می گردند

عن ابی امامه ﷺ (مرفوعا) یا معشر النسوان اَمَا اِن خیارکنّ یدخلن الجنۀ قبل خیار الرجال فلیغسلن ویطببن فیدفعن الی ازواجهن علی براذین الحمر و الصفر معهن الولدان کانهن اللولوء المنثور[1]

حضرت ابو امامهﷺ میفرماید: رسول الله ﷺ فرمودند: ای گروه زنان! به خوبی آگاه باشید، آنانیکه از میان شما نیک و صالح می باشند، به نسبت سایر نیکان، زودتر وارد بهشت می گردند. (و هر موقع وقت آمدن همسرانشان باشد)، آنان را غسل داده و خوشبو وعطریات زده تحویل شوهرانشان داده می شوند، در حالیکه بر سواریهای سرخ و زرد رنگ سوار می باشند و به همراهشان بچه هائی همچون مرواریدهای پراکنده می باشند.

تشریح:

برای زنان چقدر باعث عزت و عظمت است، آنانیکه بر عبادات(نماز،روزه،تلاوت......) مواظبت دارند واز منهیات ممانعت

[1] { ابو الشیخ، کنز ج١٦ ص١٧١}.

نماز تسبیح

نماز تسبیح همان نمازی است که رسول الله ﷺ به عمویشان حضرت عباس ﷺ به عنوان هدیه عنایت فرمودند، آنجا که رسول الله ﷺ به عمویشان گفتند: آیا به تو هدیه ای ندهم، آیا تو را مالک ده چیز قرار ندهم، هرگاه توآن کار را انجام بدهی خداوند گناهان قبلی تو را خواهند بخشید.

در روایتی دیگرآمده: اگر به نسبت سایر انسانها، گناهگارتر باشی، همین عمل (نماز تسبیح) باعث خواهد گردید که همه ی گناهان عفو گردند، بدون تردید نماز تسبیح از نمازهای بسیار مهم و پر ارزش می باشد، علمای کرام، اولیاء الله و سایر بندگان مخلص الله بر آن مواظبت داشته اند، در کتاب مرقات نوشته شده که حضرت عبد الله بن عباس رضی الله عنهما هر جمعه نماز تسبیح را می خواندند.

روش خواندن نماز تسبیح

نماز تسبیح به دو صورت خوانده می شود:

(۱): اولین روش خواندن نماز تسبیح به اینصورت است که نماز تسبیح چهار رکعت می باشد، که در رکعت اول بعد ازخواندن سوره ی فاتحه و سوره ای دیگر، پانزده مرتبه این تسبیح""**"سبحان الله، الحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر**""" خوانده شود، در رکوع بعد از""" **سبحن ربی العظیم**""" همان تسبیح ده مرتبه خوانده شود.

بعد از برخاستن از رکوع و گفتن """**سمع الله لمن حمده**"""، ده مرتبه ی دیگر همان تسبیح خوانده شود. سپس در هر سجده بعد از"""**سبحان ربی الاعلی**""" همان تسبیح ده مرتبه دیگر خوانده شود.

در جلسه بین دو سجده نیز ده مرتبه دیگر خوانده شود، بعد از سجده ی دوم بجای برخاستن بنشیند و ده مرتبه ی دیگر همان تسبیح را بخواند سپس برای رکعت دوم برخیزد.

بعد از آن همین تسبیحها را مطابق با رکعت اول بخواند ودر رکعت چهارم قبل از التحیات ده مرتبه همین تسبیح را بخواند.

(۲): روش دوم به اینصورت است که در رکعت اول بعد از ثناء و قبل از سوره ی فاتحه این تسبیح را پانزده مرتبه بخواند، سپس بعد از فاتحه و سوره ای دیگر تسبیح را ده مرتبه بخواند، و بعد از آن روش خواندن به همسان صورت است که در روش اول بیان گردید، تنها تفاوت در این روش این است که بعد از سجده ی دوم و در رکعت چهارم قبل از التحیات نیاز به خواندن تسبیح نمی باشد.[۱]

بهتر همین است که در هر جمعه، یا در هر ماه، در شب برات، در شب قدر و یا در آخرین عشره ی رمضان خوانده شود. یا در هر شبی که موقع فراهم آید این وقت بسیار مناسب خواهد بود زیرا وقت خاص نزول رحمتهای الهی خواهد بود، در ماه رمضان که هر لحظه اش از برکات خاصی برخوردار می باشد سعی کنید هر چقد برایتان مقدور می باشد نماز تسبیح را بخوانید.

---

[۱]: فضائل ذکر ص : ۷۵

نماز تهجد

نماز تهجد فضائل بیشماری دارد، بندگان خاص الله (پیامبران، اصحاب، بزرگان دین، صوفیان، بندگان مخلص الله) بر آن مواظبت داشته اند. به برکت و میمنت آن، قرب الهی حاصل میگردد، بدون این نماز حصول مرتبه ی ولایت غیر ممکن خواهد بود، گویا تهجد از لازمه ی اولیاء الله می باشد، و در دخول بهشت، مغفرت و محبت نقش اساسی را می تواند ایفاء کند. نماز تهجد از علامت مصلحان هر امت می باشد، وقت تهجد از اوقات پر ارزش معنویت می باشد،

بروایت از حضرت ابو هریره ﷺ رسول الله ﷺ می فرمایند: افضل ترین نماز بعداز فرائض، نماز تهجد می باشد.

بروایت از حضرت مالک اشعری ﷺ رسول الله ﷺ می فرماید: در بهشت آنچنان بادگیری است که خارجش از داخل و داخلش از خارج قابل مشاهده می باشد، خداوند این محل را برای افرادی مهیا فرموده که مردم را غذا می دهند، سلام را رایج می کنند، مردم در خواب هستند اما آنان مشغول خواندن نماز می باشند.[1]

حضرت اسماءرضی الله عنها روایت می کند که رسول الله ﷺ فرمودند:در قیامت مردم در یک جا جمع می گردند، منادی ندا

---

[1] : ترغیب ص ٤٢٤

می دهد: کجایند آنانیکه پهلوهایشان از رختخوابهایشان جدا بود (یعنی شبها را تهجد می خواندند)،آنان برمی خیزند، اما تعدادشان کم می باشد، چنانچه اینها بدون حساب وارد بهشت خواهند گردید، و از بقیه حساب گرفته خواهدشد.[٢]

بروایت از ابن عباس رضی الله عنهما رسول اللهﷺ می فرمایند: معززترین افراد امت من آنانی هستند که شبها را نماز(تهجد) می خوانند.[٣]

از حضرت سلمان فارسی ﷺ روایت شده که رسول اللهﷺ فرمودند: بر شما نماز تهجد لازم است، زیرا روش انسانهای نیک قبل از شما بوده و ذریعه ی تقرب الهی است، کفاره ی گناهان و مانع از ارتکاب گناهان می باشد. و بهترین محافظی برای امراض جسمانی خواهد بود.[١]

در روایت حضرت سهل بن سعد ﷺ آمده : آگاه باشید شرافت مومن در نماز شب (تهجد) و عزتش در استغناء از مردم می باشد.[٢]

تشریح:

نماز تهجد روش خاصی ندارد، و برای این نماز هم سوره ی به خصوصی مقرر نمی باشد، همانطور که دو رکعت نماز نفل و یا سنت خوانده می شود، این نماز هم به همین صورت خوانده

[٢]: ترغیب ج١ ص ٢٢٦

[٣]: ترغیب ص ١١

[١]: ترغیب ج١ ص ٤٢٨

[٢]: ج١ ص ٤٣١

می شود. این نماز را بطور نشسته هم می توان خواند، حد اقلش دو رکعت و وقتش وقت سحر می باشد (البته اگر کسی قبل از آن وقت بر خاست باز هم نمازی که می خواند نماز تهجد محسوب خواهد شد). به محض اینکه فجر صادق طلوع کرد وقت نماز شب (تهجد) نیز بپایان می رسد.

نماز حاجت

هر گاه برای شخصی مشکلی و یا مسئله خاصی پیش آمد بجای اینکه اظهار غم و اندوه کند، فورا نماز حاجت را خوانده و دعا نماید.

حضرت ابن ابی اوفی رضی الله عنه روایت می کند که رسول الله ﷺ فرمودند: هر گاه برای یکی از شما حاجتی و یا مشکلی پیش آمد، به نحو احسن وضوء بگیرید و دو رکعت نماز بخوانید، (بعد از سلام) درود را بخوانید، سپس این دعا:

لا اله الا الله الحليم الكريم سبحان الله رب العرش العظيم الحمد لله رب العالمين اسألك موجبات رحمتك و عزائم مغفرتك و الغنيمة من كل بر و السلامة من كل اثم لا تدع لي ذنبا الا غفرته و لا هما الا فرجته و لا حاجة هي لك رضا الا قضيتها يا ارحم الراحمين[1]

را بنمائید. (و برای رفع مشکل و نیازتان از الله تعالی طلب رهگشائی نمائید، یقینا این روش برایتان مفید ومثمر ثمر خواهدبود).

---

[1]: ترغیب ج۱ ص ۲۷۳

از حضرت عبد الله بن مسعودﷺ (مرفوعا) روایت شده که نماز حاجت دوازده رکعت است که به صورت دو رکعتی آنها را بخواند، در آخرین تشهد بعد ازدرود و دعای مأثوره به سجده برود و هفت مرتبه سوره ی فاتحه و هفت مرتبه آیه الکرسی و ده مرتبه این کلمات را بخواند:

"" لا اله الا الله لا شریک له له الملک و له الحمد و هو علی کل شیء قدیر""

سپس این دعا را بخواند:

"" اللهم انی اسئلک بمعاقد العزمن عرشک و منتهی الرحمهٔ من کتابک و اسمک الاعظم وجدک الاعلی و کلماتک التامهٔ""

و در قلبش حاجتش را تصور نماید(حاجتش را به الفاظ ذکر نکند زیرا در آنصورت نمازش باطل خواهد گردید.) بعدا سرش را از سجده بلند نماید و سلام بکند.

فضائل، فوائد و برکات تلاوت قرآن مجید

حضرت ابو امامه روایت می کند که رسول الله ﷺ فرمودند:

قرآن را تلاوت کنید، درروز قیامت شفاعت تلاوت کننده اش را می کند[1].

از حضرت ابن مسعود ﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: هر آنکسیکه حرفی از قرآن را بخواند یک نیکی و هر نیکی ثوابش ده برابر می باشد.[2]

از حضرت ابوذر ﷺ روایت است که رسول الله ﷺ فرمودند:

قرآن مجید را تلاوت نمائید، در دنیا نور است و در آخرت ذخیره می باشد[3].

از حضرت ابو هریره ﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند:

خانه هایتان را قبرستان قرار ندهید، شیطان از هر آن منزلی که در آنجا سوره بقره تلاوت می شود فرار می کند[4].

---

[1] :مشکواه ص ١٨٤ ،مسلم

[2] : مشکواه ص ١٨٦، ترمذي

[3] :ابن حبان، فضائل قرآن ص ٢٩

[4] : مشکواه ج١ ص ١٨٤

حضرت عطاء بن ابی رباح ﷺروایت میکند که رسول اللهﷺ فرمودند:

هر کسیکه در ابتدای روز سوره ی یاسین را بخواند، ضرورتهای آن روزش برآورده خواهند شد.[1]

حضرت ابو هریره ﷺروایت می کند که رسول اللهﷺ فرمودند:

در قرآن آنچنان سوره ای است که مشتمل بر سی آیه می باشد، که شفاعت (تلاوت کننده اش) را می کند، تا اینکه وی مورد مغفرت قرار می گیرد، (آن سوره) سوره ی **تبارک الذی** است[2]

تشریح:

تلاوت قرآن از هر ذکر و وردی افضل تر می باشد، تلاوت قرآن و اهمیت دادن به آن مستوجب فوائد و برکات زیادی خواهد بود از قبیل: بر طرف شدن مشکلات و مصائب، حصول تقرب الهی، حصول زندگی مناسب توأم با اطمینان و آرامش کامل معنوی، محفوظ ماندن منزل از حملات شیاطین و جنات و از اثرات سحر و جادو.

امروزه که منازل مملوء از مشکلات و گرفتاریهای فراوان می باشند، از علتهای اساسی اش توجه ننمودن به قرآن و اهمیت ندادن به تلاوت قرآن مجید می باشد.

---

[1] : دارمي، مشكواه ص ۱۸۸

[2] : ترمذي، ابو داود، مشكواه ص ۸۷

می ورزند ودر خدمت شوهرانشان بوده واز آنان طاعت می کنند، قبل از مردان وارد بهشت میگردند.

واقعاً جای رشک است، خصوصا هنگامیکه به همراه فرزندانشان وارد بهشت می گردند.

اگر خوهران ومادران، در حال حاضر زندگی سازنده و شرعی را برگزینند، بدون تردید در فردای قیامت قبل از شوهرانشان وارد بهشت خواهند گردید.

بسی جای تأسف است که در حال حاضر اعتماد از تعالیم شریعت مفقود گردیده و بجای باور واقعی بر قرآن و عمل بر آن فقط به این مقدار اعتماد گردیده که با پیش آمدن مشکلی فورا پیش ملائی رفته تعویذی بگیرند (بحث روی این مسئله نیست که آیا تعویذ جائز است یا خیر، بلکه بحث بر این مسئله است که ما بعنوان یک مسلمان چقدر بر کلام الهی اعتماد واقعی داریم و تا چه حد بر تعالیم قرآن عمل می کنیم).

ادعیه و اذکار مخصوص

دعائي مخصوص زنان:

رسول الله ﷺ به حضرت عائشه رضی الله عنها دعای به خصوصی را به شرح ذیل آموزاندند:

عن عائشه رضی الله عنها قالت دخل علی رسول الله ﷺ و انا اصلی و له حاجة فأبطأت علیه قال یا عائشة علیک بجمیل الدعاء و جوامعه فلما انصرفت قلت یا رسول الله ﷺ وما جمیل الدعآء و جوامعه، قال قولی: اللهم انی اسئلک من الخیر کله عاجله وآجله ما علمت منه و ما لم اعلم و اسئلک الجنه و ما قرب الیها من قول او عمل و اعوذبک من النار و ما قرب الیها من قول او عمل و اسئلک مما سألک به محمد و اعوذبک مما تعوذ منه محمد وماقضیت لی من قضآء فاجعل عاقبته رشدا [1]

---

[1]: حاکم ج۱ ص ۵۲۱، ادب مفرد ص ۱۲٤

تشریح:

حضرت عائشه رضی الله عنها روایت می کند که رسول الله ﷺ به نزد من تشریف آوردند و در آنوقت من مشغول خواندن نماز بودم، در همین ضمن مقداری تأخیر گردید، رسول الله ﷺفرمودند: ای عائشه بهترین و جامع ترین دعا را برگزین (یعنی بعد از نماز دعائی بکن که در برگیرنده ی همه ی دعا ها باشد) بعد از اینکه بعد از نماز فارغ شدم از رسول الله ﷺپرسیدم آن کدام بهترین و جامع ترین دعا می باشد؟ رسول الله ﷺ فرمودند: اینطور بگو: ای بار الها، همه ی خوبیهای دنیا و آخرت را سوال می کنم، چه از آنها آگاهی دارم و یا اینکه اگاهی ندارم، و از همه ی بدیهای دنیا و آخرت پناه می طلبم، چه از آنها آگاهی دارم و یا اینکه آگاهی ندارم، و از تو بهشت وهرآن عمل و قولی که مرا به بهشت قریب گرداند را تقاضا می کنم، و از جهنم و ازهرآن عمل و قولی که به جهنم قریب می کند پناه می خواهم، و هر آنچه را رسول الله ﷺ از تو خواسته من هم می خواهم و از هر آنچه رسول الله ﷺ پناه خواسته من هم پناه میخواهم، و هرآنچه را که درحقم مقدر می نمائی خوبی را مقدر بفرما.

دعائی هنگام وقوع نارحتی

عن ابی هریرة ﷺ قال جآءت فاطمة الی النبیﷺ تسئله خادما فقال لها قولی اللهم رب السموات السبع و رب العرش العظیم ربنا و رب کل شیء منزل التوراة و الانجیل والقرآن فالق الحب والنوی اعوذبک من شر کل شیء انت آخذ بناصیته انت الاول فلیس قبلک شیء وانت الباطل فلیس دونک شیء اقض عنی الدین واغننی من الفقر[1]

ای پروردگار آسمانهای هفتگانه و عرش بزرگ، ای پروردگار ما و پروردگار هر چیز، ای نازل کننده ی تورات، انجیل و قرآن، ای روینده ی هسته و دانه، از هر چیز خراب و بد از تو پناه می طلبم، (آن بنده ایکه) پیشانی اش در اختیار تو می باشد، همان اولی هستی که قبل از تو هیچ چیزی نبود، و آخرین هم خود تو هستی که بعد از تو هیچ چیزی نیست، ظاهر تو هستی که بالای تو هیچ چیزی نیست، و باطن هم تو هستی که علاوه از تو هیچ چیزی نیست، بدهی های ما را ادا بفرما، فقر را با غنا تبدیل بفرما.

---

[1]: ترمذي ج۲ ص ۱۸٦

تشریح:

حضرت فاطمه رضی الله عنها چونکه خدمتگزاری نداشت نارحت بود زیرا کارهای منزل سنگین بود، به همین خاطر از پیامبرﷺ مطالبه ی خدمتگزاری را نمود که در پاسخ رسول الله ﷺاین دعا را فرمودند، لذا معلوم می گردد خاصیت این دعا این است که هر وقت بانوان با مشقات و مشکلات داخلی منزل مواجه شدند همین دعا را بکنند، ان شاء الله خداوند چاره ی مشکلاتشان را خواهند نمود. برای هر زن مسلمان شایسته است، این دعای فاطمه رضی الله عنها را صبح و شام جزء اوراد و اذکار و معمولات خویش قرار دهد.

کلمه ی طیبه

حضرت جابرؓ روایت می کند که رسول اللهﷺ فرمودند: بهترین ذکر """لا اله الا الله"""است"""[1].

تازه نمودن ایمان

حضرت ابو هریرهؓ روایت میکند که رسول الله ﷺ فرمودند: ایمانتان را تازه نمائید، اصحاب فرمودند: چگونه؟ فرمودند: کلمه ی طیبه """لا اله الا الله""" را بکثرت ذکر نمائید.[1]

تشریح:

بر اثر گناهان و اختلاط با محبتهای بی جای دنیا، بر ایمان گویا غبار گناه واقع می گردد، به همین خاطر روش پاکسازی آن را بیان فرمودند که با کثرت ذکر"""لا اله الا الله"""، آنرا می توان تازه نمود، به همین خاطر بندگان نیک و مقرب الهی این کلمه را همیشه ورد زبان خویش قرار می دادند.

---

[1] : ترغیب ص ٤١٥

[1] : ترغیب ٤١٥

قبل از موت بکثرت گفتن کلمه طیبه

از حضرت ابو هریره﷛ روایت شده که رسول الله ﷺ می فرمودند: کلمه ی طیبه""لا اله الا الله"" را بکثرت ورد نمائید، قبل از اینکه بین شما و آن کلمه مانعی پیش آید، یعنی موت.[۲]

علت عدم وحشت وقت سکرات ودر قبر

از حضرت ابن عمر رضی الله عنهما روایت شده که رسول اللهﷺ فرمودند: کسانیکه: کلمه ی طیبه""لا اله الا الله"" را بکثرت ورد می نمایند، نه در وقت سکرات موت وحشتی دارند و نه در قبر، بلکه به خاطر همین ذکر در امنیت خواهند بود.

۲: ترغیب ص٤١٦

محو شدن گناهان

از حضرت انس﷜روایت شده که رسول اللهﷺفرمودند: هر شخصیکه صبح و شام: کلمه ی طیبه""لا اله الا الله"" را(بکثرت) ورد می کند، گناهان موجود درنامه ی اعمالش محو خواهند گردید.[1]

حرکت عرش مستوجب بخشش بنده

حضرت ابو هریره﷜ روایت می کند که رسول اللهﷺ فرمودند: در مقابل عرش الهی ستونی از نور وجود دارد، هر وقت بنده: کلمه ی طیبه""لا اله الا الله"" را ورد می کند، همین ستون به حرکت در می آید، خداوند می گوید خاموش باش، (اما) آن ستون می گوید: چگونه خاموش گردم حالآنکه تاکنون گوینده ی کلمه ی طیبه مورد

[1]: ترغیب ص ٣١٦

مغفرت قرار نگرفته، خداوند میفرماید: وی را مورد بخشش قرار دادم، در آنوقت ستون آرام می گردد[۲] .

سعی شود حداقل صبح و شام صدمرتبه کلمه ی طیبه ورد زبان باشد.

فضیلت سبحان الله و بحمده

از حضرت ابن عمر رضی الله عنهما روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: هر کسیکه""سبحان الله و بحمده"""را صد مرتبه بخواند، برایش یکصد و بیست وچهار هزار نیکی نوشته خواهد شد.[۱]

حضرت ابو هریره‌ رضی الله عنه روایت می کند که رسول الله‌ﷺ فرمودند: هر کسیکه ""سبحان الله و بحمده""" را صد مرتبه بخواند، گناهانش بخشیده خواهند شد اگر چه به اندازه ی کف آب دریا باشند.[۲]

---

[۲] : بزار، ترغیب ص ٤١٦

[۱] : ترغیب ص ٤٢١

[۲] : ترغیب ج۳ ص ٤٢٢

فضیلت کلمه ی سوم

حضرت سمره بن جندب﷜ روایت می کنند که رسول اللهﷺ فرمودند: خداوند این چهار کلمه را بسیار دوست دارند:

""""سبحان الله، الحمد لله، لا اله الا الله و الله اکبر""""

از حضرت ابن عباس رضی الله عنهما روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: که بوته ی بهشت """**سبحان الله، الحمد لله، لا اله الا الله و الله اکبر**""" می باشند.[۳]

از حضرت انس﷜ روایت شده که رسول اللهI فرمودند: از ذکر نمودن """**سبحان الله، الحمد لله، لا اله الا الله و الله اکبر**""" گناهان محو می گردند، همانطور که برگهای (خشک) درختان می ریزند.

بهشت میدانی صاف است باغهای بهشت از ورد همین کلمات آباد و سرسبز خواهند گردید.

---

[۳]: ترغیب ج۳ ص ٤٢٤

زن نیکو نصف دین می باشد

عن انس بن مالك ﷺقال قال رسول الله ﷺمن رزقه الله امرأة صالحة فقد اعانه علي شطر دينه فليتق الله في الشطر الثاني[1]

از حضرت انس بن مالکﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: خداوند هر کسی را زن نیکو سیرت عنایت نمود، گویا در نصف دین وی را اعانت فرمود، و در اختیار نمودن نصف دیگر دین، تقوی و خوف الهی را برگزیند.

تشریح:

در این روایت زن نیکو سیرت نصف دین قرار داده شده، یقینا به میمنت اینچنین زن پرهیزگاری، انسان در دنیا و آخرت رستگار خواهد گردید، و فائده اش در دنیا بدین صورت خواهد بود که بر اثر مهر و محبت، زندگی زناشوئی به بهترین صورتی سپری خواهد شد. تربیت فرزندان به بهترین کیفیتی صورت خواهد گرفت. و

[1] {مجمع ج٤ ص٢٧٥ ،ج١٦ ص١١٦}

فضیلت کلمه چهارم

حضرت ابو هریره﷛روایت می کند کـه رسـول الله ﷺ فرمودنـد: هـر شخصیکه """ **لا اله الا الله لا شریک له له الملک و لـه الحمـد و هو علی کل شیء قدیر**""" را روزانه صد مرتبه بخواند به انـدازه ی آزادی ده غلام بـه او اجـر و ثـواب خواهـد رسـید، در طـول روز از حملات جنها و شیاطین در امن خواهـد بـود، در آن روز کـسی از او بالاتر نخواهد بود مگر اینکه بیش از آن عمل بکند[1]

فضیلت ذکر سید الاستغفار

حضرت شداد بن اوس﷛کـه رسـول الله ﷺ فرمودنـد: ایـن سـید الاستغفار است، هرکسیکه بـر آن اعتقـاد نمـوده شـب هنگـام آن را بخواند، اگر در همان شب وفات نماید وارد بهشت خواهد گردید، اگـر

---

[1]: ترغیب ج۳ ص ٤٤٩ ، بخاري ص ٩٤٧

بامداد آنرا با اعتقاد کامل بخواند و در همان روز وفات نماید وارد بهشت خواهد گردید[۲]

دعای سید الاستغفار

اللهم انت ربی لا اله الا انت خلقتنی واناعبدک وانا علی عهدک وعدک ماستطعت اعوذبک من شرماصنعت ابوء لک بنعمتک علی وابوء لک بذنبی فاغفر لی فانه لا یغفر الذنوب الا انت[۱]

ای خدایا !

پروردگار تو هستی، غیر از تو کسی دیگر معبود نیست، تو مرا پیدا فرموده ای، فقط بنده ی تو ام، طبق استطاعت و توانم بر عهد و وعده ی توام، از عملکردهای بد خویش پناه می طلبم، نسبت به همه ی نعمتهایت که بر من هستند اقرار می نمایم، مرا مورد لطف و بخشش قرار بده، زیرا بغیر از تو کسی نمی تواند گناهان را ببخشد.

سعی شود این دعا را حفظ نمائید و صبح وشام آنرا ورد زبان خویش قرار دهید تا از برکات خاص آن برخوردار بشوید.

۲: بخاري ص ۹۳۳

۱: ابن ماجه، ص ۲۷۶ ، ابو داوود ص ۶۹۱، بخاري ج۲ ص ۹۳۳

استغفار و فوائد آن

حضرت انس بن مالکﷺ روایت می کند که رسول اللهﷺ فرمودند: هر شخصی که روزانه هفتاد مرتبه استغفار بخواند خداوند صد گناه وی را مورد بخشش قرار می دهند.[۲]

رسول اللهI هم روزانه صد مرتبه استغفار می نمودند

حضرت اغز المزنیﷺ می فرماید که رسول اللهﷺ فرمودند: ای مردم استغفاربنمائید، من در هر روز صد دفعه استغفارمی گویم[۱]

نسخه ی رهائی از غم و اندوه و آمدن رزق از غیب

حضرت عبد الله بن عباس رضی الله عنهما روایت می کند که رسول اللهﷺ فرمودند: کسیکه بطور مواظبت روزانه استغفار نماید خداوند او را از هر رنج و غم نجات خواهند داد، موجب رهگشائی هر

[۲]: ترغیب ج۳ ص ٤٧١

[۱]: مشکواه ص ۲۰۳

مشکلی خواهد بود، از آنچنان جائی مسئله رزقش حل خواهد گردید که گمان آنرا هم نمی کند.[۲]

کسیکه می خواهد از نامه ی اعمالش خوشحال بشود

از حضرت زبیر ﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: هر کسی که می خواهد نامه اعمالش وی را خوشحال نماید به کثرت استغفار نماید.[۳]

---

[۲] : ترغیب ج۲ ص ٤٦٨

[۳] : ترغیب: ج۲ ص ٤٦٩

تسبیح فاطمی

"" تسبیح فاطمی تسبیح بسیار معروف و مشهور می باشد،که در بر گیرنده فضائل کثیری می باشد، این هدیه را رسول الله ﷺ به لخت جگرشان حضرت فاطمه رضی الله عنها هنگامیکه برای تقلیل مشکلات و دشواریهای کارهای منزل مطالبه ی خدمتگزاری را نموده بودند، عنایت فرمودند.

چنانچه رسول الله ﷺ به دختر گرامیشان فرمودند: بجای خدمتگزار آنچنان وردی تو را عنایت کنم (که مفادش به مراتب از خدمت خدمتگزاران بیشتر و جاودانی باشد)، هر گاه شما بر رختخواب قرار می گیرید سی وسه مرتبه **الله اکبر**، سی و سه مرتبه **سبحان الله** و سی وسه مرتبه **الحمد لله** بگوئید، این ورد برایتان از خدمتگزار بهتر خواهد بود[1]

در روایتی آمده که سی وچهار مرتبه **الله اکبر** بگوئید با این تفصیل صد مرتبه خوانده خواهند شد.

تشریح:

در باره ی تسبیح فاطمی تأکید و فضیلت زیادی وارد شده، حافظ ابن تیمیه می فرماید: کسیکه بر این ذکر مداومت داشته باشد

---

[1] : بخاري ص ۹۳۵

در کارهای سخت و سنگین، احساس خستگی نخواهد کرد، مـلا علـی قاری نوشته که: خواندن این تسبیح هنگام خواب باعث رفع خـستگی و سستی و زیادی قوت و نیروخواهد شـد. ایـن تـسبیح بـرای زنـان بسیارمفیدمی باشد، خصوصا برای رفع کارهـای سـنگین و دشـوار منزل.

اذکار صبح وشام

(۱): در روایتی حضرت ابو ایوبﷺانصاری می فرماید که رسول الله ﷺ فرمودند: هر شخصی که این ذک:

لا اله الا الله وحده لا شریک له له الملک و له الحمد یحیی و یمیت و هو علی کل شیء قدیر

را ده مرتبه صبح و ده مرتبه شام بخواند، ده گناه از وی مورد بخشش و ثواب آزادی ده غلام را حاصل می نماید و از شیطان و کلیه ی مشکلات در امان خواهد ماند.[1]

(۲): از حضرت ابو درداءﷺروایت شده که رسول اللهﷺ فرمودند:هر کسی این دعا:

اللهم انت ربی لا اله الا انت علیک توکلت و انت رب العرش الکریم ما شاء الله کان و ما لم یشأ لم یکن لا حول ولا قوۀ الا بالله العلی العظیم اعلم ان الله علی کل شی قدیر و ان الله قد احاط بکل

---

[1]: ترغیب ص ٤٥٥

شیء علما اللهم انی اعوذ بک من شر نفسی و من شر کل دابة انـت آخذ بناصیتها ان ربی علی صراط مستقیم

را صبح بخواند تا شب و اگر شب بخواند تا صـبح از هرگونـه مصیبت و حادثه و سایر مشکلات در حفاظت الله خواهد بود.[۲]

[۲] : الدعاء للطبراني ص ٢٤

برخی از ادعیه ی مخصوص زنان

حضرت ام هانی رضی الله عنها می فرماید یکدفعه رسول الله ﷺ تشریف آوردند، عرض نمودم یا رسول الله ﷺ من پیرزال و ضعیف شده ام، وظیفه ای بفرمائید تا نشسته آنرا انجام بدهم، رسول الله ﷺ فرمودند: صد مرتبه ""**سبحان الله**"" بگو، به اندازه ی آزادی صد غلام عرب مستحق اجر و ثواب خواهید شد. صد مرتبه"" **الحمد لله**"" بگو، اجرش به اندازه ای است گویا صد اسب را با همه ی تجهیزات جنگی به جبهه ی جهاد تقدیم داشتی، صد مرتبه ""**الله اکبر**"" بگو، گویا صد شتر را در راه خدا قربان نمودی وآنها مورد قبولیت خداوند قرار گرفتند، صد مرتبه "" **لا الـه الا الله**"" بگو ، ثوابش همه زمین و آسمان را در بر خواهد گرفت.""[1]

تشریح:

براین حدیث عمل کردن چقدر آسان می باشد و کسیکه بر آن عمل می کند مستحق اجر و پاداش بیشماری خواهد گردید.

حضرت ام سلیم رضی الله عنها می فرماید که به رسول الله ﷺ عرض نمودم: به من عملی را بفرمائید که بعد از سلام دادن از نماز به توسط آن دعا نمایم، رسول الله ﷺ فرمودند: (بعد از سلام دادن)

---

[1]: ابن ماجه ، ترغیب ص ٤٢٦

ده مرتبه "**سبحان الله**"، ده مرتبه " **الحمد لله**"، ده مرتبه "**الله اکبر**" بگو و بعد از آن هر دعائی می خواهی بکن.[۱]

ازحضرت جویریه رضی الله عنها روایت شده که رسول الله ﷺ بعد از نماز صبح از کنار وی رد شدند، هنگام چاشت که تشریف آوردند مرا در همین حالت دیدند که نشسته ام و دارم ذکر می کنم، پرسیدند: صبح که از تو جدا شدم مشغول ذکر نمودن بودی، و اکنون هم در حال ذکر کردن می باشی، گویا از صبح تا بحال مشغول ذکر نمودن بوده ای، گفتم: آری.

رسول الله ﷺ فرمودند: وقتی از تو جدا شدم این چهار کلمه **سبحان الله و بحمده عدد خلقه و رضا نفسه و زنه عرشه و مداد کلماته** را سه مرتبه ورد نمودم، اگر ثواب اینها را وزن کنی از ثواب ذکر های تو بیشتر خواهند بود.[۱]

---

[۱]: ترمذي، فضائل ذکر ص ۱۵۲

[۱]: مسلم، مشکواه ص ۲۰۱، ترغیب

ثمره اش در آخرت بدین صورت می باشد که در امـور دینـی بـرای شوهرش بهترین یاوری خواهد بـود، طوریکـه در اجـراء و اقامـه ی عبادات برای شوهر سهولت زیـادی وبـرای انجـام عبـادات موقـع و فرصت بیشتری فراهم خواهـد گردیـد. بـر اثـر اصـلاح اخلاقـی زن، امکانات فساد و فحشاء ومنکرات در منزل کلاً محو و یا بـه حـد اقـل خواهد رسید، فرزندان به گونه ای نیک و صالح می گردند که موجب خنکی چشمان والدین در دنیا و موجب صـدقه ی جاریـه ای بـرای آخرت آنان خواهند گردید. و در حال حاضر نعمت زن نیکـو سـیرت بسیار پر ارزش خواهد بود.

دعای کفاره ی مجلس

عموما در مجالسی که چند زن دور هم می نشیند لازما ،سخنان نامناسب و خلاف شرع به گونه ای مطرح می گردد، و سخنان دنیوی به کثرت به میان می آید، در ارتباط با آخرت، شریعت و سنت اصلا سخنی بمیان نمی آید، در احادیث در حق اینچنین مجالسی وعید های سختی وارد شده، و در قیامت اینچنین مجالسی باعث حسرت و ندامت خواهند بود، بنابراین قبل از برخاستن هر مجلسی باید دعای اختتام مجلس را خواند، ان شاء الله این دعا کفاره ی مجلس قرار خواهد گرفت.

حضرت ابو هریرهﷺ روایت می کند که رسول اللهﷺ فرمودند: در هر مجلسی که سخنان نامناسبی بمیان آید، قبل از برخاستن اگر این این دعا""" **سبحانک اللهم و بحمدک اشهد ان لا اله الا انت استغفرک و اتوب الیک"""** را بخواند گناهانش مورد بخشش قرارخواهد گرفت [1]

---

[1] : ترمذي ج۲ ص ۱۸۱، ترغیب ص ٤١١

درود پاک

از حضرت انس﵁ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند:

هر آن کسیکه بر من یکدفعه درود بفرستد خداوند بر او ده رحمت نازل می فرماید، ده گناه را می بخشد و ده درجه از درجاتش را بلند می فرماید[۲].

از حضرت ابن مسعود﵁ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند:

همان شخصی به نسبت دیگران به من نزدیکتر خواهد بود که از همه بیشتر درود بفرستد[۳]

از حضرت جابر﵁ روایت شده (که رسول الله ﷺ فرمودند): هر کسی روزانه صد مرتبه درود بر من بفرستد صد خواسته (آرزو) از او بر آورده خواهد شد، صد خواسته در ارتباط با آخرت و سی خواسته دیگر نسبت به دنیا[۱]

از حضرت ابو هریره ﵁ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند:

هر کسیکه در روز جمعه بعد از نماز عصر قبل ازاینکه از جایش برخیزد این درود """**اللهم صل علی محمد النبی الامی و علی آله و**

---

[۲]: جلاّء الافهام ص ۲٤، زاد الابرار

[۳]: ترغیب ج۲ ص۵۰۰

[۱]: جلاّء الافهام ص ۳٤ ، زاد الابرار ص ٤۳

سلم تسليما"""را بخواند، گناهـان هـشتاد سـال وی مـورد بخـشش قرار گرفته و ثواب هشتاد سال برایش نوشته خواهد شد."""[٢]

تشریح:

درود پاک دارای فضائل بیشماری می باشـد و موجـب فوائـد و برکات بیشماری خواهد بود، سعی شود که درود شریف صد مرتبـه صبح و صد مرتبه شام ورد گردد، در غیر اینصورت حد اقل روزانه حتمـا ده مرتبـه درود فرسـتاد شـود، بـه همـراه درود، اذکـار و ادعیه های دیگری که قبلا از آنها ذکری بمیان آمد بر آنهـا نیـز عمـل گـردد، همـانطور در ارتبـاط بـا کارهـای دنیـوی هیچگونـه سـستی نمی کنیم بلکه سعیمان بر این خواهد بود کـه هـر کـاری را مرتـب و سر وقت انجام بدهیم بـه همـین صـورت در مـورد خوانـدن درود و اذکار و ادعیـه هـا مواظبـت داشـته باشـیم، یقینـا بـا نتـایج خـوب و ارزنده و خوبی مواجه خواهیم شـد، و در قیامـت بـا آرامـش خـاطر بیشمار و جاودانی روبرو خواهیم شد. بجای سخنان زشت و ناگوار باید دهانمان با همین ذکر و اوراد و ادعیه ها باید تـر و تـازه باشـد، برای آگاهی هر چه بیشتر از ادعیه و اذکار و درود، میتـوان از کتـب و رساله هـای مربـوط بـه راز و نیـایش و مناجـات مقبـول اسـتفاده بیشتر نمود، خداوند به جمیع توفیق عمل تـوأم بـا اخـلاص در عمـل عنایت فرماید. آمین.

---

[٢]: القول البدیع ص ٥١

اللهم تقبل هذا الکتاب لامۀ محمد و اجعله لنا ذخـرا و وسـیلۀ نجاۀ بیوم القیامۀ بفظلک و بکرمک یا ارحم الراحمین.

منتظر دعاهای خیر وسازنده ی شما

(مولانا مفتی) محمد ارشاد القاسمی بهاگل پوری

استاد حدیث در مدرسه ی دینی ریاض العلوم گورینی در جون پور

١٥ محرم ١٤٢١ ه ق

سخن پایانی

از مترجم:

"" از اینکه توفیق یافتم این مجموعه ی علمی و تحقیقی که نوید بخش اصلاح زن مسلمان می باشد را به فارسی ترجمه نمـایم شـکر و سپاس پرودگار را بجای می آورم.

زیرا اگر توفیقات حضرت حق شامل حال نمی بود هرگز موفق به این سعی ارزنده معنوی نمی شدم.

امیدوارم خداوندآنرا مورد مقبولیت قرار داده وآنرا مرهم شـفا بخشی برای مادران وخواهران و دختران پاکدامن جامعه ی اسـلامی قرار بدهند و آنرا با دیدی سازنده، مورد مطالعه قرار بدهند تا اینکـه گمشده های خویش را باز یافته و آنها را در بغل عمل و اصلاح قرار بدهند.

ضـمنا لازم اسـت از کلیـه ی دوسـتان و سـرورانی کـه در کـار ترجمـه و ویـرایش ایـن مجموعـه همکـاری لازم را داشـته انـد، تـشکر بنمـایم و در حقـشان فقـط اینقـدر مـی تـوانم

بگویم خداوند اسباب رستگاری و خوشبختی در دنیا و آخرت را برایتان مقدر فرمایند، آمین.

﴿ وما ذالک علی الله بعزیز ﴾

۱۴۲۴/۸/۱

یکم شعبان سال یک هزار و چهارصد و بیست و چهار از ترجمه ی این کتاب از اردو به فارسی فارغ شدم.

(مولوی)یارمحمد امراء

استاد مدرسه ی دینی اشاعت التوحید شهرستان سراوان

فهرست عناوین

زن نیک سرمایه بزرگی می باشد

عن ابی امامهٔ ﷺ قال رسول الله ﷺ لمعاذ بن جبل ﷺ یا معاذ و قلبا شاکرا و لسانا ذاکرا و زوجهٔ صالحهٔ تعینک علی امر دنیاک ودینک خیر ما اکتسبته الناس[1]

حضرت ابو امامه ﷺ می فرماید که رسول الله ﷺ به حضرت معاذ بن جبل ﷺ فرمودند: ای معاذ، قلبی سپاسگزار، زبانی ذکر کننده، و همسری نیک که در امور دین و دنیا یاور تو باشد، از هر آنچه که مردم (از مال و ثروت) حاصل می کنند بهتر می باشند.

تشریح:

یعنی آن زنی که موجب یاوری در امور دینی و دنیا باشد، سرمایه ی بزرگی خواهد بود، زیرا بخاطر آن، دنیا هم به نحو احسن خواهد گذشت و در امور دینی شوهر را کمک خواهد نمود، خصوصا در اختیار نمودن تقوی و باز داشتن از منکرات و امور

---

[1] طبرانی، مجمع ج٤ ص ٢٧٦

غیر اخلاقی و غیر شرعی، نسبت به امور خیریه بهترین تشویق کننده ای ثابت خواهد گردید. واقعا از آن سرمایه ای که موجب فلاح و رستگاری در دین و دنیا می گردد، چه سرمایه ای می تواند برتر و بهتراز باشد باشد. اما اگر خدای نکرده زنی بد کردار باشد، نه تنها اینکه خودش مرتکب منکرات و منهیات خواهد گردید، بلکه شوهرش را هم به گناه آلوده خواهد نمود.

بطور مثال زنی که بی حجاب باشد، خودش را آرایش داده و در کوچه و بازار خواهد گردید، اگر در منزل تلوزیون نباشد، فورا شوهرش را به خریدن آن مجبور خواهد نمود. فرزندان بر اثر نبودن فضای معنوی و دینی، از احکام و امور دینی فاصله خواهند گرفت، و منزل به یک فضای جهنمی تبدیل خواهد گردید، تا جائیکه موجب کشاندن شوهر و فرزندان به جهنم نیز خواهد گردید.

علاوه از اینها، افرادی بیشماری را به همراه خودش به جهنم خواهدبرد. اگر چه برخی بر اینچنین زندگی به ظاهر خشنود می باشند، اما بدون تردید در فردای روز قیامت بجز ندامت و افسردگی چیزی دیگر عائدشان نخواهد گردید.

شایسته ترین زن

عن انس ﷺ (مرفوعا) خیرُنِسائکُم العفیفةُ الغلمةُ عفیفةٌ فی فرجها غلمةٌ علی زوجها[1]

ازحضرت انس ﷺ مرفوعا روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: از میان زنان، همان زنی بهتر است که پاکدامن و محبت کننده باشد، عزت وناموسش را حفاظت کننده و نسبت به شوهرش بسیار محبت کننده و با وی بسیار عشق بورزد.

تشریح:

از این روایت معلوم می گردد زنی که نسبت به شوهرش عشق می ورزد و با وی اظهار محبت می کند، در نزد الله و رسولش ﷺ بسیار محبوب و گرامی می باشد. در حدیث شریف زنانی را که با شوهرانشان محبت واقعی دارند مورد ستایش و تعریف قرار داده است. زنان بهشتی نیز نسبت به شوهرانشان، بیش از حد با آنان محبت می ورزند، حالآنکه در بهشت مانند دنیا محتاج امور معیشتی

---

[1] کنز ج۱٦ ص ۱۷۰

نمی باشند. در حال حاضر اینچنین زنانی بسیار کم خواهند بـود کـه با شوهرانشان به خاطر شوهر بودنشان محبت ورزند، بلکـه روابـط زناشوئی بیشتر با در نظر گرفتن امور دنیوی بر قرار می باشـد، بـه همین خاطر مادامیکه اغراض دنیوی مد نظـر مـی باشـند، آن روابـط ادامه خواهند داشت، اما به محـض اینکـه آن اغـراض از بـین رفتنـد، پیوند زناشوئی و خـانوادگی از هـم خواهـد پاشـید. بنـابراین بـه آن محبتی که بخاطر اغراض دنیوی برقرار مـی باشـد، در حقیقـت آنـرا نمی تـوان محبـت واقعـی نـام نهـاد، زیـرا اینچنـین روابطـی ثبـات و پایداری نخواهد داشت، بنابر این سعی و تلاش باید به گونه ای باشد که روابط زنا شوئی بـر محـور محبـت واقعـی و بـدور از هـر گونـه انگیزه ای باشد تا در زندگی ابدی بهشت نیز همین روابط پـا بـر جـا باشد.انشاء الله

اندک بودن زنان نیک سیرت

عن عائشة ﷺ ان النبی ﷺ قال ان مثل المرأة المومنة فی النساء کمثل الغراب الاعصم فی الغربان[1] .

از حضرت عائشه ﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: مثال زن ایماندار بین (سایر) زنان، مانند آن کلاغ با بال سفید است که در میان کلاغها موجود می باشد.

ابو امامه ﷺ رفعه قال رسول الله ﷺ مثل المرأه الصالحه فی النساء کمثل الغراب الاعصم قیل یا رسول الله ﷺ وما الغراب الاعصم قال الذی احدی دیه بیضاء[2].

حضرت ابوامامه ﷺ از رسول الله ﷺ روایت می کند که مثال زن نیک و صالح در میان زنان، همانند غراب اعصم است، پرسیده شد

---

[1] مختصرا مطالب عالیه ج۲ ص ۲۱

[2] مطالب عالیه ج۲ ص ۵۷

مقدمه ی مترجم:

پیدایش انسان بی هدف نبوده و نمی باشد، زیرا همین ساختار ظاهری و باطنی اش، بیانگر کنه واقعی وی می باشد، از آنجا که به آرمان و معنویت خاصی باور داریم، لازما محور سخن در ارتباط با همین حقیقتها متمرکز خواهد بود.

هر وقت به تاریخ پر فراز و نشیب انسان نگریسته شود این واقعیت به خوبی روشن می گردد که برای پاسداری از ارزشهای والای انسانی، بندگان مقرب و مخلص الهی جهت رهائی انسانهای در بند، خویشتن را چگونه سپر قرار داده بودند، تا جائیکه بسا اوقات طعمه ی جریانها و اشخاصی قرار می گرفتند که از ناحیه ی آنان احساس خطر می نمودند.

خداوند برای نجات و ارج نهادن به ارزشهای انسانی، محبوبترین بندگانش را در لوای انبیاء و اولیاء قربان نمودند تا گمراهان، حقیقت را یافته واز بندگان خالص الهی قرار گیرند. از برنامه های اساسی پیامبران الهی، برچیده ساختن بساط ظلم و زور از روی زمین بود. از آن بربریت و ظلمتی که قبل از ظهور اسلام بر جامعه ی بشری حاکم بود یکی در ارتباط با ضیاع حقوق حقه ی زنان بود، زیرا در آن مدت، جامعه ی زنان محکوم به فنا و نابودی

که یا رسول الله ﷺ غراب اعصم چه است؟ فرمودند: کلاغی که در یکی از بالهایش سفیدی می باشد.

تشریح:

در این حدیث به این امر اشاره شده است که شمار زنان نیک بسیار کم می باشد، یعنی آن زنانی که اعمال یک زن بهشتی را باید انجام بدهند بسیار اندک خواهند بود، واقعا این ارشاد رسول الله ﷺ در این زمان بوضوح باثبات رسیده، همانطور که کلاغ با پرهای سفید و سیاه در دسترس نمی باشد به همین صورت نمونه ی زنان، با عملکرد زنان بهشتی بسیار اندک میباشد.

زیرا مراعات و محافظت نمودن از نگاهها و قلب، مراعات نمودن حجاب، دوری جستن از سایر منکرات برای یک زن بسیار مشکل می باشد.

رجحان و تمایل تقوی و ترس الهی بسیار اندک میباشد.

بالفرض از شوهر اطاعت می کند، اما در اقامه ی نماز سهل انگاری می کند، اگر در اقامه ی نماز پایبند باشد، اما در ادای زکات کوتاهی می کند، اگر در انجام این عبادت مواظبت می کند، اما در موارد غیر اخلاقی دیگر از قبیل حسادت، سخن چینی، غیبت، بغض وکینه مبتلا می باشد.

به ظاهر اگر اخلاقش خوب باشد، اما گرفتار عدم رعایت حجاب می باشد، احیانا اگر در همه ی این موارد عامل باشد، اما رابطه اش

با شوهرش خوب نمی باشد و با خشنوت و برخورد منفی با او پیش می آید.

در هر صورت با اعمالی غیر مطلوب و ناشایست به گونه ای گرفتار می باشد.

اما یک زن خوشبخت همان کسی خواهد بود که در وضعیت بسیار پیچیده و بحرانی، خویشتن را در یابد و در پی آنچنان اعمالی باشد که موجب نجات و رستگاری وی در دنیا و آخرت گردد.

چگونگی برابر بودن عمل یک زن صالح با عمل هفتاد صدیق

عن ابن عمرﷺ عن النبیﷺ قـال ... وان مثـل عمـل المـرأه المومنـه کمثـل عمـل سـبعین صـدیقا وان عمـل المـرأه الفـاجر کفجورالف فاجر

حضرت ابن عمرﷺ روایت میکند که رسول اللهﷺ فرمودند:

عملکرد یک زن مؤمن برابر با عمل هفتاد نفر از صدیقان خواهد بود و عمل شنیع و زشت یک زن فاسق و فاجر برابر با عملکرد منفی هزاران مرد بزهکار و بدکردار خواهد بود.

تشریح:

نگاه کنید که در این روایت مقام و مرتبه ی یک زن مؤمن تا چـه حـد بیـان گردیـده، و ثمـره ی عملـشان برابـر بـا عمـل چـه کـسانی مـی باشد.آیا می دانید که یک زن صالح چه کسی می باشد؟ آری!

وی همان زنی خواهد بود که متقی و پرهیزگار باشد، از ارتکاب هر نوع گناهی اجتناب ورزد و فرائض و واجبات را بـه موقـع بجـای آورد.

به خوبی متوجه باشید که دوری جستن از گناهان، اساس مهم تقوی و اصلاح می باشد، بنابراین از ارتکاب گناهان دوری جوئید گرچه به ظاهر اعمال نیکش کم باشند، بهتر از این خواهد بود که اعمال نیکش فراوان اما از ارتکاب گناهان دوری نمی کند.

بطور مثال نماز می خواند، زکات می دهد، قرآن مجید را تلاوت می کند، اما از سوی دیگر اصول شرعی حجاب را مراعات نمی کند، با نامحرمان با بی احتیاطی پیش می آید، و یا مرتکب یک سری اعمال و مواردی می گردد که از روی شریعت جوازی ندارند. یقینا اینچنین اعمال به ظاهر بسیار خوبی به همراه این همه امور غیر شرعی اثر خاص و مطلوبی را بدنبال نخواهند داشت.

مثالش را باید اینطور فهمید که شخصی بهترین غذاها و میوه ها و نوشیدنی ها را تناول فرمود، اما بر سر آنها مقداری نفت و یا بنزین را سر کشد، در اینصورت از اینچنین غذائی چه سودی عائدش خواهد گردید، به همین صورت به همراه اعمال نیک، اگر شخصی مرتکب گناه گردد، ثمره ی اعمال نیکش نمایان نخواهد گردید.

خواهران محترم!

از همین امروز از گناهان باز آئید و از ته دل توبه نمائید، زیرا با متحمل شدن یک سری مشکلات و ناگواریها ان شآء الله در فردای روز قیامت خوشبخت و سر افراز خواهید گردید.

زنان دنیا از حوریان بهشتی برتر خواهند بود

عن ام سلمة ﵂ قلت یا رسول الله ﷺ أ نساء الدنیا افضل ام الحور العین قال نسآء الدنیا ،فضل من الحور العین کفضل الظهارۀ علی البطانۀ قلت یا رسول الله ﷺ و بما؟ قال لصلاتهن وصیامهن وعبادتهن الله عز وجل[1]

حضرت ام سلمه ﵂ از رسول الله ﷺ سوال نمود یا رسول الله ﷺ آیا زنان دنیا برترند یا حور عین؟ رسول الله ﷺ فرمودند: برتری زنان دنیا بر حور عین همانند برتر بودن لباس رو (ظاهری) بر لباس زیر (استر) می باشد، (حضرت ام سلمه رضی الله عنها) فرمود برای چه؟ رسول الله ﷺ فرمودند: بخاطر نمازش، روزه اش و بندگی پروردگارش.

تشریح:

مقصود این است همان زن دنیائی که نماز، روزه و سایر مقتضیات ایمانی اش کامل می باشند از حور عین بهتر و برتر

۱: مختصر عشره النساء ص۰ ٥٤ ،طبراني.

می باشد، علتش همین است که حور عین در بهشت پیدا شده و در آنجا نام و نشانی از عمل نمی باشد؟ زیرا جایگاه هر عملی فقط در دنیا می باشد، حال آنکه حوران از پاداشهای جاودانی و قرب الهی اعمال و عبادات محروم می باشند. واقعا اگر زنان دنیا، خویشتن را دریابند و پرودگارشان را از خویشتن راضی گردانند، صاحب آن مقام و مرتبه ای خواهند شد که حوران هم از آن محروم می باشند. و شما نباید این احساس را بکنید که حور عین در بهشت پیدا شده لذا از ما برتر می باشد.

خواهران مسلمان!

آن لذت و جایگاهی را که شما در آخرت حاصل می کنید هرگز حوران آن را حاصل نخواهند کرد، زیرا آنها هیچگونه سختی و مشقتی ندیده و نچشیده اند تا حقیقت واقعی خوشیها و لذتها را در یابند، اما از آنجا که شما هر گونه مشکلات و نا گواریها را در دنیا دیده و چشیده اید، به خوبی در بهشت لذت واقعی نعمتها و خوشیها را خواهید چشید.

اصحاب دربهای هشتگانه ی بهشت

عن ابی هریره ﷺعن رسول الله ﷺ ایَّمَا امرأةٍ اتقت ربها و حفظت فرجها فتح لها ثمانیهٔ ابواب الجنهٔ قیل لها ادخلی من حیث شئت.[1]

از حضرت ابو هریره ﷺروایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: هر آن زنی که از الله (در مورد گناه بترسد و مرتکب گناه نشد) و از عفت و حیاء خویش حفاظت کند و از شوهرش اطاعت نماید، برای اینچنین زنی هر هشت دروازه ی بهشت گشوده خواهند شد و به او گفته خواهد شد از هر دروازه ای که می خواهی، می توانی از آنجا وارد بهشت بشوی.

تشریح:

بهشت هشت دروازه دارد، اهل بهشت بنابر اعمال مخصوصشان از هر دری که بخواهند می توانند از دروازه های بهشت وارد بشوند، عموما مردم، مستحق ورود بهشت از یک دروازه می شوند، اما عملکرد برخی از مردان و زنان به گونه ای می باشد که هر هشت دروازه ی بهشت برایشان گشوده خواهد

١: مجمع الزوائد ج٤ ص٣٠٦

گردید، البته اختیار کلی از خودشان می باشد که از چه دروازه ای وارد بهشت شوند. اما همان زنانی جزو این گروه رستگاران تام الاختیار قرار خواهند گرفت که دارای سه صفت زیر باشند.

(۱): **زندگی توأم با تقوی و خشیت الهی**: یعنی از هر چیز ناجائز و از هر آنچه که شریعت محمدی ممانعت فرموده، باز می آیند، مانند مواظبت نمودن بر نمازهای پنجگانه، خصوصا نماز صبح، دادن زکات زیور هایشان به شرط اینکه به حد نصاب زکات رسیده باشند، با کسی خصومتی نداشته باشند، کسی را لعن و نفرین نکنند، بی جهت اظهار احسان مندی نکنند، بی حجاب و بی پرده نباشند، از مردان نا محرم و بیگانگان جداً پرهیز نمایند، با خویشاوندان هیچگونه بغض و کینه ای نداشته باشند، از بیماری مهلک غیبت دوری نمایند، از تماشا کردن تلویزیون دوری جویند، از ارتکاب بدعات به هر صورت ممکن ممانعت ورزند، در صورت ارتکاب بدعت و یا هر نوع گناهی دیگر، فورا توبه نمایند.

(۲): علاوه از شوهرش نگاهش بر بیگانگان نباشد، از طریق تلویزیون و فیلمهای سینمائی و ویدوئی اخلاق خویش را از بین نبرند، به هر طریق ممکن از عزت و شرافت خویش محافظت فرمایند.

(۳): از هر دستور شوهر(اگر ممانعت شرعی نداشته باشد) اطاعت نمودن، در اجرای اوامرات شوهر سستی ننماید و بدنبال هیچگونه بهانه و عذرهای بی جا نباشد. مثلا طبق میل شوهر کارها را سر وقت و مطابق با خواست و ضرورت انجام بدهند. بطور مثال

از حالات روحی شوهرش آگاهی کامل دارد مبنی بر اینکه شوهر غذای گرم میل دارد، با آب گرم می خواهد وضوء بگیرد، لذا در همچنین مواردی قبل از اینکه شوهر دستوری بدهد، باید طبق خواست شوهر این موارد باید انجام پذیرد.

ای مادران و خواهران محترم!

برای حصول آن مراتب عالیه، سعی کنید این هر سه موارد را به نحو احسن بجای آورید، مهمتر از همه همان دوری جستن از گناهان می باشد، با متحمل شدن مشکلات موقتی دنیا، برای همیشه در آخرت رستگار و جزو همان افرادی قرار خواهید گرفت که هر دروازه ی بهشت شما را فرا خواهد خواند تا از آن دروازه وارد بهشت بشوید.

همسر موافق با سرشت،باعث خوشبختی انسان می گردد

عن عبد الله بن الحسین عن ابیه عن جده عن النبی قال اربع من سعادة المرء ان تکون زوجته موافقه و اولاده ابرار و اخوانه صالحین و ان یکون رزقه فی بلده [1]

حضرت عبد الله بن الحسین به روایت از پدر و جدشان (ودر نهایت) از رسول الله روایت می کند که رسول الله فرمودند: چهار چیز از نیکبختی یک شخص بشمار می روند

(۱): همسرش موافق با سرشت و طبیعتش باشد.

(۲): فرزندانش نیک و صالح باشند.

(۳): برادرانش نیک باشند.

(٤): (ذرایع کسب رزقش) در شهرش فراهم باشد.

تشریح:

در این حدیث به همان مواردی اشاره گردیده که موجب رستگاری و وسعادت یک شخص می گردد، در صورت حصول این

۱: اتحاف المهره ج٤ ص ٤٥٧

بود و بسا اوقات ارزش خویش را آنچنان از دست می دادند که زنده زنده در گور قرار می گرفتند، اما آیین رهائی بخش اسلام در پرتو تعالیم قرآنی و نبوی، ارزشهای مفقود شده زن را از سر نو باز یابی نمود، بعد از اینکه پایه های سازندگی انسان در سایه ی تعالیم اسلام مستحکم تر گردید، آنانیکه زنان را کنیزان و انسانهای ضعیف و مظلوم را برده گان خویش قرار داده بودند، از این انقلاب نوین و نوید بخش ارزشهای انسانی، ضربه ی سختی خوردند و خویشتن را بر لبه ی نابودی و انزوا یافتند، از همان روز نخست، این شکست خوردگان در پی طراحی طرحهای زیرکانه ای شدند تا اساس و بنیاد شریعت را طوری هدف قرار دهند تا ادعایشان به ظاهر قابل قبول باشد تا از این طریق، شاید به اهداف از دست رفته ی شان برسند.

یکی از این نقشه ها درمورد جامعه ی زنان مسلمان بود، جای تعجب است آیینی که خودش سمبل نجات زن بود، اکنون مقهور برنامه های انتقامی دشمنان کینه توز قرار گرفته.

آری!

آنان به خوبی احساس و نتیجه گیری نمودند که شایسته ترین انسانهای سالم و سازنده، در دامن و توجهات همین زنان پارسا و پرهیزگار، تربیت خواهند شد، چنانچه در لوای آزادی زن و هم اینکه ما می خواهیم زن دوشادوش مردان در صحنه های مختلف زندگی وارد عمل شود، موفق گردیدند تا زن را در قالب این شعارهای خوشنما و فریبنده به بیرون بکشانند و سنگر اصلی انسان سازی را

موارد، زندگی دینی و دنیوی انسان در کمال آرامش و اطمینان خاطر خواهد گذشت، و با خوب بودن حیات دنیوی (مطابق با باورهای شرعی) زندگی اخروی، خود به خود خوب خواهد شد.

اولین چیز موافق بودن زن با سرشت و اخلاق و رفتار شوهر، بدون تردید موافق بودن اخلاق و رفتار طرفین با همدیگر نعمت بزرگی می باشد که بر اثر آن، پیوند زناشوئی و الفت و محبت مستحکم تر خواهد گردید، و بی جهت برای هیچ یک موقع شکایت و گلایه پیش نخواهد آمد. نسبت به همدیگر احساس بیگانگی و انزجار نخواهند نمود، اما در صورت عدم موافقت اخلاقی و فطری، مشکلات یکی بعد از دیگری پشت سر هم خواهند آمد، بطور مثال مزاج یکی دینی است و از دیگر دنیوی، یکی در پی حجاب و پرده است و دیگری مخالف سرسخت، یکی دلداده ی برنامه های سینمائی، ویدوئی و تلویزیونی و دیگری مخالفت صد در صد، یکی در پی این است که فرزندانش بسوی تعالیم دینی روی آورند و دیگری با این طرح مخالفت می ورزد، لازماً با پیش رو بودن همچنین وضعیتی، نظام یکپارچه و آرامش و همفکری از هم خواهد پاشید و جایش را عدم اطمینان و بغض و کینه در بر خواهد گرفت. اما از آنجا که زن ما تحت شوهر می باشد.

احیاناً اگر مزاج شوهر بر خلاف میل همسرش باشد، در اینصورت علاوه از آن مواردی که موجب نافرمانی الله می گردد، در امور و موارد دیگر باید از شوهر اطاعت و تا حد امکان مراعات

طبیعت و مزاج وی را بکند. در حالات ناگوار هم تا امکان دارد باید با شوهرش موافقت داشته باشد تا اینکه پیوند زناشوئی و اخلاقی طرفین از هم نپاشد، ورنه در صورت عدم موافقت، زندگی آنان نمونه ای از جهنم خواهد بود.

خوب بودن فرزندان نیز از اسباب خوشبختی می باشد. زیرا اینچنین فرزندانی برای والدین بهترین مددگار و یاور خواهند بود. عموما چونکه برادر نزدیک و همسایه می باشد، بنابر این بر اثر خوب بودنش، علاوه از اطمینان و آرامش خاطر، در صورت لزوم بموقع می توان از وی کمک گرفت. و یکی دیگر از اسباب خوشبختی، فراهم بودن بر آورده ساختن نیاز های زندگی در شهر می باشد، لازما شخصی که نیازهای زندگی اش در شهر بر آورده می گردد به نسبت شخصی که به هر کجا سر می زند، باز هم ضرورتهای زندگی اش برآورده نمی گردد، به مراتب بهتر و راحت تر می باشد.

لعنت خدا بر آن مردان و زنانی که می گویند ما ازدواج نمی کنیم

عن ابی هریره﷛ (مرفوعا) لعـن الله المتبتلـین الـذین یقولـون لا نتزوج و المتبتلات اللاتی یقلن ذالک.[1]

حضرت ابوهریره﷛ از رسول الله ﷺ روایت می کند کـه خداونـد آن مـردان و زنـانی کـه مـی گوینـد مـا ازدواج نمـی کنـیم را لعنـت نموده است.

عن ابی نجیح ﷛ عن النبی ﷺ قال من کان موسـرا لان یـنکح فلـم ینکح فلیس منا[2]

حضرت ابو نجیح ﷛ روایت می کند که رسـول الله ﷺ فرمودنـد: هر آنکسیکه توان نکاح کردن را داشته باشد بازهم نکـاح نکنـد، او از ما نخواهد بود.

[1] کنز العمال ج ١٦ ص١٦٧ ٢: اتحاف المهره ج٤ص٤٣٧،کنز ج١٦ص١١٩

[2] اتحاف المهرة ج٤ ص ٤٣٧، کنز ج ١٦ ص ١١٩

تشریح:

این واقعیت را باید پذیرفت که درمسئله ی مشروعیت نکاح مصلحتهای زیادی نهفته می باشد، همچنین بسیاری از امراض و مشکلات اخلاقی و روانی، بخاطر ازدواج برطرف خواهدگردید. بزرگترین ثمره اش این خواهد بود که طرفینِ نکاح از بیماریهای قلب و چشم محفوظ خواهند ماند، بسیاری از مسائل معیشتی بر طرف خواهد گردید، بر اثر همکاریهای طرفین، آرامش خاطر در زندگی حاصل می گردد، (بخاطرفلسفه ی اجتماعی بشر) خداوند نیازهای انسانها را با همدیگر پیوند داده، اینطور نیست که فقط زن نیازمند شوهر می باشد، زیرا در بسیاری از موارد، شوهر هم نیازمند همسرش می باشد، خصوصا در ارتباط با مسائل داخلی خانوادگی، بطور مثال مردی که به مسایل داخلی منزلش اهمیت خاصی نمی دهد، شاید در آغاز امر به کمک مادر و خواهر و سایر نزدیکانش تا مدتی نظام زندگی خویش را بچرخاند، اما بعد از مدتی این نظام چونکه پایه و اساس واقعی و ریشه ای ندارد از هم خواهد پاشید. مقصد نکاح تنها این نیست که شخصی فقط بدنبال ارضای خواهشات نفسانی خویش باشد، زیرا اینچنین خواسته ای فقط بُعدِ حیوانی می باشد، حالآنکه بُعدِ روحی انسان مراتب و مراحل بالاتر از این را تقاضا می کند. وقتی انسان به سن پیری می رسد، در آنوقت نیاز مبرم به تعاون وهمکاری فرزندان پیدا می کند. اما آنانیکه از نکاح انکار می ورزند در سن کهولت احساس همه ی اشتباهات

خویش را خواهند نمود کـه در آنوقـت هیچگونـه احـساس پـشیمانی مثمر ثمر نخواهد بود. واینچنین انسانهائی مورد لعنت خداوندی قرار می گیرند. به همین خاطر مسئله ی نکاح در شریعت اسلامی سـنت و عبادت می باشد. لذا آنانیکه به نکاح اهمیت نمی دهند، یقینا آنان غافل و بی خبر از حکمت الهی می باشند.

کارهای داخلی منزل در حق زن برابر با پاداش جهاد می باشد

عن انس﵁ قال قلن النساء یا رسول الله ﷺ ذهب الرجال بالفضل فی الجهاد فهل لنا من اعمالنا شیء نبلغ به الجهاد فقال رسول الله ﷺ نعم مَهنَةُ احداکن فی بیتها تبلغ به فضل الجهاد.[1]

از حضرت انس﵁ روایت شده که گروهی از زنان به رسول الله ﷺ گفتند یا رسول الله ﷺ مردان بخاطر جهاد از ما سبقت گرفتند، آیا برای ما هم آنچنان عملی است که به مرتبه پاداش جهاد (با مردان) برسیم؟رسول الله ﷺ فرمودند: آری، مشغولیت شما در انجام کارهای منزل برابر با اجر و پاداش جهاد(مردان) خواهد بود.

تشریح:

هر آن مسئله ای که مربوط به امور منزل می باشد، از قبیل: امور مربوط به خوراک، پاکیزگی، تربیت فرزندان، نظم ونسق در امور داخلی منزل، مسئولیت و انجام همه ی این موارد به زن بر می گردد، و برای آن رسول الله ﷺ فضائل بسیاری بیان فرموده اند و

۱: مطالب عالیه ج۲ ص۳۹، بیهقي ج٦ ص٤٢٠

انجام آنها موجب اجر و پاداش فراوانـی خواهـد بـود، همـان اجـر و ثوابی که به مردان به خاطر جهادشان داده می شـود، بـه زنـان نیـز بخاطر انجام امور داخلی منزل داده می شود، اما با کمال تأسـف آن دسته از زنان که از فرهنگ و تمـدن و باورهـای غیـر اسـلام و غیـر شرعی متأثر شده اند، کار کردن در منـزل را بـرای خودشـان عیـب می شمارند، و به همین خاطر از اجـر و پادشـهای فراوانـی محـروم خواهند ماند. اگرچه در صورت بودن امکانات مـالی گـرفتن کلفـت و کنیز مضائقه ای نخواهد داشت، اما اگر شخصی آن اعمال را خودش انجام بدهد، نه اینکه هیچگونه اشـکالی نخواهـد داشـت بلکـه موجـب فضیلت فراوانی خواهد بود.

مادران و خواهران!

همین امروز در پی حصول اجر و پـاداش باشـید تـا در فـردای قیامت بی نیاز باشید و بر آن فرهنگ و تمدنی که شمار را از حقیقـت دور و نسبت به حصول معنویت بیگانه میکند لعنت بفرستید.

انجام کارهای منزل، از مسئولیتهای زن می باشد

عن زمرهٔ ﷺ قال قضی رسول اللهﷺ علی ابنته الفاطمهٔ بخدمهٔ البیت و علی علیٌ ما کان من خارج البیت.[1]

از ضمره بن حبیبﷺ روایت شده که رسول اللهﷺ متعلق به فاطمه ی زهراء ﷺ فرمودند: کارهای داخل منزل را وی و امور خارج از منزل را (حضرت) علیﷺ انجام می دهند.

تشریح:

ابن قیم(رح) در زاد المعاد از کتاب واضحه ی ابن حبیب اینچنین روایت می کند: رسول الله ﷺ در میان حضرت علی و حضرت فاطمه ﷺ اینچنین فیصله نمودند:

ای فاطمه ﷺ!

کارهای داخل منزل را تو انجام می دهی، وکارهای خارج از منزل را (حضرت) علی ﷺ انجام می دهد. ابن حبیب می گوید:

۱: مطالب عالیه ج ٤ ص ٣٩

منظور از کارهای منزل، اموری از قبیل: خمیر نمودن، پخت و پز، پهن نمودن لحاف، جاروب دادن وکارهای دیگر منزل می باشند.[۲]

از این روایات معلوم گردید که همه ی کارهای منزل بر عهده ی زن می باشد، نظم و نسق منزل را هرچه بهتر و جالبتر باید برنامه ریزی نماید، اما کلیه ی امور خارج از منزل بر عهده ی شوهر می باشد.بر او لازم است که همه آن اموری که بر عهده وی می باشد را به نحو احسن انجام بدهد.

---

[۲] : زاد المعاد ج٤، ص ٤٠

زن پاسدار منزل می باشد

عن ابن عمرﷺ انـه سـمع رسـول الله ﷺ يقـول كلكـم راع و كلكـم مسئول عن رعيته و الامام راع و هو مسئول عن رعيته والرجل راع فی اهله و المرأة راعية فی بيت زوجها و الخادم فی مال سيده[1]

از حضرت ابن عمر ﷺروایت شده که رسول اللهﷺ می فرمودند: هر یک از شما نگهبان و پاسدار می باشید، از شما هر یـک در مـورد آنانیکه زیر دست شما هستند، سوال کـرده مـی شـود. امـام نگهبـان است ونسبت به رعایایش از او سوال کرده مـی شـود، مـرد نگهبـان همسرش است و زن نگهبان منزل شوهرش می باشـد و خـدمتگزار نگهبان مال آقایش است.

تشریح:

خداوند شوهر را مـسئول امـور خـارج از منـزل قـرار داده کـه مهمتر از همه مربوط بـه مـسائل معیـشتی مـی باشـد، گویـا شـوهر باعتبار امور خارج از منزل حاکم زنـدگی زناشـوئی مـی باشـد.و در ارتباط با مسائل داخلی منزل، زن حیثیت حاکم را خواهد داشت، گویا

---

[1]: ادب مفرد ص ٤٤، بخاري ج٢ ص ٧٨٣

تخریب نمایند، متأسفانه ما هم با تحت تاثیر قرار گرفتن از همین شعارهای تک بعدی که فقط مربوط به زندگی مادی و دنیوی می باشد، بطور کلی بُعدِ معنوی و اخروی و جاویدان خویش را به فراموشی سپردیم، اما از آنجا که بندگان مخلص الهی مدام در پی احیای دین مبین اسلام بوده و هستند، در این مرحله از جهاد معنوی و فرهنگی، مولانا محمد ارشاد قاسمی استاد حدیث مدرسه ریاض العلوم گورینی جونپور از علمای واراسته شبه قاره ی هند در ارتباط با حقوق زن ومرد و ارائه ئ صفات یک زن رستگار (سیمای زنان بهشتی)، مجموعه بسیارارزنده ای را تألیف فرمودند. از آنجا که این مجموعه، بسیار مفید و موثر می باشد، به همین خاطر تصمیم بر این گرفته شد تا این کتاب از زبان اردو به فارسی ترجمه گردد، تا خواهران و برادران فارسی زبان، بنحو احسن بتوانند از آن بهره کامل ببرند. در پایان از همه خوانندگان محترم تقاضا می گردد ضمن مطالعه این مجموعه، احیانا با مواردی برخورد نمودند که ذکر و یا اصلاح آنها لازمی می باشد، حتما مترجم را در اولین فرصت در جریان بگذارند تا در این زمینه، اقدامات لازم بعمل آید، به امید اینکه خداوند اسباب هدایت واقعی و نجات ابدی را به همه ما و شما بطورکامل عنایت فرمایندآمین انشاء الله.

مولوی یارمحمد امراء

استاد مدرسه ی دینی اشاعت التوحید شهستان شهرستان سراوان

۸۱/۱۲/۱۵

هر یک از امور داخلی منزل زیر نظر وی صورت خواهد گرفت. کار شوهر این است که ضروریات داخلی منزل را فراهم نماید، ترتیب و حفاظت و برنامه ریزی کارهای داخلی کلاً بر عهده ی زن می باشد، به همین خاطر رسول الله ﷺ از زن بعنوان نگهبان منزل شوهر یاد می کند. شوهر نباید در کارهای داخلی منزل دخالت کند، زن هم نباید در مورد کارهای مربوط به شوهر دخالت بی جا کند، زیرا در همچنین صورتی فضای اعتماد فی مابین به هم خواهد خورد، البته در محور الفت و محبت، هر یک از آن دو می توانند برای هر چه بهتر نمودن وضعیت زندگیشان همدیگر را مشوره دهند. بنابراین بر هر یک از زن و شوهر این مسئولیت خطیر عائد می گردد که مسئولیتهای خویش را در محدوده ی کاریشان بنحو احسن انجام بدهند.

شوهر برای زن موجب بهشت و یا جهنم خواهد بود

عن حصین بن محصن ﷺ ان عمةً له اتت النبی فقال لها أ ذات زوج انت؟ قالت نعم قال فاین انت منه ؟ قالت ما آلوه الا ما عجزت عنه قال فکیف انت له؟ فانه جنتک و نارک.[1]

حضرت حصین بن محصن ﷺ بیان می کند که عمه اش نزد رسول الله ﷺ تشریف آورد، رسول ا لله ﷺ به او گفت آیاصاحب شوهر هستی؟ گفت: آری. رسول الله ﷺ پرسیدند: برخوردت با او چگونه می باشد؟ در پاسخ گفت: به هر طریق ممکن خدمت وی را انجام می دهم، طوریکه هیچگونه کوتاهی پیش نیاید، مگر اینکه مجبوری پیش آید. رسول الله ﷺ فرمودند: مراعات حال وی را بنما زیرا وی باعث بهشتی بودن تو و یا جهنمی بودنت خواهد بود.

تشریح:

در این حدیث رسول الله ﷺ فرمودند که شوهر باعث بهشت ویا جهنم می باشد. مقصود این است که در صورت مراعات نمودن

۱: ترغیب ج۳ ص۳٤، عشره النساء ص ۱۷۱، حاکم

حال وی مطابق با فرامین شرعی و اخلاقی، باعث خواهد گردید که آن زن مستحق بهشت گردد، اما در صورت عدم مراعات حقوق شوهر باعث خواهد گردید که آن زن از اهل جهنم قرار گیرد. متأسفانه در حال حاضر در زمان جوانی تا حدودی نسبت به شوهر خدمتی صورت می گیرد اما زمان پیری عموما رابطه ی طرفین ناگوار و خراب خواهد گردید.(عموماً مشاهده می گردد مادامیکه شوهر باعتبار مال و جوانی عالی است به هر طریق ممکن خدمت وی بجای آورده میشود، اما همینکه این دو مورد از بین رفت، حقوق شرعی و اخلاقی شوهر مراعات نمی گردد، وهمین امر باعث می شود که شوهر دچار جنون و امراض روانی بگردد.)

بنابر این بر شما خواهران لازم می گردد همانطور که در تندرستی و جوانی و ثروتمندی همسرانتان مراعات حال آنانرا می کنید، باید در دوران کهولت، بیماری و تنگدستی مراعات حال آنان را بنمائید، اینطور نباشد که بر اثر کوچکترین سهل انگاری نعمت جاودانی بهشت را به مصیبتهای همیشگی جهنم مبدل نمائید. انشاء الله در صورت خدمت نمودن شوهرانتان با در نظر گرفتن موازین شرعی برای همیشه مستحق نعمتهای لازوال بهشت قرار خواهید گر فت.

زنانی که باعث خشنودی شوهرانشان می گردند،ازاهل بهشت اند

عن ام سلمة ﷺ ان النبی ﷺ قال ایما امـرأة ماتـت و زوجهـا عنهـا راض دخلت الجنة[1]

از ام المومنین حضرت ام سلمه ﷺ روایت شده که رسـول الله ﷺ فرمودند: اگـر در آن حـالی زنـی وفـات نمایـد کـه شـوهرش از وی خشنود باشد از اهل بهشت خواهد بود.

تشریح:

از این روایت بوضوح معلوم می گردد که خـشنودی شـوهر از همسرش موجب بهشتی بـودن وی خواهـد بـود. بنـابر ایـن خـشنود نگردانیدن شـوهر، بخـاطر کـوچکترین چیـزی بـا شـوهر اخـتلاف و دعوی نمودن، همیشه نسبت به شوهر شاکی بودن، نسبت به مـال و یا موارد دیگـر بـی جهـت شـوهر را مـورد اذیـت و آزار قـرار دادن، نسبت به خوشحالی و یا عـدم خوشـحال شـوهر هیچگونـه تـوجهی ننمودن، ارتکاب اینچنین مواردی یقینا قابل قبول نمی باشد و متصف شدن بـه ایـن صـفات از شـیوه ی زنـان اهـل بهـشت نخواهـد بـود.

---

[1]: بیهقي في الشعب ج٦ ص ٤٢١،ترغیب ج٣ ص٣٣

بسیاری از زنان طوری مشاهده گردیده اند که هنگام پیری و ضعف شوهرانشان هیچگونه توجهی به آنان نمی کنند، حالآنکه در همچنین دورانی شوهر نیاز مبرم به کمک و خدمت دارد، جای تعجب است آخر این شوهر همان شخصی است که در جوانی به نحو احسن خدمتش را می نمودید، اما چه شده الآن که شوهر نیاز به خدمات هر چه بیشتر دارد هیچگونه توجهی به آنان نمی شود، یقینا اینچنین شوهری در آن حالی از این دنیا خواهد رفت که از همسرش راضی نخواهد بود، در نتیجه اینچنین زنی نیز مستحق بهشت نخواهد گردیدد، متأسفانه برخی از شوهران نیز همین برخورد منفی نسبت به همسرانشان را دارند که در جوانی به خوبی مراعات حال آنان را می نمایند تا از وجودشان حظ بیشتری ببرند، اما به هنگام پیری و یا بیماری، آنان را رها نموده بدنبال همسران دیگری خواهند بود، یقیناً اینچنین شوهران هوسران و عیاش نیز از اهل بهشت نخواهند بود، بلکه بنابر ضیاع حقوق الله و بندگانش مستحق جهنم خواهند گردید.

مأمور بودن زن نسبت به خشنود گردانیدن شوهر

عن علی (مرفوعا) یا معشر النساء اتقین الله و التمسن مرضاۀ ازواجکن فان المرأۀ لو تعلم ما حق زوجها لم تزل قائمۀ ما حضر غدائه و عشائه[1]

مرفوعا از حضرت علی ﷺ روایت است که رسول الله ﷺ فرمودند: ای جماعت زنان از خدا بترسید و (اسباب) خوشیهای شوهرانتان را مد نظر داشته باشید، اگر زن بداند که حق شوهرش چه می باشد یقینا غذای صبح و شام را گرفته (در انتظار او) خواهد ایستاد.

تشریح:

مقصود روایت این است که زن در پی این باشد (البته در چار چوب وجدان اخلاقی و شریعت اسلامی) که شوهرش از چه مواردی خوشحال و یا ناراض می گردد، لذا هر آن امری که (به شرط اینکه غیر اخلاقی و یا موجب گناه نباشد) باعث خشنودی شوهرش

---

[1] :بزار، کشف الاستار ص۱۷۵، کنز العمال ج ۱۶ ص۱٤٥

می گردد را باز یابد. بطور مثال شوهرش غذای گرم، نان گرم و تازه می خواهد، باید این موارد را مراعات نماید، و یا اینکه شوهر می خواهد صبحانه اش را صبح زود میل نماید، بنابراین بر زن لازم می گردد صبح زود صبحانه ی شوهرش را آماده نماید، یا بالفرض در وقت به خصوصی نیاز به نوشیدن چای و یا قهوه دارد، لذا در سر وقت مقرر آنرا آماده نماید. اینطور نباشد که شوهر وی را دستور بدهد، بلکه قبل از دستور شوهر، آنها را آماده سازد. احیانا اگر شوهر به او گفت که در منزل آرایش خوبی را اختیار نماید، لباس خوب بپوشد، در اینمورد نباید سهل انگاری نماید، زیرا در صورت سهل انگاری نمودن به ضرر خود زن تمام خواهد شد، طوریکه بسا اوقات تمایل و رجحان شوهر نسبت به همسرش تغییر یافته و بسا اوقات منجر به ازدواج جدید خواهد گردید. اما اگر وضع سر و ظاهر خویش را خوب نماید، یقینا تمایل و محبت شوهر نسبت به همسرش روز بروز افزوده خواهد شد. البته لازم است که این آرایش طوری نباشد که موجب بی پردگی گردد. بلکه همه اش در چار چوب شریعت اسلامی باشد. مقصود از همیشه ایستادن کنایه از این است که در انتظار حکم و دستور شوهر نباشد، بلکه کیفیت روانشناسی زن نسبت به شوهرش طوری باشد که خواسته های (اخلاقی و شرعی) شوهرش را قبل از آنکه شوهرش دستور بدهد را انجام بدهد.

زنی که با شوهرش محبت می ورزد و خدمتش را انجام می دهد محبوب خدا می باشد

عن علی ﷺ (مرفوعا) ان الله یحب المرأة الملفة البرعة مع زوجها الحصان عن غیره[1]

از حضرت علیﷺروایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: خداوند همان زنی را دوست می دارد که با شوهرش محبت می ورزد و از مردان دیگر(نامحرم)، عزت و ناموسش را محفوظ نگه می دارد.

تشریح:

در نزد خداوند همان زنی محبوب خواهد بود که نسبت به شوهرش محبت می ورزد، این رابطه فقط ظاهری و موقتی و مقطعی نمی باشد، زیرا در همچنین محبتهای غیر واقعی بر اثر کوچکترین موردی نسبت به همدیگر بدبین شده و از همدیگر شکایت خواهند داشت، زیرا در صورت نبودن محبت واقعی یک شخص نمی تواند موارد خلاف طبعش را متحمل شود، اما اگر معیار واقعی محبت

---

[1]: کنز العمال ج ١٦ ص ١٦٩

برقرار باشد، در همچنین صورتی اصلا به موارد ناگوار اولاً هیچگونه اعتنائی نمی گردد و اگر احساسی هم بشود با کمال میل آنها را متحمل خواهند شد. به همین خاطر لازم است که پیوند زناشوئی توأم با عشق و سرشار از محبت واقعی باشد.

دومین صفتی که موجب محبوب قرار گرفتن یک زن قرار می گیرد این است که نسبت به مردان بیگانه رابطه ی نامشروع بر قرار نکند، متأسفانه در حال حاضر از آنجا که به معیارهای اخلاقی اسلام بها داده نمی شود و هر کسی در اجرای ارضای خواهشاتش آزاد می باشد، می بینیم بسا اوقات یک زن علاوه از شوهر مشروعش با مردان بیگانه نیز روابط غیر اخلاقی برقرارمی کند، یا برخوردش با آنان طوری می باشد گویا با برادر و یا محرمش دارد برخورد می کند. به خوبی باید آگاه شد که اینچنین روابط یک زن با افراد نامحرم و بیگانه (اگر چه به ظاهر خوب و دلنشین می باشد) جایز نمی باشد، زیرا با در نظر گرفتن برخی از ارشادات رسول الله ﷺ اینگونه روابط از دواعی زنا محسوب می گردد، زیرا آغازگر زنا همین موارد خواهند بود. لذا به خاطر اینکه منفور ذات الهی نگردیم بسیار ضروری خواهد بود که از ارتکاب همچنین موارد و یا مشابه آن جدا پرهیز نمائیم.

خدمت نمودن به شوهر صدقه می باشد

عن ابن عمر(مرفوعا) خدمتک زوجتک صدقه [1]

از حضرت ابن عمرﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: خدمت کردن زن نسبت به شوهرش صدقه می باشد.

تشریح:

واقعا موجب شگفتی است که در صورت خرچ نمودن اموال در راه خدا چقدر اجر و ثواب حاصل می گردد، به همین صورت اگر زن خدمت شوهرش را انجام دهد به همان اندازه مستحق اجر و مزد خواهد گردید.

معنای خدمت، بسیار وسیع می باشد، در نظر گرفتن سرشت و روحیه ی شوهر و مطابق با آن با شوهر پیش آمدن از خدمتهای عالیه ی زن نسبت به شوهر خواهد بود. بنابراین بجای آوردن امور روزمره ی زندگی زناشوئی طبق خواست شوهر در هر زمینه ای که باشد مشروط بر اینکه منافی شریعت و اخلاق والای اسلامی نباشد، از زمره ی خدمت رسانی به شوهر خواهد بود. وقتی زن این امور را به نحو احسن انجام دهد گویا در راه خدا صدقه نمود. لذا این

---

[1]: کنز العمال ج۱٦ ص ۱٦۹

پیشگفتار مولف:

آن مقام ومرتبه و صفات عالیه و ارزشمندی را کـه خداونـد در دنیا بـه زن عنایـت نمـوده، بـرای هـیچ انـسان فهمیـده و خردمنـدی پوشیده نمی باشد. متأسفانه در این برهه از زمان، ریسمان مستحکم این ارزشها و صفات از ناحیه ی تمدن و فرهنگ نـوین غـرب از هـم گسیخته گردیده، و برای از هم پاشیدن نظام مستحکم و کانون گـرم و آرام بخش خانوادگی که در آنجـا حـاکم بـود یقینـا نظـام نـوین و کنونی غرب، نقش اساسی را ایفاء نموده، چنانچـه زنـان را از محـیط آرامش خانوادگی به بیرون کـشاندند وآنـان را دوشـادوش افـرادی قرار دادند که طبق باورهای قرآنـی و نبـوی اینچنـین آمیزشـی غیـر مشروع می باشد. با در پیش کشیدن گلستان مساوات و یکپـارچگی، ظلم و خیانت بزرگی بـر ایـن قـشر حـساس و زود آسـیب پـذیر روا داشتند، با کنار قرار دادن شریعت الهی و با پیـاده نمـودن باورهـای غیر الهی که زاییده ی فکر ملحدانه و غیر الهی مـی باشـد زنـدگی پـر مسرت بار زن را بار دیگربه خاک یکسان نمودند و عصر جاهلیت را از سر نو با پوششی جدید حاکم گردانیدند، یقینا آن خدائی که زن را خلـق و او را از عـدم بـه صـفحه ی هـستی درآورد، ازنیازهـا ی وجودی و روحی وی به خوبی با خبر می باشد، چنانچـه در پرتـوی

نسخه ی بسیار خوبی برای آن زنانی می باشد که از لحاظ مادی به آن حدی نیستند که در راه خدا صدقه کنند، پس در صورت خدمت نمودن نسبت به شوهرانشان اجر و پاداش صدقه نمودن را نیز حاصل خواهند نمود.

در هرصورت باید از شوهر اطاعت نمود اگرچه به ظاهر بی فائده باشد

عن عائشه ﷺ ان رسول الله ﷺ قال و لو ان رجـلا امـر امـرأة ان تنقل من جبل احمر الی جبل اسود ومن جبل اسود الی جبل احمـر لكـان نولها ان تفعل [1]

ازحضرت عائشهﷺ روایت شده کـه رسـول الله ﷺ فرمودنـد: اگر شخصی همسرش را دستور دهد که (صخره ای از) کوه احمر را به کوه اسود.(صخره ای از) کوه اسود را به کوه احمـر منتقـل کنـد، بر او لازم است همانطور بکند.

تشریح:

آنچه را رسول الله ﷺ در این حدیث بیان فرمـوده انـد، بطـور مبالغه می باشد، مبنی بر اینکه بردن صخره ای از کـوهی بـه کـوهی دیگر به ظاهر بی فائده و بیکار مـی باشـد، بـاز هـم بنـابر آن پیونـد

---

[1] : ابن ماجه ص١٣٤، ترغیب ج٣ ص٥٦

والای زناشوئی بر زن لازم می گردد که آن را انجام بدهد وانکار نکند، اگر چه این عمل از او صورت گیرد یا خیر، خواه در آن فائده ای باشد و یا اینکه خیر. ملا علی قاری(رح) می فرماید: اگر شوهر دستور به انجام کار مشکل و یا به ظاهر بیکاری را بدهد بر زن لازم است نسبت به انجام آن اقدام نماید.[۲]

بطور مثال اطاقها جاروب زده شده اند و یا ظروف تمییزاند، با توجه به این باز هم دستور به جاروب منزل و یا شستن ظرفها را می دهد، بر زن لازم می گردد که دستور شوهرش را به اجرای در آورد. هدف این است هر چند طرفین بر همدیگر اعتماد داشته باشند فضای زندگی آنان به همان اندازه خوشگوار خواهد شد (واقعا اگر زن در پی راضی گردانیدن شوهرش باشد یقینا شوهر هم در خدمت همسرش خواهد بود، اما اگر خدای نخواسته زن نسبت به اجرای دستور العملهای شوهرش توجهی نکند و هیچگونه بهائی به او ندهد، لازما شوهر بر او اعتماد نمی کند و فضای زندگی زناشوئی طرفین تلخ و غیر قابل رضایت خواهد بود. خصوصا آن وقتی که به سن کهولت برسند و هر کدام نیاز به همکاری دیگری پیدا کند.

---

[۲]: مرقاه ص۴۷۱

حق شوهر بجای آورده نمی شود

عن ابی سعیدالخدری ﷺ قال اتی رجل بابنته الی رسول الله ﷺ فقال ان ابنتی هذه ابت ان تتزوج فقال لها رسول الله ﷺ اطیعی اباک فقالت والذی بعثک بالحق لا اتزوج حتی تخبرنی ما حق الزوج علی زوجته قال حق الزوج علی زوجته لو کانت به قرحه فلحستها او انتثر منخراه صدیدا او دما ثم ابتلعته ما ادت حقه قالت والذی بعثک بالحق لا اتزوج ابدا فقال النبی ﷺ لا تنکحوهن الا باذنهن[1]

از حضرت ابو سعید خدری ﷺ روایت شده که شخصی دخترش را به محضر رسول الله ﷺ آورده وگفت: این دخترم از ازدواج نمودن انکار می ورزد. رسول الله ﷺ به او گفت بر گفته ی پدرت عمل کن. دختر گفت: قسم به آن ذاتیکه که تو را به حق مبعوث گردانید تا آنوقت ازدواج نخواهم نمود مگر اینکه از حقوق شوهر بر

---

[1] ترغیب ج ۳ ،ص ۱۳۵

زن با خبر گردم. رسول الله ﷺ فرمودند: حق شوهر بر زن این است که اگر بر شوهر زخمی باشد و زن آنرا صاف بکند و یااینکه از بینی اش آب ویا چرکی بیرون بیاید و زن آنها را بنوشد باز هم حق شوهر بجای آورده نخواهد شد (رسول الله ﷺ این مورد را بعنوان مبالغه ذکر فرمودند که حق شوهر بر زن به اندازه ای است که بالفرض موارد فوق را هم بجای آورد بازهم حق شوهر بجای آورده نخواهد شد). آن دختر گفت: قسم به آن ذاتیکه که تو را به حق مبعوث گردانیده ، هرگز ازدواج نخواهم نمود(زیرا که حق شوهر بجای آورده نمی شود) . رسول الله ﷺ فرمودند: زنان را بغیر از اجازه شان به نکاح در نیاورید.

مقصود روایت این است که یک زن هر چند سعی کند حقوق شوهر را بجای آورد، باز هم برایش مقدور نخواهد بود که این حق را بجای آورد، مقصود این است که زن نباید با ایفای حق بر این باور باشد که کلیه ی حقوق شوهر را بجای آورده، بلکه هر چه بیشتر می تواند سعی کند نسبت به خدمت رسانی نسبت به شوهرش کوتاهی نکند. احیانا اگر زنی صلاحیت زنا شوئی را ندارد، اختیار این را دارد که ازدواج نکند و کسی نمی تواند وی را بر ازدواج نمودن مجبورنماید.

حق شوهر از همه بیشتر می باشد

عن عائشه ﷺ قالت سألت رسول الله ﷺ ای الناس اعظم حقا على المرأه ؟ قال زوجها قلت فای الناس اعظم حقا على الرجل قال امه.[1]

حضرت عائشه ﷺ می فرماید: از رسول الله ﷺ پرسیدم که حق چه کسی بر زن از همه بیشتر می باشد؟ فرمودند: حق شوهرش. سپس پرسیدم که حق چه کسی بر شوهر از همه بیشتر می باشد؟ فرمودند: حق مادرش.

تشریح:

یعنی مادامیکه زن عروسی ننموده حق والدین و خدمت آنان از همه بیشتر خواهد بود، اما بعد از اینکه ازدواج نمود و به منزل شوهرش آمد، در این موقع حق شوهر از همه بیشتر خواهد بود. و به خاطر عقد نکاح بر او لازم خواهد بود که خدمت شوهرش را مراعات نماید. و بر شوهر لازم است خدمت نمودن مادرش را بر هر چیزی مقدم دارد.و از ناراحتی و ناخشنودی مادرش خودش را دور نگه دارد. بر خشنودی زن و فرزندان، خشنودی مادرش را مقدم

---

[1] : بزار، ترغیب ج ۳ ص ٣٤

دارد، بخاطر همسرش نباید حقوق مادرش را ضـایع گردانـد. احیانـا اگر بین مادر و همسرش اخـتلاف نظـری باشـد، در اینـصورت بایـد طوری عمل نمایدکه مراعات حال هر دو طرف مد نظر قرار گیرد. در ضمن مراعـات نمـودن از مـادرش بایـد از وی اطاعـت نمایـد. گویـا مراعات حال همسرش را نموده از مادرش اطاعت و مراعـات حـالش را هم بنماید. و رضای مادرش را بـر رضـای همـسرش مقـدم قـرار دهد.

مغفرت و بخشش بخاطر اطاعت نمودن ازشوهر

عن انس بن مالک ﷺ عن النبی ﷺ ان رجلا خرج و امر امرءته ان لاتخرج من بیتها و کان ابوها فی اسفل الدار و کانت فی اعلاها فمرض ابوها فارسلت الی النبی ﷺ فذکرت ذالک له فقال اطیعی زوجک فارسل الیها النبی ﷺ ان الله قد غفر لابیها لطاعتها لزوجها[1]

حضرت انس بن مالک ﷺ از رسول الله ﷺ روایت می کند: شخصی هنگام خارج شدن از منزلش به همسرش گفت:از منزل خارج مشو. پدرش در طبقه ی پایینی منزل و او در طبقه ی بالائی منزل سکونت داشت، پدرش بیمار گردید، به همین منظور شخصی را پیش رسول الله ﷺ فرستاد، رسول الله ﷺ فرمودند که بر دستور شوهرت عمل کن، چنانچه در همین دوران پدرش وفات نمود، بار دیگر شخصی را پیش رسول الله ﷺ فرستاد (تا رسول الله ﷺ را از آنچه پیش آمده آگاه سازد)، باز هم رسول الله ﷺ فرمودند بر دستور شوهرت عمل کن، بعدا رسول الله ﷺ این پیغام

---

[1] : مجمع ج ٤، ص ٣١٦

را برایشان فرستادند که: خداوند پدرت را بخاطر اطاعتت از شوهرت مورد عفو و بخشش قراردادند.

تشریح:

آنچه از حدیث معلوم می گردد این است که نـرفتن زن بـه نـزد پدرش فقط بخاطر اطاعت از شوهرش بود، رسول الله ﷺ هم به این امر تأکید فرموده بودند مادامیکه شوهر به همسرش اجازه ی خروج از منزل را ندهد، همسر بدون از اجازه ی شوهر نباید از منزل خارج بشود. تا جائیکه پدر وفات می کند اما زن به پاس دستور شوهر از منزل خارج نمی شود، بـه همین خـاطر خداونـد پـدرش را بخـاطر اطاعت از شوهرش مورد مغفرت قرار داد، هنگامیکه خداوند به خاطر این اطاعت، پدرش را مغفرت می کند آیا خودش را مـورد عفـو قـرار نمی دهد؟ یقینا و بنحو احسن وی رامورد آمـرزش و بخـشش قـرار خواهد داد.

محبت با فرزندان و شوهر علامت نیکو بودن می باشد

عن ابی هریرۀ ﷺ عن النبی ﷺ قال خیر النسآء رکبن الابل صالح نسآء قریش احنآء علی ولد فی صغره و ارعاه علی زوج فی ذات یده[1]

از حضرت ابو هریره ﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند:ازمیان زنانی که بر شتران سوار می شوند (زنان عرب)، زنان قریش از همه بهتر می باشند، زیرا که بر بچه های کوچک شفقت و از مال شوهر محافظت می کنند.

تشریح:

در این حدیث دو صفت شایسته ی زنان بیان گردیده، که بر بچه ها بسیار مهربان و شفیق می باشند، مقصود این است که در پرورش و تربیت آنان بسیار کوشش می کنند، آنان را شیر می نوشانند، در صورت ادرار و قضای حاجت، آنان را تمییز نگه می دارند، با عطوفت و مهربانی آنان را پرورش می کنند، اینطور

---

[1]: بخاري ج۲ ص ٦٧٠، مسلم

کلامش (قرآن) و گفتارهای پیامبرشI (احادیث)، نیازهای مادی و معنوی، دنیوی و اخروی وی را بیان فرموده، متأسفانه در فرهنگ و محیط زندگی ما اگر چه مردان تا حدودی شاید از مسئولیتهای خویش با خبر می باشند، اما جامعه ی زنان مسلمان، عموما از مسئولیتهای شرعی و اخروی خویش بی خبر مانده اند. و به خاطر همین عدم آگاهی، عموما رستگاری دنیوی و اخرویشان بطور کلی متلاشی گردیده و میگردد. در ارتباط با علوم و تکنیکهای دنیویِ موردِ نیاز زن، کتب و آثار زیادی را می توان یافت، (اما راجع به اموری که موجب رستگاری وی در دنیا و آخرت می گردد، اولاً اقدامات خاصی صورت نگرفته و اگر صورت گرفته بسیار محدود و بسا اوقات به این مجموعه ها با نگرشی منفی نگریسته می شود و این عکس العمل منفی بزرگترین دلیلی برکیفیت وکمیت تمایل و رجحان دینی و عملی مامیباشد)، البته ترتیب و عنوان بندی این کتاب در مقابل کتابهای دیگر از امتیاز به خصوصی برخوردار می باشد. در این کتاب سعی براین شده از مجموعه احادیث رسول اللهI، احادیثی که بیانگر رستگاری یک زن مسلمان باعتبار دنیا و آخرت می باشد مفصلا ذکر گردد. ضمناً همه ی زوایای فطری یک زن نیز ملحوظ نظر می باشد و هم اینکه آن امور و مواردی که در مسیر اصلاح و تقوای یک زن، سد باب و باعث محرومیت وی از بهشت برین میباشد، در پرتوی احادیث نبوی مفصلا بیان گردیده، به امید اینکه این مجموعه ی گرانبها در حق مادران و خواهران، مفید واقع

نیستند که در ابتداء با وجود بچه مخالف باشند و اگر بچه ای بدنیا آمد در پی پرورش و تربیت وی بر آیند وی را به بهانه های مختلف شیر نمی نوشانند، یقینا اینچنین عکس العملهائی فقط جنبه ی عشرت و عیاشی را خواهد داشت. بچه هایشان را برای شیر نوشانیدن و پرورش نمودن به خدمتگذاران زن می پردازند، و آنان(خدمتگذاران) آنطور که حق رضاعت و تربیت باشد انجام ایفای عهد نمی کنند، بلکه برعکس موجب ضیاع حقوق بدنی و معنوی آنان خواهند شد. واقعا اینچنین عادات خانمان سوز و بر خلاف شریعت و باعث اتباع از فرهنگ اروپائیان و اغیار خواهد بود. زیرا حق شریعت نسبت به فرزندان بدین صورت خواهد بود که رضاعت و تربیت آنان تحت سرپرستی مادر باید توأم با مهر و محبت و شفقت باشد.

آری!

زنانی که نسبت به تربیت فرزندانشان مستقیما وارد عمل نمی شوند، در سن پیری با سرد مهری فرزندانشان مواجه خواهند گشت. همانطور که در کشورهای اروپائی و غربی این مسئله بوضوح مشاهده می گردد. همانطور که بر یک زن لازم است نسبت به تربیت فرزندانش سعی و تلاش نماید، احیانا اگر شوهر از همسران دیگرش صاحب اولاد می باشد، بسیار خوب خواهد بود که در فکر تربیت و پرورش آنان هم باشد، و این کار موجب اجر و ثواب بسیاری خواهد بود. متأسفانه برخی از زنان نسبت به اینچنین فرزندان (که از همسران دیگر باشند) تمایل خاصی نشان نمی دهند

و بجای اینکه در پی تربیت و اصلاح آنان بر آیند، برعکس بدنبال اذیت وآزار آنان بر می آیند، اینچنین زنانی به خوبی متوجه شوند که بی جهت اینچنین فرزندانی را مورد اذیت و آزار قرار دادن مستوجب عذاب و جهنم خواهد گردید. خداوند از ارتکاب اینچنین اعمالی همه را محفوظ نگه دارد.

واقعا برای یک زن این امر باعث عظمت و سر بلندی خواهد بود که در صورت همچنین فرصتی در پی تربیت و پرورش آنان بر آید، زیرا این قبیل خدمات رسانی ها موجب خیر و برکت در آن خانواده خواهد گردید. وسعت نظر بانوان باید به حدی باشد که مدام در پی این باشند که یتیمی را یافته، (خصوصا دختر بچه یتیم) و او را مثل فرزندان خودش پرورش نماید، و در روز قیامت این دسته از بانوان از همسایه گان رسول الله ﷺ خواهند بود.

نه نماز قبول می گردد و نه عبادتی به بالا می رود

عن جابرﷺ قال قال رسول اللهﷺ ثلاثة لا تقبل لهم صلوة و لا تصعد لهم حسنة العبد الابق حتی یرجع الـی موالیـه فیـضع یـده فـی ایدیهم و المرأة الساخط علیها زوجها و السکران حتی یصحو[1]

از حضرت جابرﷺ روایت شده که رسول اللهﷺ فرمودنـد: سه نفر هستند که نه نماز آنها مورد قبولیت قرار می گیرد و نه عمـل صالحی به بالا (اعلی علیین) می رود.

(۱): غلام فراری مادامیکه به نزد مولایش بازنگردد و دستش را در دستش نگذارد.

(۲): آنچنان زنی که شوهر از او راضی نباشد.

(۳): شرابخور تا اینکه اثر شراب نوشی از وی دور گردد.

تشریح:

مرد نگهبان همسرش و زن تحت فرمان شوهرش می باشد، بعد از الله، مرد نگهبان و سرپرست همسرش می باشـد، حـق شـوهر بـر

---

[1] : بيهقي في الشعب ج٦ ص ٤١٧

حق والدین برتری دارد، بغیر از الله اگر برای کسی دیگر سجده جائز می بود، در آنصورت به زن دستور داده می شد که شوهرش را سجده کند. در حدیثی از رسول الله ﷺ روایت شده که آن حضرت ﷺ فرمودند: شوهر برای زن موجب بهشت می گرد ویا موجب جهنم. در صورتیکه حقوق شوهر را بجای آورد مستحق بهشت میگردد.واقعا شخصیکه معیار بهشت و یا جهنمی بودن زن می باشد، علاوه از آن، کسی را که خداوند او را شریک زندگی قرار داده، در طول زندگی مشاور، همراز می باشد و بقای زندگی دنیوی در پرتو اسباب مربوط به وی می باشد، آخر چگونه می شود وی را از خویشتن ناخشنود گردانید؟ به همین خاطر اگر شوهر بنابر علتی ناراض گردید سعی شود به هر طریق ممکن وی را راضی گردانید. بنابراین مفاهمت بین زن و مرد از اصول اساسی بقای نظام خانوادگی بین طرفین خواهد بود، خداوند به هریک از زنان و مردان توفیق فهم و درک واحترام فیما بین همدیگر را عنایت فرمایند.

در صورت جائز بودن سجده برای غیر الله ، شوهر مستحق آن می بود

عن ابی هریرۀ ﷺ عن النبی]قال لو کنت آمرا احدا ان یسجد لاحد لامرت المرأۀ ان تسجد لزوجها[1]

از حضرت ابوهریرهﷺ روایت شده که رسول اللهﷺ فرمودند: اگر به کسی دستور سجده را می دادم، در آنصورت به زن دستور می دادم که شوهرش را سجده کند.

تشریح:

در روایت قیس بن سعدﷺ آمده، وقتیکه وی به منطقه حیره رفت در آنجا مسیحیان را مشاهده نمود که رهبران مذهبی خویش را سجده می کردند. به همین خاطر بعد از بازگشت به رسول اللهﷺ فرمود: یا رسول الله ﷺ شما شایستگی مسجود بودن را دارید. رسول اللهﷺ در پاسخ فرمودند: اگر من به کسی دستور سجده نمودن را می دادم در آنصورت به زن دستور می دادم تا

---

[1] : ترمذي ج۱، ص ۱۳۸

شوهرش را سجده نماید. در روایت حضرت عائشه ﷺ آمده که شتری رسول الله ﷺ را سجده نمود، در همین ضمن اصحاب رضوان الله علیهم فرمودند: یا رسول الله ﷺ درختان و حیوانات شما را سجده می کنند، ما نسبت به سجده کردن شما بیشتر حقدار می باشیم. رسول الله ﷺ فرمودند: خدا را عبادت کنید، برادرانتان را گرامی دارید، اگر به کسی دستور سجده نمودن را می دادم، در آن صورت به زنان دستورمی دادم تا شوهرانشان را سجده نمایند.[1]

[1]: مجمع ج٤ ،ص ٢١٣

توجه و نگاه نکردن الله به شخص ناسپاس

عن عبد الله بن عمرو ﷺعن رسول الله ﷺقال لا ینظر الله تبارک و تعالی الی امرأۀ لا تشکر لزوجها و هی لاتستغنی عنه[۲]

حضرت عبد الله بن عمر ﷺ از رسول الله ﷺروایت می کند: خداوند به زنی که ناسپاسی شوهرش را می کند(حالآنکه از شوهرش) بی نیاز نمی باشد، (به نظر رحمت)نگاه نمی کند.

تشریح:

سپاسگزاری، ازآن صفات ارزنده ای است که بر اثر آن بر پرهیزگاری انسان افزوده می گردد، سپاسگزاری نمودن از محسن و منعم حقیقی مستوجب افزایش نعمتها و توجهات خاص الهی می گردد. زنی که ازشوهرش شکرگزاری نمی کند و مدام ناسپاس می باشد و همیشه بر این باور است که نسبت به من ظلم می شود و حقوقم ضایع می گردد و تعلقاتش را با شوهر به هم می زند و با وی محبت نمی ورزد، یقینا پیمان زناشوئی اینچنین خانواده هائی به

---

[۲]: مجمع الزوائد ج٤ ص ٣١٢ ، بزار، نسائي

هم خواهد خورد، اگر چه این خانواده ها به ظاهر هر چند راحت و در آسایش کامل باشند، باز هم زندگیشان نمونه ای از جهنم خواهد بود. به همین خاطر شریعت هر آن چیزی که موجب تأثیر منفی در زندگی خانوادگی می گردد را ممنوع قرار داده است. از آنجا که زنان عموما زندگیشان را در نزد شوهرانشان می گذرانند برآنان عائد می گردد از اظهار و ارتکاب هر آن چیزی که موجب دلهره می گردد جدا دور جویند و در صورتیکه در این دوران برای زن حالت ناگواری پیش آمد، سعی کند آنرا تحمل نماید، یقینا ثمره اش را در آخرت به شکل بهشت خواهد یافت.

نیاز شوهر را بر آورده ساختن،از فرائض اولیه یک زن میباشد

عن ابی هریرۀ ﷺ عن النبیﷺ قال اذا دعا الرجل امرأته الی فراشه فابت ان تجیئی لعنتها الملآئکۀ حتی تصبح[1]

از حضرت ابو هریرهﷺروایت شده که رسول اللهﷺفرمودند: هر وقت شوهر همسرش را به رختخوابش فرا خواند و در مقابل زن انکار ورزد، فرشتگان تا بامداد وی را لعنت می کنند.

عن طلق بن علیﷺان رسول اللهﷺقال اذا دعا الرجل زوجته لحاجته فلتأته وان کانت علی التنور[1]

حضرت طلق بن علیﷺروایت می کند که رسول اللهﷺفرمودند: هر وقت شوهر زنش را برای حاجتش(مباشرت) فراخواند، زن فوراً

---

[1] : بخاري ج۲ : ص ۲۸۲

[1] :ترمذي، ترغيب ج۳ ص ۳۸

بیاید اگرچه بر روی تنور باشد.(یعنی اگرچه بر روی تنور مشغول پختن نان باشد، و اگرچه احتمال سوختن نان در پیش باشد)

عن زید بن ارقم قال رسول الله المرأة لا تودی حق زوجها کله و لو سألها و هی علی ظهر قتب لم تمنعه نفسها[۲]

حضرت زید بن ارقم روایت می کند که رسول الله فرمودند: زن تا آنوقت نمی تواند حق الله را بجای آورد مادامیکه بطور کامل حق شوهر را بجای نیاورد، اگر شوهر وی را (برای حاجتش) فرا خواند و او بر روی پالان شتر باشد بازهم انکار نورزد.

تشریح:

از آنجا که شوهرمحافظ زن و زن تحت فرمان شوهر می باشد، بنابراین هر وقت شوهر وی را برای هر ضرورتی خصوصا ضرورت جنسی فراخواند و در مقابل اگر زن نرود و حاجت شوهرش را بر آورده نسازد، در آنصورت اینچنین زنی مورد لعنت الهی قرار خواهد گرفت. متأسفانه عموما زنان به این امور اهمیت چندانی نمی دهند. و در ارتباط با نیازهای جنسی شوهر ،توجه خاصی نمی دهند، و به همین خاطر تعلقات خوشگوار طرفین تحت تأثیر قرار گرفته کم کم آثار ناخشگواری نمایان خواهد گردید.البته در صورتیکه زن شرعا معذور باشد، در آنصورت با خوشروئی

---

[۲] : طبراني ، ترغيب ج۳ ص ۳۸

گردد، بر اثر مطالعه و عمل نمودن بر آنچه مذکورمی باشد، انشاء الله مسیر هدایت و حصول زندگی خوشگوار در دنیا و در نهایت در آخرت فراهم خواهد گردید.

در پایان امیدوارم، خداوند این کتاب را راه گشائی، برای زنان بسوی شاهراه حقیقت وموجب نجات آنان از هرگونه معضلات و عملکردهای منفی در دنیا و آخرت گرداند. خداوند به ما وهمه ی مسلمین سر تاسر جهان توفیق عمل بر سنت غرای مصطفوی را عنایت فرمایند آمین . و هم اینکه خداوند سعی مختصر این بنده ی نیازمند را پذیرفته و موجب رستگاری و نجات وی در هر دو جهان قرار دهند. والسلام.

(مولانا) محمد ارشاد قاسمی بهاگل پوری

استاد حدیث مدرسه ریاض العلوم گورینی جون پور

یکم ربیع الاول مطابق با ژوئن ۲۰۰۰

کامل به شوهرش بگوید که من مریض می باشم و نوعیت بیماری اش را برای شوهرش توضیح دهد، اما برخی از زنان طوری هستند که هیچگونه معذرویتی ندارند، لیکن هر وقت شوهر وی را برای حاجتش فرا بخواند، با بهانه های مختلف به شوهر جواب مثبت نمی دهد، آنچه از احادیث معلوم می گردد اینچنین زنانی هم مورد لعنت الهی قرار خواهند گرفت. بنابراین همسران سعی کنند نباید روابط و تعلقاتشان با شوهرانشان بی جهت تحت تأثیر حالات ناگوار قرار گیرد.

در نزد رسول الله ﷺ کدام زن مغبوض می باشد

عن ام سلمه ﷺ قالت قال رسول الله ﷺ انی لابغض المرأه تخرج من بیتها تجرذیلها تشکو زوجها[1]

از حضرت ام سلمه ﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: در نزد من آن زنی مغبوض می باشد که از منزلش (بدون ازاجازه ی شوهرش) در حالیکه چادرش را می کشاند در پی شکایت نمودن از شوهرش می باشد.

تشریح:

این حقیقت را باید پذیرفت وقتی زن و مرد باهم زندگی می کنند حتما موقعه ای پیش خواهد آمد که به صورتی حق طرفین ضایع گردد، در همچنین مواقعی اگر موازین شرعی و اخلاقی مد نظر نباشد بدون تردید، حقوق طرفین ناخواسته ضایع خواهد گردید. خصوصا هنگامیکه با هم باشند و نیازهای هر یک وابسته به دیگری باشد. بنابراین با پیش آمدن مشکل جزئی، بجای اظهارش سعی شود آنرا تحمل نمود، زیرا حیف است که حالات خوشگوار طرفین بر اثر

---

[1]: مجمع الزوائد ج٤ ص٣١٦

یک مورد جزئی و بی ارزشی تحت تأثیر قرار گیرد. عموما زنان بعد از ازدواج با پیش آمدن یک سری نواقص، پیش پدر و مادر شروع می کنند به شکایت نمودن از شوهرانشان، و بر اثر آن والدین هم بنابر محبتی که با دخترشان دارند تحت تأثیر قرار گرفته و در پی رفع شکایت دخترشان در خواهند آمد. و بسا اوقات بجای حل مشکل، برعکس پیچیده تر می گردد. به همین خاطر زنان سعی کنند تا حد امکان این موارد جزئی و ناگواری ها را تحمل نمایند، و در فرصتهای مناسب طوری در پی حل آن مشکلات بر آیند که هیچگونه مشکل خاص و ناگواری پیش نیاید.

انکار خوبی از شوهر باعث از بین رفتن نیکیها خواهد گردید

عن عائشة ﷺ ان رسول الله ﷺ قال اذا قالت المرأة لزوجها ما رأيت منک خير قط فقد حبط عملها[1]

حضرت عائشه ﷺ می فرماید که رسول الله ﷺ فرمودند: هر گاه زن به شوهرش بگوید که اصلا از توِ خیری ندیده ام، (ثواب) اعمال زن از بین خواهد رفت.

تشریح:

پناه بر خدا، چه وعید خطرناکی، بخاطر لحظه ای ناسپاسی، همه ی اعمال ضایع می گردند. بسا اوقات زنانی مشاهده می گردند، احیانا نوبت شکایتی و یا نوبت دعوائی پیش آید، خواسته ای بر آورده نگردد، مشکلی پیش آید، اینچنین می گویند: از ناحیه شوهر اصلا راحتی و آسایش و آرامشی ندیده ام، دراین منزل اصلا اطمینان خاطری ندیده ام، اصلا در فکر راحت رسانی به من نبوده است، اصلا به من چیزی نداده است، مدام همچون کنیزی در خدمتش بوده ام، به هیچ عنوان در فکر من نبوده است.

---

[1] جامع صغیر ص ٥٤، کنز ج١٦ ح ش ٤٦٠٧٥

یقینا اظهار اینچنین جملاتی بسیار خطرناک خواهد بود. و بر اثر آن، ثمره اعمالش ضایع خواهد گردید. مقصود از ضیاع (حبط) اعمال این است که هر عمل شایسته و خوبی که قبلا انجام داده از ثمره ی خیر آنها محروم خواهد گشت. در روایتی از صحیح بخاری اینچنین وارد شده: که رسول الله ﷺ در شب معراج و یا در خواب)، ضمن مشاهده جهنم دیدند که تعداد زنان جهنمی از مردان بیشتر می باشد، بعدا در ضمن علت یابی فرمودند: که یکی از علتهای اساسی، ناسپاسی نسبت به شوهرانشان می باشد. واقعا شوهری که در طول زندگی مدام در فکر راحت رسانی به همسرش بوده، احیانا اگر موقعه ای مورد خاصی پیش آید و بجای اینکه همسر از خویشتن صبر و شکیبائی نشان دهد، بیاید اظهار ناسپاسی و ناشکری کند واقعا اینچنین بر خوردی سخت و ناگوار خواهد بود و نتائج منفی را در بر خواهد داشت. از سوی دیگر بر مردان هم لازم می گردد هیچگونه فرصت اعتراض و شکایتی برای همسرانشان فراهم نکنند تا بیجهت اعمالشان ضایع و از رحمتهای الهی محروم نگردند.

جائز نبودن روزه نفلی بدون اجازشوهر

عن ابی هریرهٔ ﷺ ان رسول اللهﷺقال لا یحـل للمـرأهٔ ان تـصوم و زوجها شاهد الا باذنه[1]

از حضرت ابوهریرهﷺروایت شده کـه رسـول الله ﷺ فرمودنـد: برای هیچ زنی جائز نیست با حضور شوهر (در منطقـه) روزه (غیـر رمضان) بگیرد، مگر با اجازه اش.

در روایتـی دیگـر اینچنـین آمـده: اگـر زن بـدون از اجـازه ی شوهرش روزه بگیرد، بغیر از گرسنگی و تشنگی (او را چیزی دیگر حاصل نمی گردد) وروزه اش قبول نمی گردد.[1]

تشریح:

بخاطر خدمت رسانی به شوهر و مراعات نمودن حـالش، بـرای زن جائز نمی باشد کـه بـدون از اجـازه اش روزه نفلـی بگیـرد.زیـرا احتمال دارد که برای شوهر در همچنین وقتی ضـرورتی پـیش آیـد، البته اگر شوهر اجازه بدهد در آنصورت اجازه دارد که روزه بگیرد.

---

[1] : مشکواه ص۱۷۸، بخاري ج۲ ص ۷۸۲، مسلم

[1] :مجمع ج٤ ص ۳۱۰

احیانا اگر شوهر بنابر مسافرت در شهر حضور نداشته باشد در آنصورت هم برای زن جائز خواهد بود که روزه نفلی بگیرد.

البته این حکم درمورد روزه نفلی می باشد، اما در مورد روزه ی ماه رمضان این حکم نیست، زیرا برای روزه ی رمضان نیاز به اجازه شوهر نمی باشد، بالفرض اگر شوهر اجازه ی گرفتن روزه رمضان را ندهد بازهم برای زن جائز نخواهدکه بر دستور شوهرش عمل کند، زیرا (**لا طاعة لمخلوق فی معصیة الخالق**) که در صورت پیش آمدن معصیت خالق اطاعت نمودن از مخلوقات جائز نمی باشد. همچنین در روایتی وارد شده (**لا تصم المرأة و بعلها شاهد الا باذنه غیر رمضان**)[٢] برای زن بغیر از روزه ی رمضان جائز نیست بدون از اجازه ی شوهرش، در صورتیکه شوهر در شهر حضور دارد، روزه بگیرد. واقعا شریعت چقدر به زنان تأکید می کند که حقوق شوهرانشان را بجای آورند، و به میمنت همین ایفای حقوق بین طرفین فضائی آکنده از مهر و محبت فراهم خواهد گردید.

[٢] : کنز العمال ص ٢١٦

اطاعت از شوهر و اعتراف خوبیهاش برابر با مرتبه جهاد خواهد بود

عن ابن عباس ﷺ قال فقال رسول الله ﷺ ابلغی من لقیت من النسآء ان طاعة الزوج و اعترافا بحقه یعدل ذالک و قلیل منکن من یفعله[1]

از حضرت ابن عباس ﷺ روایت شده که رسول الله ﷺ فرمودند: با هر زنی که برخورد نمودی به او بگو: اطاعت نمودن از شوهر و اعتراف خوبیهایش برابر با مرتبه ی جهاد خواهد بود، اما اینچنین زنانی بسیار اندک هستند.

تشریح:

برای خوشگوار بودن حسن معاشرت زندگی زناشوئی، اطاعت از شوهر و اعتراف احساناتش بسیار ضروری و اساسی می باشد. زیرا بر اثر آن، روابط طرفین مستحکم و با دوام خواهد گشت. در روایتی آمده که زنان پرسیدند که جهاد و غزوه ی زنان چه

[1] : مجمع الزوائد ج٤ ص ٣٠٨، ترغیب، ص ٣٤

می باشد؟ رسول الله ﷺ در پاسخ فرمودند: اطاعت نمودن از شوهر و اعتراف نمودن احساناتش.[۲]

واقعا خداوند نسبت به زنان که بر اثر یک عمل بسیار جزئی که منافع دنیوی خودشان به آن وابسته است چقدر لطف نموده، زیرا در صورت خدمت نمودن شوهر، در نگاه شوهر محبوب قرار خواهند گرفت و شوهر در پی راحت رسانی دنیوی آنان خواهد شد. و در آخرت مستحق پاداش بزرگی خواهندگشت.

مقصود از اعتراف احسان، این است که هر چه از ناحیه ی شوهر میسر می گردد، با رضایت کامل آنرا پذیرا باشد و آنرا بسیار بشمارد، در صورت کم بودن نباید اظهار ناسپاسی و ناشکری کند، بلکه برخوردش به اینصورت باشد که شما (شوهر) مراعات حال ما را بسیار نموده اید، با پدر و مادرم اظهار محبت فراوانی نموده اید. بدون تردید با این عکس العمل مفید و سازنده، محبتش در قلب شوهر جایی خواهد گرفت.

---

[۲]: بیهقی ج۱، ص۴۱۷

حصول مرتبه شهداء بخاطر خدمت رسانی به شوهر

عن میمونهٔ ﷺ (مرفوعا) انه لیس من امرأهٔ اطاعت و ادت حق زوجها و تذکر حسنته و لا تخونه فی نفسها و ماله الا کان بینها و بین الشهدآء درجهٔ واحدهٔ فی الجنهٔ فان کان زوجها مومنا حسن الخلق فهی زوجته فی الجنهٔ و الا زوجّها الله من الشهدآء[1]

حضرت میمونهﷺ می فرماید که رسول اللهﷺ فرمودند: هر آن زنی که از شوهرش اطاعت کند، و حقوقش را بجای آورد، خوبی هایش را تذکره نماید، از خیانت کردن در نفس و مالش دوری نماید، (اینچنین زنی) در بهشت یکدرجه پایین تر از شهداء قرار خواهد گرفت. اگر شوهرش مؤمن و با اخلاق باشد، این زن به او خواهد رسید، در غیر اینصورت نکاح اینچنین زنی با شهداء صورت خواهد گرفت.

---

[1]: کنز العمال ج ١٦ ص ١٤٤، طبراني